اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۱۴ اسفند ۱۴۰۱
• ۱۲ شعبان ۱۴۴۴
• ۵ مارس ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۹۸ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۸۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

با سفر گروسی به ایران و برقراری دور جدید گفت‌وگوها

مذاکرات احیای برجام وارد فاز جدید

روز گذشته رافائل گروسی با ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و حسین امیرعبداللهیان وزیر امورخارجه کشورمان دیدار و گفت‌و گو کرد. همچنین نشست خبری مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، پس از دو دور گفت‌وگو با محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان برگزار شد. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران پس از مذاکرات سیاسی و فنی در کنفرانس خبری مشترک با رافائل گروسی گفت: سفر آقای گروسی پیام‌آور برقراری ارتباطات بین آژانس و ایران است و انتظار داریم تعاملات و گزارش‌های آژانس اعتمادآفرین باشد. درهمین حال مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با اشاره به دیدار با رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان گفت: آماده‌ایم کار را پیش ببریم. ۲

سرمقاله

تنها سفره‌های مردم تاوان می‌پردازند! ۲

گفت‌وگو

ایجاد مسیر جدید تجارت یاری‌رسان صادرات غیرنفتی ۸

گزارش‌های روز

کجروی بلای جان معدنکاری ۶

ردپای یک اشتباه در مرگ پیروز ۱۳

هنرنمایی جدید برای خانه‌دار کردن مردم

موضوع واگذاری زمین از سوی وزارت راه و شهرسازی به متقاضیان طرح نهضت ملی مسکن از اوایل امسال مطرح شد. این رویکرد پس از آن در برنامه‌های وزارتخانه قرار گرفت که نظام بانکی به تعهدات کامل خود در قبال قانون جهش تولید و تامین مسکن عمل نکرده است، البته متقاضیان پروژه مسکن ملی هم از توان کافی برای تامین آورده برخوردار نیستند. باتوجه به این شرایط، وزارت راه و شهرسازی از ماه‌ها قبل برنامه‌هایی برای تسریع طرح نهضت ملی مسکن در دستور کار قرار داد.

از جمله این برنامه‌ها، تهاتر اراضی، استفاده از منابع سازندگان، انعقاد تفاهمنامه با بانک‌ها برای تامین اعتبارات و استفاده از ایده‌های نومدیران و کارشناسان استانی عنوان شد. یکی از این ایده‌ها واگذاری مسکن به‌صورت تدریجی است که در ۲ استان نیز آغاز شده است. ۱۰

صمت امکان تحقق درآمدهای مالیاتی بودجه ۱۴۰۲ را بررسی کرد

قابل وصول، اما پرابهام

مشکل اصلی اقتصاد ایران وابستگی به درآمدهای نفتی نیست، زیرا در طول این سال‌ها درآمدها همیشه از بی‌ثباتی بازار آسیب دیده است؛ بنابراین همگام با درآمدهای نفتی، لزوم توجه به درآمدهای جایگزین مانند درآمدهای مالیاتی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نخستین گام‌ها برای افزایش سهم مالیات در بودجه در سال ۱۴۰۱ برداشته شد. از آنجایی که هزینه دولت افزایش یافته، باید درآمد بیشتری به‌دست بیاید؛ به‌نوعی می‌توان گفت هر که بامش بیش، برفش بیشتر. وقتی هر سال هزینه‌های دولت و انتظارات دستمزدی در کشور ما افزایش پیدا می‌کند باید در مقابل، منابع مالی نیز افزایش یابد. در ارقام مالیاتی بودجه سال ۱۴۰۲ دو افزایش وجود دارد که از این دو منبع بیشترین انتظار وصول می‌رود؛ یکی از این دو منبع مالیات بر عایدی سرمایه و دیگری مالیات بر ارزش‌افزوده برخی از کالاهای وارداتی است. با این همه به‌نظر می‌رسد رویکرد دولت فعلی نسبت به درآمدهای مالیاتی با دولت‌های قبلی کاملا متفاوت است؛ به‌طوری که در لایحه بودجه ۱۴۰۲ بیشترین افزایش درآمد پیش‌بینی‌شده مربوط به مالیات است. ۱۴-۹-۴

عکس: صمت

وزارت صنعت، معدن و تجارت ناتوان در بازگرداندن آرامش به زنجیره فولاد

سیاست تکراری تنظیم بازار، نتیجه‌بخش نیست ۱۲

سرمقاله

تنها سفره‌های مردم تاوان می‌پردازند!

محمدرضا مودودی
کارشناس تجارت

نظام‌های سیاسی ایران همواره عمر کوتاهی داشته و از ثبات و بقای طولانی‌مدت برخوردار نبودند و با توسعه فناوری و دانش حکمرانی، عمر حکومت‌های ایرانی رو به کاهش گذاشته؛ به‌طوری که در طول هزاره یا حتی سده گذشته، شاهد تحولاتی بنیادین در رژیم‌ها، حکومت‌ها و دولت‌های غیرهمسو بوده‌ایم. در این فرآیند دولت‌ها در طول دوران ظهور دیوان‌سالاری در ایران، بیش از هر ساختار دیگری دستخوش تحولات و دگرگونی عمیق بوده و به‌جای چالاکی و چربی‌زدایی، هر روز فربه‌تر و سنگین‌تر از گذشته شده‌اند و کار به جایی رسیده که امروزه سهم بالایی از اقتصاد را به‌صورت رانت، تصاحب کرده‌اند!

از سوی دیگر مروری بر تاریخ اقتصادی ایران یک واقعیت را آشکار می‌سازد و آن اینکه به‌نظر می‌رسد ایران با کشف نفت در یک سده اخیر، ناگهان از یک نظام کشاورزی به یک نظام نفتی تغییر وضعیت داد. در این جهش ناگهانی اقتصاد کشور آن‌طور که باید با ادبیات و محتوای جامعه صنعتی که اساس مدرنیته بر آن استوار است، آشنا نشد. در نتیجه همچنان که در فرهنگ کشاورزی، چشم کشاورز به برکت آسمان و نزولات آن است، در فرهنگ نفتی نیز امیدها فقط معطوف به استخراج و فروش نفت در بازارهای جهانی است. در نهایت دولت‌ها به‌جای ترویج فرهنگ آموزش، اشتغال، مشارکت، سرمایه‌گذاری و خلاقیت و نوآوری فقط به‌دنبال کسب درآمدهای ارزان از مال‌الاجاره یا رانت نفت هستند و در این راستا سهم و حقی را نیز برای نسل‌های آتی قائل نیستند که به سبب آن برای آیندگان سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت کنند.

در این شرایط سوالی مطرح است؛ اینکه چرا باوجود تجربه دوره‌هایی درخشان از تاریخ شکوفایی اقتصادی (نظیر دوره‌هایی از قرن نهم و دوازدهم میلادی و همین اواخر یعنی دهه ۵۰ و ۸۰ شمسی) فرآیند انباشت سرمایه در ایران به‌صورت پایدار نهادینه نشد و آن فرهنگی که منجر به شکل‌گیری دنیای مدرن، توسعه فضای اجتماعی و سیاسی و تبدیل جامعه کارآفرین به یک طبقه اجتماعی پیشرو در دنیای غرب شد، هیچ گاه در ایران شکل نگرفت. همچنین باوجود تمام شعارها و ادعاهای تمام حکومت‌ها، سرمایه و سرمایه‌دار در ایران هیچ گاه از یک امنیت پایدار و طولانی‌مدت و از یک نگاه حمایت‌گرانه برخوردار نشد؟!

همه می‌دانیم که انباشت سرمایه نیازمند اطمینان به فردا، امنیت فضای کسب‌وکار و به تعویق انداختن مصرف امروز است که به آن پس‌انداز می‌گویند و بدیهی است در شرایط رکود یا تورم مزمن، پس‌انداز فقط به‌معنی استهلاک منابع و کاهش ارزش دارایی است و هیچ عقل سلیمی تن به آن نمی‌دهد.

اما نکته خطرناک‌تر آن است که چنین رویکردی، باعث تغییر فرهنگ سرمایه‌گذاری بلندمدت به دلالی و واسطه‌گری می‌شود و سرمایه‌داران را از انباشت منابع خود در یک فعالیت قابل‌رصد و پایدار (نظیر فعالیت‌های صنعتی) پرهیز می‌دهد و آنان را به فعالیت‌های کوتاه‌مدت اما پرسود تشویق می‌کنند.

نتیجه آنکه چنین نگاه کوتاه‌مدتی باعث ترویج فرهنگ سودجویی می‌شود و تخریب‌های مداوم ساختارهای مدیریتی و اقتصادی، اطمینان و امنیت سرمایه و سرمایه‌دار را برای مشارکت‌های بلندمدت از بین می‌برد و به سمت رانت‌هایی معطوف می‌کند که در حوزه اقتدار دولت است و بسیار ارزان‌تر از تولید حاصل می‌شود.

همین رویکرد سبب شده جامعه به‌جای گرایش به آموزش و ترویج فرهنگ سختکوشی و قناعت و پس‌انداز، در پی کسب درآمدهای ارزان رانتی عمدتا دولتی باشد و فرهنگ رشوه و تبانی و عضویت در شبکه عنکبوتی فساد را جایگزین تولید و تجارت مشروع کند. بدیهی است در چنین فضایی نوآوری و خلاقیت و استعداد و توانمندی آنقدر اهمیت ندارند که رابطه و رانت و تبانی و ژن خوب!!

نتیجه این وضعیت آن شده که گاهی نااهلان و ناکارآمدان حتی به نرخ تملق و چاپلوسی چاکری، دست از میزهای قدرت برنمی‌دارند، چراکه جز این توانایی و استعداد دیگری ندارند و نخبگان و فرهیختگان و توانمندان، یا ناگزیر از کوچ و مهاجرت می‌شوند یا در گوشه انزوا خون دل می‌خورند.

مادامی که هیچ دست سازنده‌ای اقدام به بازسازی و اصلاح این ساختار و فرهنگ منحط نمی‌کند و در پی ساخت بنایی با ساختار مستحکم و بلندمدت برای نظام حکمرانی اقتصادی نیست و همه دولت‌ها در حال ساخت خانه‌های کلنگی با طول عمر کوتاه اما با هیاهوی بسیار هستند، سفره‌های مردم تاوان می‌پردازند و شاهد مرگ تدریجی محیط کسب‌وکار کوچک خود در دنیایی هستند که هر روز سهم بیشتری از رفاه و آسایش را نصیب ملت‌های توسعه‌یافته می‌کند.

این دردناک است که تعریف امروز از نخبگی و زرنگی، نه در خلق و نوآوری و توسعه، بلکه در توفیق نفوذ به کانون قدرت و رسیدن به درآمدهای طلایی و بهره‌برداری از نعمات رانت دولت‌هایی است که تا امروز دستاورد دیگری جز اتلاف منابع ارزشمند ملی نداشته‌اند!

فراموش نکنیم که توسعه در مفهوم عمیق‌تر آن، فرآیندی است که نه فقط نیازهای زمان حال، بلکه خواسته‌های آیندگان را نیز در بستر اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و زیست‌محیطی آینده درک کند و با نگاه به حقوق، نیازها و توانایی‌های نسل فردایی به آنها پاسخ دهد و هر چیز غیر از این، توسعه‌ای ناقص و عقیم خواهد بود.

شغل خبرنگاری سخت و زیان‌آور است

مشاور رئیس سازمان و رئیس حوزه ریاست سازمان اداری و استخدامی کشور در خصوص سخت و زیان‌آور بودن شغل خبرنگاری گفت: این قاعده در قانون بیمه تامین اجتماعی اجرا می‌شود اما در قانون مدیریت خدمات کشوری تسری داده نشده است. به گزارش ایسنا، مهدی مشفق، مشاور رئیس سازمان و رئیس حوزه ریاست سازمان اداری و استخدامی کشور با اشاره به اینکه برخی خبرنگاران ذیل قانون مدیریت خدمات کشوری هستند و در خبرگزاری‌های دولتی فعالیت می‌کنند، گفت: کارگروه مشترکی با وزارت کار و وزارت بهداشت تشکیل شده و در حال بازنگری آیین‌نامه تعیین مشاغل سخت و زیان‌آور است و براساس آن دوباره موضوع سختی مشاغل مورد بررسی قرار می‌گیرد. وی افزود: در تلاش هستیم که قاعده سخت و زیان‌آور بودن شغل خبرنگاری مورد تایید قرار گیرد تا خبرنگاران ذیل قانون مدیریت خدمات کشوری نیز از آن بهره‌مند شوند. سخنگوی هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی با برداشت اشتباه از اخبار منتشر شده در این خصوص، در توئیتی خطاب به رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور گفت: رئیس سازمان اداری و استخدامی از احتمال تجدیدنظر در سخت و زیان‌آور بودن مشاغلی مانند خبرنگاری خبر داده است. به اطلاع آقای لطیفی(رییس سازمان اداری و استخدامی کشور) می‌رسانم زیان آور شناخته شدن شغل خبرنگاری حاصل سال‌ها پیگیری، بررسی علمی و استدلال منطقی است. اجازه نمی‌دهیم با یک تصمیم دونفره پشت درهای بسته لغو شود.

با سفر گروسی به ایران و برقراری دور جدید گفت‌وگوها

مذاکرات احیای برجام وارد فاز جدید شد

روز گذشته رافائل گروسی با ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و حسین امیرعبداللهیان وزیر امورخارجه کشور دیدار و گفت‌و گو کرد. همچنین نشست خبری مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، پس از دو دور گفت‌وگو با محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان برگزار شد. محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران پس از مذاکرات سیاسی و فنی در کنفرانس خبری مشترک با رافائل گروسی گفت: سفر آقای گروسی پیام‌آور برقراری ارتباطات بین آژانس و ایران است و انتظار داریم تعاملات و گزارش‌های آژانس اعتمادآفرین باشد. درهمین حال مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با اشاره به دیدار با رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان گفت: آماده‌ایم کار را پیش ببریم.

محمد اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی پس از مذاکرت سیاسی و فنی در کنفرانس خبری مشترک با رافائل گروسی گفت: سفر آقای گروسی پیام آور برقراری ارتباطات بین آژانس و ایران است.

تفاهم کردیم در چارچوب پادمان روابط تنظیم شود

به گزارش ایسنا، وی افزود: ما انتظار داریم تعاملات و گزارش‌های آژانس طوری باشد که اعتماد افرین باشد تا با اطمینان برای حل و فصل مسائل و پرهیز از عواملی که نیت آنها برهم زدن روابط عادی است را ایجاد کنیم و همواره آژانس بتواند وظایف خود در ارتباط با ایران را در چارچوب پادمان پابرجا نگه دارد.

وی افزود: در همین چارچوب گفت‌وگوهای مشترک انجام شده و مطمئنم به صورت پایداری موثر خواهد بود.

اسلامی در ادامه درباره اینکه اگر قطعنامه‌ای در نشست بعدی شورای حکام تصویب شود واکنش ایران چه خواهد بود گفت: ایران برای پیشبرد اهداف توسعه‌ای خود همواره مصمم بوده است و منافع و امنیت ملی خود را با هیچ چیز جابه‌جا نمی‌کند، اگر قرار باشد قطعنامه‌ای صادر شود حتما مراجع ذی ربط تصمیم گیری می‌کنند و ما طبق آن عمل می‌کنیم.

نکته‌ای که بین من و آقای گروسی در این مقطع وجود دارد این است آنچه را که در چارچوب پادمان است برای اطمینان بخشی به آژانس اجرا کنیم و به آن پایبندیم و اجازه نمی‌دهیم عناصر یا نوعا اقداماتی این انطباق با ضوابط را زیر سوال ببرد و بنا بر این به طور مستمر کار می‌کنیم.

وی مبنی بر اینکه به طور مشخص امروز توافقی با آژانس درباره مسائل باقی مانده خواهیم داشت و بیانیه مشترک بین دو طرف داریم گفت: در مذاکرات همان الگویی که با آقای گروسی سال گذشته در وین توافق شده بود دنبال می‌شود.

بخش‌هایی از آن در مذاکرات و تعامل معاونان دو طرف بیان شده است و بخشی از ترتیبات را امروز صحبت کردیم و همچنان صحبت ما ادامه دارد و در قالب یک الگوی رفتاری و تعاملی اینها را به سمت حل و فصل پیش می‌بریم.

وی در پاسخ به اینکه برای رسیدن به نتیجه بر سر این موضوعات زمان‌بندی تعیین شده است گفت: همچنان همکاران ما در حال مذاکره و صحبت در این باره هستند.

رئیس سازمان انرژی اتمی در پاسخ به ایسنا درباره اختلاف نظر ایران و آژانس بر سر غنی‌سازی ۸۴ درصدی اظهار کرد: اگر به گزارش اخیر آقای گروسی مراجعه کنید در همان گزارش هم برای شناسایی ذره ۸۴ درصد گفته شده بود که ملاک میزان تولید است و مخازنی که تولیدات در آن ذخیره می‌شود غنای بالای ۶۰ درصد نداشته است. از این رو این ابهام قابل تعمیم نیست و به طور مشخصی حل و فصل شده است.

اسلامی درباره فشار کشورهای اروپایی بر ایران در شورای حکام گفت: سه کشور اروپایی به طور خاص و کسانی که با آنها همکاری می‌کنند روی تعهدات برجامی تمرکز می‌کنند اما تعهدات متقابل است.

از این رو برای گام‌های اطمینان بخش با آقای گروسی تفاهم کردیم که در چارچوب پادمان روابط خود را تنظیم می‌کنیم. بنابراین مادامی که آنها به تعهداتشان در برجام برنگشتند آژانس به این شکل از عملکرد ما اطمینان خاطر پیدا می‌کند. این نکته حایز اهمیتی است که امروز مورد توافق ما قرار گرفت.

قرار است به توافقی برسیم که به احیای برجام کمک کند

مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با اشاره به دیدارهایش با رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان گفت: آماده‌ایم کار را پیش ببریم.

رافائل گروسی در نشست خبری مشترک با محمد اسلامی گفت: جای خوشحالی دارد که من برگشتم به تهران و در این دیدار بسیار بسیار مهم آماده‌ایم کار را پیش ببریم.

دیشب در جلسه‌ای با حضور دانشمندان نخبه ایرانی بودم و جای خوشحالی برای من داشت.

گروسی با اشاره به اینکه ما دیروز مذاکراتمان را شروع کردیم و امروز ادامه یافت اظهار کرد: دو مسئله مهم هستند که وجود دارد اول اینکه توقعات بالا هستند و حضور شما از مطبوعات نشان می‌دهد چقدر مسئله مهم است. البته این سطح توقعات در سطح جهانی هم درباره کاری که ما با ایران پیش می‌بریم وجود دارد و همچنین درباره شفاف‌سازی و دسترسی هایی که باید از سوی ایران داده شود.

مدیرکل آژانس گفت: بخش دوم که مهم است مربوط به همکاری‌های فنی و علمی با ایران است. شب گذشته در این باره بحث کردم و قرار است رویدادی که سال‌ها انجام می‌شده وجهه بین‌المللی پیدا کند و این رویداد قرار است سال آینده برگزار شود و ما از برگزاری آن حمایت می‌کنیم.

در ادامه مدیرکل آژانس درباره تهدیدات مکرر رژیم اسراییل و امریکا علیه تاسیسات هسته‌ای ایران و سکوت متقابل آژانس در این باره گفت: ارجاع و اشاره به حمله به نیروگاه‌های اتمی شاید الان رایج شده و آن هم به خاطر حملاتی است که به تاسیسات اتمی اوکراین انجام می‌شود که می‌تواند خاطراتی را برای ما از گذشته زنده کند.

طی کنفرانس‌های عمومی آژانس حملات و تهدید به حمله به تاسیسات اتمی و نیروگاه‌های اتمی محکوم شده است. هرگونه اقدام نظامی علیه نیروگاه‌های اتمی کاملا محکوم و غیرقانونی است و خارج از نرم‌های بین‌المللی است و امیدواریم همه بتوانیم از نیروگاه‌های اتمی به ویژه در اوکراین محافظت کنیم.

گروسی در پاسخ به سوالی دیگر مبنی بر اینکه از سفر و دیدار با مقامات ایران رضایت دارید؟ گفت: من همیشه از دیدار با همکارم آقای اسلامی استقبال می‌کنم و برای من شخصا رضایت بخش است. در عین حال بحث ما بحث کاری و ضرورت است. ما می‌خواهم با ایران دیالوگ جدی و سیستماتیک داشته باشیم و البته از سفر قبلی من مدتی گذشته بود در حالی که مسائلی بود که باید با هم صحبت کنیم و خوشحالم که به ایران آمدم ولی هنوز کار ما تمام نشده و همکاران ما دارند هنوز کار می‌کنند تا مسائلل را حل و فصل کنند و قرار است من با مقامات دیگر دیدار داشته باشم و در پایان روز می‌توانم قضاوت بیشتری داشته باشم از میزان رضایت خودم اما جو، کاری و مبتنی بر صداقت و همکاری است و کار با ایران ادامه دارد.

به گزارش ایسنا، وی در پاسخ به اینکه همان برنامه‌ای که برای بازرسی از ایران دارد از اسراییل هم دارید؟ گفت: این سوالی است که من مرتب می‌شنوم به ویژه وقتی به ایران و کشورهای خاورمیانه می‌آیم و البته سوال مهمی است.

باید تاکید کنم که آژانس بازرسی‌هایش بر پایه توافقات قانونی و حقوقی است که با اعضا دارد. ایران هم عضو ان پی تی است و توافق پادمانی با آژانس دارد و ما بر همین اساس رفتار می‌کنیم.

از جامعه ایران می‌خواهم این را درک کند که ما بر پایه توافقات و قراردادها با کشورها بازرسی می‌کنیم و اسراییل جزو ان پی تی نیست. البته ما با آنها توافق متفاوتی داریم.

اما این من نیستم که مشخص کنم با کدام کشور باید شدید برخورد کرد یا با برخی نباید اصلا برخورد داشت.

البته بگویم از نظر من همه کشورها در جهان باید عضو ان پی تی شوند.

گروسی در پاسخ به اینکه چرا گزارش‌ها و حتی اسناد و مدارک انحصاری ایران حتی غیر از گزارش‌های عمومی به رسانه‌ها درز پیدا می‌کند گفت: البته بگویم هر وقت خبری از درز گزارش‌های محرمانه می‌شنوم شخصا ناامید و عصبانی می‌شوم.

این اصلا مسئله خوشایندی نیست که بخواهم از آن رضایت داشته باشم اما این مسئله نشان می‌دهد که ضروری است ما و ایران دیالوگ مستمر و زیاد داشته باشیم و با هم دایم در تماس باشیم و اجازه ندهیم به شایعات دامن زده شود.

وی درباره اینکه امروز بر سر مسائل باقی مانده و سه مکانی که اختلاف نظر بر سر آن است به توافق می‌رسید؟ گفت: الان داریم سخت روی این مسئله کار می‌کنیم و الان زنگ تفریح دادیم تا با شما صحبت کنیم و بعد صحبت می‌کنیم که ببینیم به چه نتیجه‌ای خواهیم رسید.

وی در پاسخ به اینکه می‌توان امیدوار بود که در نشست بعدی شورای حکام شاهد فشارهای سیاسی کشورهای اروپایی بر مسئله ایران نباشیم گفت: برای پاسخ به این سوال من باید یک گوی بلورین داشته باشم تا به آن پاسخ دهم.

به هر حال کشورها با اهداف مختلف برای تاثیرگذاری عمل می‌کنند اما باز می‌گویم که مهم است ایران و آژانس همکاری نزدیک داشته باشند تا این فشارها کاسته یا خنثی شود.

این نشان می‌دهد کار مشترک ما در چارچوب پادمان بسیار مهم است و الان این کار را داریم انجام می‌دهیم.

گروسی در پاسخ به این که چه تضمینی می‌دهید که از نظر آژانس به عنوان ابزار سیاسی استفاده نشود اظهار کرد: من این اطمینان را می‌دهم که هیچ وقت از آژانس به عنوان ابزار سیاسی استفاده نمی‌شود و نخواهد شد و این قول را می‌دهم و تحت دستور العمل هیچ کشوری کار نمی‌کنیم و از کسی دستور نمی‌گیریم و این گونه صحبت‌ها از نظر من مضحک هستند. برای ما عمل مهم است و زیاد به حرف دیگران توجه نمی‌کنیم. همان طور که آقای اسلامی هم گفتند برای ما مهم است با هم تحت پادمان‌ها کار کنیم.

وی تاکید کرد: مذاکرات احیای برجام در دستور کار است و ادامه دارد و البته توافقی ما داریم انجام می‌دهیم و توافقی که قرار است به آن برسیم کمک‌کننده به احیای برجام خواهد بود.

عکس روز

فلامینگوها در میانکاله

عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

عرضه پوشاک با تخفیف ۲۰ درصدی از فردا

مدیرکل دفتر صنایع پوشاک وزارت صمت ضمن اشاره به عرضه پوشاک با تخفیف حداقل ۲۰ درصدی از ۱۵ اسفند ماه، گفت: در کنار فروش فوق العاده فیزیکی ۴ سکوی دیجیتال فروش نیز پوشاک ارائه خواهند کرد. به گزارش مهر، محسن گرجی در نشست خبری با موضوع پویش به صرفه بازار پوشاک اظهار کرد: همواره روزهای پایانی سال جشنواره فروش‌های فوق العاده داشتیم و امسال هم شبیه سال‌های قبل و البته با یک نوآوری این برنامه را داریم. مدیرکل دفتر صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت افزود: امسال یک برنامه متمرکز و متحدالشکل هم به صورت فیزیکی در تمام استان‌های کشور عرضه پوشاک به صرفه داریم که نسبت نرخ به کیفیت مطلوب است. به گفته گرجی، از ۱۵ اسفند فروش فوق العاده پوشاک با تخفیف‌های ۲۰ درصد و بیشتر آغاز می‌شود. وی ادامه داد: نوآوری امسال استفاده از سکوهای دیجیتال فروش است؛ ۴ سکوی فروش اصلی شامل باسلام با سکوی فروش ۲۸ هزار غرفه فروش پوشاک، بانیمد سکوی فروش اقتصادی پوشاک با عرضه ۷۰۰ برند داخلی، دیجی استایل سکدی فروش تخصصی پوشاک با عرضه ۱۲۰۰ برند داخلی و مجموعه کسبی نو به صورت هماهنگ از دوشنبه ۱۵ اسفند تا جمعه ۲۶ اسفند اقدام به ارائه پوشاک به صرفه خواهند کرد. مدیرکل دفتر صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت در مورد قاچاق پوشاک، اظهار کرد: قاچاق کالا در سطح عرضه‌های فیزیکی و نمایشگاه‌ها هم وجود دارد و نمی‌توان صرفاً گفت که سکوهای دیجیتال پوشاک قاچاق می‌فروشند. وی در مورد بالا بودن نرخ پوشاک و کاهش تقاضا، گفت: تلاش این است که برای شب عیدی مکان‌های فروش تضمینی کالا با نرخ مناسب را اطلاع رسانی کنیم. گرجی افزود: بخشی از نرخ بالای پوشاک ناشی از تورم تولیدکننده است. آخرین گزارش نیز نشان داد که شاخص تورم پوشاک در فصل پاییز حدود ۵ درصد است اما اجاره بها بالای ۲ درصد بوده است. این مقام مسئول تصریح کرد: شاخص تورم مصرف‌کننده از خرداد تا دی ماه نزولی بوده است. در دی ماه ۲.۲ درصد بوده اما در این ۲ ماه به ۳ درصد رسیده است. موضوع این است که شاخص تورم پوشاک چندان بالا نیست. وی افزود: به نظر ما چندان افزایش قیمتی در پوشاک نداریم و این کالا قابل خرید است. گرجی در مورد فروش برندهای خارجی در بازار ایران، گفت: سال ۹۶ مجوزی به بعضی از مجموعه‌ها برای واردات پوشاک اعطا شد و در سال‌های بعد به دلیل محدودیت‌های ارزی به طور کل جلوی واردات گرفته شد و هیچ مجوزی اعطا نشد. وی افزود: بر اساس ادعای شرکت‌ها، برندهایی که از قبل مجوز گرفته بودند درحال‌حاضر تولید داخل انجام می‌دهند و کالاهای آنها وارداتی نیست. منتهی اثبات این ادعا کمی زمانبر است زیرا موضوع پیچیده است. مدیرکل دفتر صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت اضافه کرد: اگر تولید داخل انجام دهند نگاه متفاوت داریم اما قرار است سال بعد نحوه نظارت و نحوه تعامل با این شرکت‌ها تعیین تکلیف شود.

تولید نیازمند حمایت همه‌جانبه

رد پای یک اشتباه در مرگ پیروز

قابل‌وصول اما پرابهام

خبر روز

مگاپروژه پالایشگاه گازی فاز ۱۴پارس جنوبی در آستانه راه‌اندازی

تکیه بر توانمندی داخلی جواب داد

پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی با هدف تولید ۵۰ میلیون مترمکعب گاز شهری (متان) و ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی و ۴۰۰ تن گوگرد در روز و همچنین یک میلیون تن گاز مایع LPG و ۱ میلیون تن اتان به‌منظور تامین خوراک واحدهای پتروشیمی در سال به بهره‌برداری می‌رسد. به گزارش ایدرونیوز، این مگاپروژه با کارفرمایی شرکت ملی نفت ایران و شرکت نفت و گاز پارس و مشارکت کنسرسیوم تماما ایرانی با راهبری سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در آستانه بهره‌برداری است.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

نمایی کلی از فاز ۱۴ میدان پارس جنوبی

نخستین سکوی دریایی فاز ۱۴ پارس جنوبی با وزنی معادل ۲۵۰۰ تن در روز ۴ بهمن ۱۳۹۶ نصب شد. این سکو قادر است روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب گاز ترش غنی از بلوک فاز ۱۴ پارس جنوبی برداشت کند. همه مراحل طراحی، اجرا، نصب تجهیزات و بهره‌برداری از فاز ۱۴ پارس جنوبی توسط متخصصان داخلی انجام شده است. روز پنجشنبه ۱۵ شهریور ۱۳۹۷ حمیدرضا مسعودی، مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی از نصب دومین سکوی طرح توسعه فاز ۱۴ خبر داد. وزن این سازه دریایی ۲۲۰۰ تن است که توسط کشتی نصاب HL۵۰۰۰ پس از تکمیل مراحل آماده‌سازی در محل تعیین شده قرار گرفت. این سکو ظرفیت تولید روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب گاز ترش را دارد. تمامی عملیات ساخت، بارگیری، انتقال و نصب سکو و همچنین عملیات خط لوله، حفاری و ساخت پالایشگاه بخش خشکی این طرح توسط متخصصان ایرانی انجام‌شده است. مسعودی در آبان ۱۳۹۷ از راه‌اندازی این سکو خبر داد و گفت که با بهره‌برداری از این سکو و برداشت روزانه ۵۰۰ میلیون فوت‌مکعب گاز از آن، مجموع ظرفیت برداشت گاز از بخش فراساحلی این فاز به یک‌میلیارد فوت‌مکعب گاز در روز افزایش یافته است. سومین سکوی دریایی فاز ۱۴ پارس جنوبی در روز ۲۲ تیر ۱۳۹۸ نصب شد. این سکو ۲۱ خرداد از ساحل صنعتی ایزوایکو در بندرعباس به آب انداخته شد و پس از طی مسافت ۵۵۰ کیلومتری در موقعیت نصب قرار گرفت. با نصب این سکو روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب گاز به ظرفیت تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی افزوده می‌شود.

بهره‌برداری از آخرین پالایشگاه گازی پارس جنوبی

با راه‌اندازی کامل پالایشگاه فاز ۱۴، پرونده پالایشگاه‌های میدان گازی پارس جنوبی به‌طور کامل بسته می‌شود

مدیرعامل شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایران (IPMI) از شرکت‌های تابعه ایدرو در آستانه بهره‌برداری از فاز ۱۴ پارس جنوبی به‌عنوان آخرین پالایشگاه گازی پارس جنوبی گفت: طراحی، مهندسی، نصب، اجرا و راه‌اندازی این پالایشگاه به‌طور کامل به شرکت‌های ایرانی واگذار و با کیفیت مطلوب انجام شد. محمدرضا ناصح اظهارکرد: بیش از ۷۰ درصد کل کالای مورد نیاز فاز ۱۴ پارس جنوبی از طریق تولیدکنندگان داخلی تامین شد که نسبت به سایر پالایشگاه‌های مشابه یک رکورد جدید در استفاده از توانمندی‌های داخلی را نشان می‌دهد.

ناصح همچنین با اشاره به سابقه مشارکت شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایران در اجرای پروژه فازهای ۸، ۷، ۶ و فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی و سهم ۶۰ درصدی در پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی، افزود: با نگاه ویژه به توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی و همسو با سیاست‌های کلی نظام برای نخستین‌بار در فاز ۱۴ برخی از تجهیزاتی که تا پیش از این از شرکت‌های خارجی به‌ویژه اروپایی تامین می‌شد به شرکت‌های ایرانی سفارش‌گذاری شد.

مدیرعامل شرکت IPMI تصریح کرد: از جمله این تجهیزات می‌توان از سیستم کنترل، شیرهای اطمینان، تجهیزات ابزاردقیق پالایشگاه، شیرهای کنترل فشار، مواد شیمیایی و کاتالیست‌های پالایشگاهی، پمپ‌های فرآیندی پالایشگاه و ساخت پمپ‌های کرایژونیک یا فوق سرد در ایران نام برد و این مهم نشان داد در صورت پیاده‌سازی و اجرای مناسب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ضمن بی‌اثر و خنثی کردن اثرات تحریم‌ها حتی امکان پیشرفت در شرایط بحران وجود دارد.

پرونده پالایشگاه‌های پارس جنوبی بسته می‌شود

با راه‌اندازی کامل پالایشگاه‌های میدان گازی پارس جنوبی به‌طور کامل بسته می‌شود. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما مرکز بوشهر، مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی گفت: محصولات این پالایشگاه مشابه طرح‌های دو فازی پارس جنوبی شامل روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز متان به‌منظور تزریق به خط لوله سراسری، ۷۷ هزار بشکه میعانات گازی، ۴۰۰ تن گوگرد و سالانه یک میلیون تن اتان و یک میلیون تن ال‌پی‌جی است.

محمدمهدی توسلی‌پور افزود: از سال ۱۴۰۰ تاکنون سه ردیف گازی پالایشگاه فاز ۱۴ عملیاتی شده و آخرین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه هم در آینده نزدیک وارد مدار می‌شود. وی گفت: تولید تجمعی گاز فاز ۱۴ تا به امروز قریب ۶۲ میلیارد مترمکعب تخمین زده می‌شود.

توسلی‌پور افزود: اجرای بخش پالایشگاهی فاز ۱۴ دقیقاً با تشدید تحریم‌های غرب علیه ایران آغاز شد و همان‌طور که انتظار می‌رفت شرکای خارجی از ارائه خدمات خودداری کردند، با این حال، پالایشگاه فاز ۱۴ بدون حضور شرکت‌های خارجی و با استفاده از توان فنی و تخصصی نیروهای ایرانی تکمیل شد.

وی گفت: در بحث ساخت تجهیزات نیز سهم بخش داخل حدود ۷۰ درصد است که یک رکورد در ساخت پالایشگاه‌های پارس جنوبی به شمار می‌رود.

توسلی‌پور افزود: شرکت‌های خارجی که برخی از تجهیزات پالایشگاه را از آنها خریداری کرده بودیم و براساس قرارداد باید مسئولیت راه‌اندازی تجهیز را به‌عهده می‌گرفتند و هنگام راه‌اندازی در کنار نیروهای ایرانی حاضر می‌شدند؛ اما به دلیل تحریم‌ها از اجرای این قسمت از قرارداد خودداری کردند و ما با استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان کار را پیش بردیم. اکنون که یک سال از راه‌اندازی نخستین ردیف شیرین‌سازی گاز پالایشگاه می‌گذرد و شاهد موفقیت شرکت‌های داخلی هستیم. با رعایت همه استانداردها در استفاده از قطعات و تجهیزات و توجه به مسائل زیست محیطی، اما ما دیگر مانند گذشته به‌دلیل نبود شرکت‌های خارجی در زمان راه‌اندازی تجهیزات، نگرانی نداریم و می‌توانیم با اطمینان بالا تجهیزات‌مان را راه‌اندازی کنیم.

وی گفت: ارزش قراردادی و سرمایه‌گذاری در بخش حفاری، سکوهای دریایی، خطوط لوله و تأسیسات خشکی این طرح ۵.۲ میلیارد دلار بوده که از سوی شرکت ملی نفت ایران تامین و پرداخت شده است.

طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی به دو بخش خشکی و فراساحل تقسیم می‌شود. بخش خشکی این طرح شامل تأسیسات پالایشگاهی است و بخش فراساحلی شامل ۴ سکوی گازی (دو سکوی اصلی و دو سکوی اقماری)، ۴۴ حلقه چاه و دو رشته خط لوله ۳۲ اینچ است که گاز را از دریا در فاصله ۱۰۵ کیلومتری ساحل کنگان به پالایشگاه منتقل می‌کند و در عمل فرآیند شیرین‌سازی گاز را در بخش خشکی انجام می‌دهد.

هم‌اکنون ظرفیت تولید گاز میدان پارس جنوبی به ۷۰۰ میلیون مترمکعب در روز و در روزهای سرد سال نیز مصرف بخش خانگی و تجاری به ۶۰۰ میلیون مترمکعب در روز هم رسیده است، همین آمار حاکی از نقش مهم پارس جنوبی در تولید گاز ایران است.

میدان گازی پارس جنوبی میدان مشترک گازی میان ایران و قطر است؛ بنابراین هر چه تولید از فازهای پارس جنوبی زودتر شروع شود به همان میزان به نفع ایران است و ورود این میزان گاز به شبکه سراسری سبب پایداری تولید گاز و افزایش رفاه شهروندان در بخش خانگی و صنعتی می‌شود.

سخن پایانی

میدان نفتی و گازی پارس جنوبی (در قطر: گنبد شمالی) بزرگ‌ترین میدان گازی جهان است، که در خلیج‌فارس و به‌طور مشترک، در آب‌های سرزمینی ایران در حدود ۳۳ درصد (استان بوشهر) و قطر حدود ۶۷ درصد واقع شده است. همچنین این میدان دارای ذخایر نفتی قابل‌توجهی است که از سوی ایران طرح لایه‌های نفتی پارس جنوبی نامیده می‌شود و از طریق حفر ۷ حلقه چاه و کشتی فراورشی و صادراتی کوروش با ظرفیت ذخیره حدود ۷۰۰ هزار بشکه نفت خام بهره‌برداری از نفت آن میدان در حال اجراست. از سمت قطر نیز با همکاری شرکاء خارجی با حفر ۳۳۰ حلقه چاه و تا نیمه سال ۲۰۲۲ از طریق دو پایانه صادراتی شناور آسیا و افریقا که هرکدام ظرفیت ذخیره بیش از دو و نیم میلیون بشکه نفت خام را دارند برداشت نفت در حال انجام است. ایران و قطر از ابتدای برداشت از این میدان مشترک همواره در رقابت برای برتری در میزان بهره‌برداری از منابع هیدروکربنی این میدان بودند.

این میدان در سال ۱۹۷۱ کشف شد و بهره‌برداری از آن در سال ۱۹۸۹ آغاز شد. حجم ذخیره در جای گاز طبیعی میدان پارس جنوبی حدود ۵۱ تریلیون مترمکعب و ذخیره قابل برداشت آن ۳۶ تریلیون مترمکعب برآورد می‌شود. هم‌اکنون (۱۳۹۷) به‌طور متوسط روزانه یک میلیارد و ۲۱۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی از این میدان استخراج می‌شود، که ۶۱۵ میلیون مترمکعب در روز توسط شرکت ملی نفت ایران و روزانه ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز توسط قطر پترولیوم تولید می‌شود.

داستان دنباله‌دار خودروهای وارداتی

مدیر طرح واردات خودرو وزارت صنعت معدن و تجارت با اشاره به طرح جدید واگذاری خودروهای وارداتی گفت: ثبت‌نام انجام شده به‌معنای ثبت‌نام واقعی نیست و معرفی افراد پس از پایان فرآیند ثبت‌نام و انجام بررسی‌های لازم اعلام می‌شود.

به گزارش ایرنا، مهدی ضیغمی افزود: تاکنون ۲۶ بانک در این طرح شرکت کرده‌اند و به بانک‌ها اعلام کردیم که به درخواست مردم برای آنها حساب کوتاه‌مدت باز کنند تا سود به آنها تعلق بگیرد.

وی با اشاره به ۵۰۰ میلیون تومانی که در حساب افراد مسدود می‌شود، بیان کرد: این رقم مطابق اعلام و شرایط شورای رقابت مبنی بر دریافت حداقل ۵۰ درصد هزینه خودرو ثبت‌نامی است و در عمل میانگین رو به پایینی از نرخ خودروها را اعلام کردیم.

مدیر طرح واردات خودرو وزارت صمت ادامه‌داد: نرخ علی‌الحساب خودروها تا حد زیادی مشخص است؛ یعنی سود قطعی است و نرخ را سازمان حمایت مشخص می‌کند، اما در ادوار گذشته واردکنندگان براساس شرایط و سودی که خود تعیین می‌کردند، به تعیین نرخ می‌پرداختند.

وی اظهارکرد: نرخ ETS در زمان ترخیص خودرو مهم است، باید همه هزینه‌ها مشخص باشد تا مردم و واردکنندگان متضرر نشوند و به همین دلیل است که نرخ نهایی مشخص نیست.

اطلاعات واردات خودرو محرمانه شد!

این اظهارات در حالی عنوان می‌شود که دولت در روزهای گذشته، جزئیات فروش خودروهای وارداتی را اعلام کرد و آنچه در این اعلامیه به‌عنوان شرایط متقاضیان و همچنین شرایط تحویل خودرو قید شده بود، با اما و اگرهای بسیاری روبه‌رو شد؛ براساس آنچه در بند نخست این دستورالعمل آمده، سامانه یکپارچه فروش خودروهای وارداتی مبنای ثبت‌نام و روش قرعه‌کشی، به‌عنوان شکل عرضه معرفی شده است. از این گذشته، موجودی پیش‌پرداخت اولیه و به صورت علی‌الحساب متقاضیان مبلغ ۵۰۰ میلیون تومان عنوان شده که تا زمان تحویل خودرو مسدود می‌شود. دولتی‌ها در روزهای گذشته در مقام دفاع از این طرح برآمده و بر این عقیده‌اند که این روش می‌تواند قیمت‌ها در بازار خودرو را متعادل کند. اما کارشناسان با تردید به نتایج این طرح می‌نگرند و نگران پیامدهای آن هستند و می‌گویند: اقدام دولت درباره پیش‌فروش و عرضه خودروهای وارداتی، دارای فاکتورهای مبهم بسیار زیادی است و در نهایت این دولت است که باید درباره پیامدهای اجرای چنین طرحی به مردم پاسخگو باشد

اما سخنگوی وزارت صمت معتقد است با توجه به شرایط تحریم فعلا نمی‌توانند اطلاعات دقیق را منتشر کنند. به نظر می‌رسد واردات خودرو هم محرمانه شده است! بلوکه کردن ۵۰ هزار میلیارد تومان برای خودروهای وارداتی که هنوز وجود خارجی ندارند. مسوولان وزارت صمت برای فرار از پاسخگویی، موضوع واردات خودرو را هم در طبقه پرونده‌های محرمانه قرار داده‌اند و باز هم تحریم را به دستاویزی تبدیل کرده‌اند تا اقدام خود را توجیه کنند. آنها می‌گویند که به‌دلیل تحریم‌ها بهتر است که فعلا نشوند و به همین دلیل است که نرخ نهایی مشخص نیست.

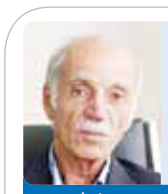
وی با اشاره به ۵۰۰ میلیون تومانی که در حساب افراد مسدود می‌شود، بیان کرد: این رقم مطابق اعلام و شرایط شورای رقابت مبنی بر دریافت حداقل ۵۰ درصد هزینه خودرو ثبت‌نامی است و در عمل میانگین رو به پایینی از نرخ خودروها را اعلام کردیم.

مدیر طرح واردات خودرو وزارت صمت ادامه‌داد: نرخ علی‌الحساب خودروها تا حد زیادی مشخص است؛ یعنی سود قطعی است و نرخ را سازمان حمایت مشخص می‌کند، اما در ادوار گذشته واردکنندگان براساس شرایط و سودی که خود تعیین می‌کردند، به تعیین نرخ می‌پرداختند.

وی اظهارکرد: نرخ ETS در زمان ترخیص خودرو مهم است، باید همه هزینه‌ها مشخص باشد تا مردم و واردکنندگان متضرر

یادداشت

صنعت در بلاتکلیفی

محمود نجفی‌سهی
کارشناس حوزه صنعت

درباره وضعیت اشتغال در بخش تولید کشور در سال جاری واقعیت این است که مطابق پیش‌بینی‌هایی که در این زمینه مطرح می‌شد، به اهداف‌مان در این بخش نرسیده‌ایم. اعداد نجومی که برای بخش اشتغال در ابتدای هر سال به‌عنوان هدف تعریف می‌شوند، واقعی نیستند. وقتی پیش‌بینی این است که یک میلیون شغل ایجاد شود؛ یعنی باید شرایط برای تحقق این هدف را در نظر بگیریم و زمینه مناسبی را فراهم کنیم تا هدف موردنظر ما محقق شود. درست این است که اعداد و ارقام مدنظر در برنامه‌ریزی‌ها بالاتر از هدف باشد، چون شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ما نشان داده آنچه برنامه‌ریزی می‌کنیم تا طی سال به آن برسیم، در ایده‌آل‌ترین شرایط بیش از ۲۰ تا ۳۰ درصد محقق نمی‌شود. یعنی اگر هدف ایجاد یک میلیون شغل است، برای تحقق قطعی آن باید به‌عنوان نمونه برای ایجاد یک میلیون و ۲۰۰ هزار شغل برنامه‌ریزی کنیم. در سال جاری مشکلات تولیدکنندگان به‌طور قابل توجهی افزایش یافت. از یک سو برای اشتغال پیش‌بینی شده شرایط فراهم نشد و در مقابل وضعیت به‌گونه‌ای رقم خورد که در حال حاضر ریزش نیرو داریم؛ کارخانجات تا جایی که بتوانند قراردادها را تمدید نمی‌کنند و نیروی جدید نمی‌گیرند. در حال حاضر به آمار واقعی اشتغال دسترسی نداریم، اما شاید با این شرایط منفی هم باشد. البته خوشبینانه به این موضوع نگاه می‌کنیم و می‌گویم به هدف نرسیده‌ایم. در کل شرایط اشتغال در کشور ما بسیار نامطلوب است. دانشجو در دانشگاه مهارتی نمی‌آموزد و در این بخش هم دچار بلاتکلیفی هستیم. تحصیل در دانشگاه در مسیر درست آن نیست و گاه ورود به دانشگاه بدون توجه به رشته و علاقه‌مندی به آن و آینده شغلی، برای وقت‌گذرانی و... است. باتوجه به شرایط اقتصادی که داریم، احتمالا با ریزش نیرو مواجه هستیم؛ یعنی در سال جاری نه‌تنها اشتغال ایجاد نکرده‌ایم، افزایش بیکاری هم داشته‌ایم. اگر دولت قصد دارد اشتغال ایجاد کند که البته بودجه نشانی از این خواست دولت ندارد، باید به تولید توجه و مشکلات تولید، تولیدکننده و تامین مواد اولیه را برطرف کند. وقتی تولیدکننده بداند می‌تواند تولید کند و فروش داشته باشد، به‌دنبال ایجاد اشتغال خواهد رفت، خط جدید راه‌اندازی می‌کند، نیروی جدید استخدام و سرمایه‌گذاری جدید می‌کند، اما با توجه به وضعیت اقتصادی که داریم، در حال حاضر هیچ تمایلی برای سرمایه‌گذاری جدید وجود ندارد تا نیاز اشتغال ما را تامین کند. اعداد و ارقام غیرواقعی گاهی برای ایجاد جو روانی مثبت در جامعه منتشر می‌شود، اما فاصله آن با آنچه واقعا امکان تحقق دارد، بسیار زیاد است. بسیاری از واحدهای ما با ظرفیتی کمتر از ظرفیت اسمی فعالیت می‌کنند و تا زمانی که یک واحد به ظرفیت کامل نرسد، ظرفیت پیش‌بینی‌شده برای اشتغال در آن واحد نیز محقق نمی‌شود. افزایش لحظه‌ای قیمت‌ها باعث شده بازار در بلاتکلیفی باشد. صنعت در تمام بخش‌ها از لوازم خانگی گرفته تا قطعات خودرو و ساختمان‌سازی و... امروز در بلاتکلیفی مطلق قرار دارد. وقتی تولیدکننده نمی‌داند فردا باید چه کاری انجام دهد، امروز دست به هیچ کاری نمی‌زند. وقتی تولید در شرایط نامطلوب است، مشکلاتی که مانع اشتغالزایی هستند، برطرف نمی‌شوند. به‌نظر من، وضعیت اشتغال در پایان سال ۱۴۰۱ منفی خواهد بود و برای ۱۴۰۲ هم چشم‌انداز روشنی را پیش‌بینی نمی‌کنم. با شرایط موجود و بلاتکلیفی و تغییر نرخ ارز و تغییر ساعتی قیمت مواد اولیه که منجر به بی‌ثباتی شده، سرمایه‌گذار اقدام به سرمایه‌گذاری، افزایش تولید یا ایجاد خط تولید جدید نمی‌کند؛ یعنی واحدهای تولیدی نه‌تنها افزایش ظرفیت نمی‌دهند، بلکه بسیاری از کارخانجات ظرفیت‌شان را پایین هم می‌آورند تا بتوانند ادامه حیات دهند. در حال حاضر در بخش صنعت به‌علت بلاتکلیفی و اینکه چشم‌انداز برای تولیدکننده مشخص نیست، نرخ مواد اولیه و هزینه‌ها ثبات ندارد و بازار خرید تولیدات تقریبا به حالت رکود نزدیک می‌شود، تعدیل نیرو داریم.

مصرف‌کنندگان به‌دلیل شرایط اقتصادی خاصی که در آن قرار دارند در هزینه‌کرد برای خرید یک محصول حساسیت زیادی دارند، اولویت‌بندی می‌کنند و اغلب کالاهای اساسی در اولویت خرید آنهاست. اگر هم در این میان، بازار خودرو داغ مانده، به‌دلیل دلالی موجود در آن است. خرید خودرو برای استفاده شخصی انجام نمی‌شود و گاه سود دلالی در این بازار انگیزه خرید است. البته این روند هم در جایی متوقف می‌شود. آنچه مشخص است در کشور در سطح کلان برنامه‌ریزی مناسبی نداریم، تولید بلاتکلیف است و آینده روشنی ندارد؛ در نتیجه اشتغالزایی مناسبی هم نخواهیم داشت. بیشتر واحدهای صنعتی کاهش ظرفیت تولید داشته‌اند و تلاش می‌کنند خودشان را در خواب زمستانی نگه دارند تا زنده بمانند.

بخش خصوصی صنعت خودرو را نجات می‌دهد

عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی گفت: عملکرد برخی شرکت‌های موفق خودروساز و قطعه‌ساز گواه بر این است که آنها می‌توانند مشکلاتی که دامنگیر صنعت خودرو شده را برطرف کنند. الهوردی دهقانی، نماینده مردم ورزقان با بیان اینکه در دو خودروساز داخلی زیرساخت و ظرفیت لازم وجود دارد، اظهار کرد: با وجود این شرایط، شاهد زیان انباشته، مشکلات تولید و نارضایتی مردم در این صنعت هستیم. وی با تاکید بر اینکه خصوصی‌سازی از فرامین هشت‌گانه رئیس‌جمهوری موردتاکید قرار گرفته، افزود: حضور پررنگ بخش خصوصی می‌تواند صنعت خودرو را متحول کند، چنانچه در برخی شرکت‌های خودروساز خصوصی شاهد تغییرات شاخص و مثبت در حوزه‌های کیفیت تولید، خدمات پس از فروش و سودآوری سهامداران و نیز رضایت مصرف‌کننده هستیم.

عضو کمیسیون صنایع مجلس گفت: تخصص، دانش کافی، اهلیت و توانمندی در مدیریت درست و استفاده از گزاره‌های فهم اقتصادی برای حل بحران صنعت خودرو در کشور منجر به رفع بسیاری از مشکلات در صنعت خودرو و خودروسازان نیمه‌دولتی خواهد شد. نماینده مردم ورزقان در مجلس خاطرنشان کرد: باید از برخی اعمال مانند انحصارگرایی دست بکشیم یا حداقل در جای مناسب از آن استفاده شود. هم‌اکنون صنعت خودرو به یک اتحاد جمعی نیاز دارد تا از بحران کنونی بیرون رود و راه برون‌رفت آن ورود جدی بخش خصوصی در آن صنعت است که گام‌های جدی نیز در این عرصه برداشته شده و در آینده نزدیک با عزم راسخ سیاست‌گذاران حتما صنعت خودرو مسیر درست را طی خواهد کرد.

آیا کاهش ۷ درصدی مالیات در بودجه ۱۴۰۲ به تولید کمک می‌کند؟

تولید نیازمند حمایت همه‌جانبه

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

دولت سیزدهم درصدد رفع موانع تولید است؛ از این‌رو مشوق‌های مالیاتی واحدهای تولیدی در لایحه بودجه ۱۴۰۲ هم مانند امسال مورد اهتمام قرار گرفته است. در این باره سیداحسان خاندوزی، وزیر اقتصاد و سخنگوی اقتصادی دولت اعلام کرد پیشنهاد وزارت اقتصاد این بوده که بعد از ۵ درصد کاهش نرخ مالیات در سال ۱۴۰۱، در سال ۱۴۰۲ هم نرخ مالیات شرکت‌های تولیدکننده ۲ درصد کاهش یابد که مورد تصویب هیات وزیران قرار گرفت؛ بنابراین برای ۲ سال پیاپی شاهد کاهش نرخ مالیات برای شرکت‌های تولیدکننده هستیم و در مجموع مالیات بر تولید ۷ درصد کاهش یافته که این اقدام در دهه‌های اخیر بی‌سابقه بوده است. بر این اساس، رویکرد دولت سیزدهم به حرکت درآوردن چرخ تولید روی ریل اقتصاد است و با حمایت از تولید، اشتغال نیروی انسانی ایجاد شده و کشور به سمت بهبود شرایط اقتصادی حرکت می‌کند. صمت در این گزارش درباره میزان تاثیرگذاری این اقدام حمایتی بر تولید و صنعت کشور با برخی از فعالان حوزه صنعت به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌آید. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

در شرایطی که تولید مشکلات متعددی دارد و روزبه‌روز هم بر موانع آن افزوده می‌شود، حمایت تک‌بعدی نمی‌تواند چندان راهگشا باشد؛ البته بی‌تاثیر هم نیست

تمام ابعاد تولید دیده شود

محمدمهدی شکورزاده، فعال حوزه صنعت درباره تاثیر کاهش ۷ درصدی مالیات تولیدکنندگان به صمت گفت: اگر اداره دارایی در دفاتر و حساب کتاب‌های مربوط به بخش تولید، به‌طور واقعی پایبند به این حمایت مالیاتی باشد، قطعا کمک‌کننده خواهد بود و منفعت زیادی برای تولیدکننده خواهد داشت، اما اغلب در قوانین مالیاتی شاهد تغییرات بسیار سریعی هستیم که در مواردی بندی را کم یا بندهایی را زیاد می‌کنند و تولیدکننده به‌طور مدام تحت‌تاثیر این تغییرات است. واقعیت این است که اقدامات مربوط به دارایی و مالیات، با دقت بالا و در فرآیند ثابتی انجام نمی‌شود؛ ثبات در این بخش زیاد نیست و براساس یک‌سری معیارها در وزارت دارایی میزان مالیات تعیین می‌شود.

شکورزاده افزود: در بخشی، اداره دارایی خوداظهاری تولیدکننده‌ها را قبول ندارد و براساس اصول و فرآیندهایی راستی‌آزمایی می‌کند و طبق آنها مالیات تولیدکننده تعیین می‌شود. در حال حاضر باتوجه به تورم و شرایط اقتصادی، رقم‌های فروش بالاست؛ یعنی ممکن است ارزش فروش زیاد نشده باشد، اما رقم آن زیاد شده و چون عدد فروش بالاتر رفته، مالیات تولیدکننده بیشتر می‌شود. البته فارغ از اینکه شیوه و فرآیند رسیدگی که در دارایی‌ها انجام می‌شود، به چه صورت است، در شرایط کنونی، کاهش مالیات بخش تولید، کمک بزرگی به واحدهای تولیدی می‌کند. با این اقدام تشویقی، تولید جذاب و در نهایت منجر به این می‌شود که سرمایه‌ها تا حدی به سمت تولید بروند. این حمایت و گشایش تا حدودی امکان‌پذیر است، چون مالیات فقط یک عامل است و عوامل متعدد دیگری هم وجود دارد که بر سرمایه‌گذاری در تولید و ادامه فعالیت واحدهای تولیدی تاثیر می‌گذارند.

این کارشناس و فعال حوزه صنعت در پاسخ به این پرسش که میزان تاثیرگذاری این حمایت مالیاتی چقدر است، اظهار کرد: اگر واقع‌بینانه نگاه کنیم، اینکه بگوییم کاهش ۷ درصدی مالیات دردی را دوا می‌کند، باتوجه به شرایط اقتصادی که در کشور با آن مواجهیم، قطعا چنین نخواهد بود؛ یعنی صرفا به‌دلیل کاهش مالیات سرمایه‌گذاری به سمت تولید نمی‌رود، اما اگر در یک شرایط اقتصادی غیرملتهب بودیم؛ یعنی نرخ تورم و روند تغییر قیمت‌ها معقول بود، قطعا اقدام مهم و مفیدی در راستای کمک به تولید و سوق یافتن سرمایه‌ها به این بخش بود. با این حال تاکید می‌کنم در شرایط کنونی، گرچه خبر بسیار خوبی برای واحدهای تولیدی است و نشان از نگاه حمایتی دولت به بخش تولید دارد، اما به‌نظر من، نمی‌تواند تاثیر چندانی داشته باشد. باتوجه به موانع متعدد و روزافزونی که تولید و صنعت کشور در مسیر حرکت خود با آنها مواجهند و به‌وضوح این بخش‌ها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده‌اند، بعید می‌دانم این قانون بتواند در راستای هدایت سرمایه‌هایی که انتظار داریم به سمت تولید بروند، خیلی تاثیرگذار باشد.

وی با اشاره به اینکه باید در روندهای حمایتی و تشویقی، مسائل را به‌صورت همه‌جانبه و کلی ببینیم، گفت: واقعیت این است که تولید در شرایط بسیار سختی قرار دارد و با توجه به برخوردهایی که با این بخش می‌شود می‌توان گفت تولید ضعیف‌ترین بخش اقتصادی در کشور به‌شمار می‌رود.

در این سازکار نهادهای تصمیم‌گیرنده هر جا که دچار کمبود می‌شوند از تولید مایه می‌گذارند. به‌عنوان مثال برق کم است، برق تولید قطع می‌شود یا در زمستان گاز کم است، گاز تولید را قطع می‌کنند و... خلاصه اولین جایی که به فکرشان می‌رسد تا کمبودی را به‌واسطه ایجاد محدودیت برای آن، به‌صورت مقطعی برطرف کنند، بخش تولید است.

▣ دیوار کوتاه تولید

شکورزاده با اشاره به اینکه قطعا تولید یکسری پیش‌نیازها دارد که تا فراهم نباشند، حرکت در مسیر درست ممکن نیست، ادامه داد: سرمایه‌گذاری بدون آب، برق، گاز، زمین و زیرساخت‌های صنعتی امکان‌پذیر نیست؛ یعنی اصلا نمی‌توان گام اول را برای تولید برداشت تا در ادامه به کاهش مالیات تولید برسیم. متاسفانه وضعیت تولید به‌حدی وخیم است که به‌جرأت می‌توان گفت تمام محدودیت‌هایی که در دنیا ممکن است وجود داشته باشد، صنعت و تولید ما را دچار چالش کرده است. وقتی دست و پای صنعت بسته است و در دریا افتاده، اینکه به او پارویی بدهیم که شنا کند تا به ساحل برسد، کار بیهوده‌ای است و آن را از خطر غرق شدن نجات نخواهد داد.

این فعال صنعت در پایان خاطرنشان کرد: وقتی در زمینه تخصیص ارز برای تامین مواد اولیه مشکلات متعددی ایجاد می‌شود و در نهایت تولیدکننده موفق به دریافت ارز نخواهد شد و به‌تبع آن نمی‌تواند مواد اولیه موردنیاز تولیدش را وارد کند، چگونه انتظار دارید تولید را ادامه دهد؟ در شرایطی که به‌دلیل مشکلات ارزی تولیدکننده به مواد اولیه دسترسی ندارد، حمایت مالیاتی معنایی ندارد. این تنها یکی از مشکلات بزرگی است که تولیدکننده با آنها مواجه است؛ بنابراین انتظار این است که تمام ابعاد تولید و صنعت دیده شود و حمایت‌ها همه‌جانبه باشد تا بتوان تولید را از شرایط سختی که در آن گرفتار شده، نجات داد.

نخست مشکلات اصلی تولید را برطرف کنید

امید رضایی، فعال حوزه صنعت نیز درباره تاثیر کاهش ۷ درصدی مالیات تولید بر فعالیت تولیدکنندگان به صمت گفت: اینکه دولت در زمینه مالیات به تولیدکننده کمک کند، قطعا بی‌تاثیر نیست، اما مشکلاتی که در حال حاضر در مسیر فعالیت تولیدکننده قرار دارد، فقط مربوط به مالیات نیست و تنها بخشی از آنها به موضوعات مالیاتی برمی‌گردد. مشکل اصلی بخش صنعت و تولید کشور مربوط به بانک مرکزی و تخصیص ارز و فرآیندهای طولانی این بخش است. در حال حاضر تولیدکننده و تامین‌کننده با چالش‌هایی فراتر از مالیات مواجه شده و بیشتر درگیر مشکلات ارزی هستند. زمانی می‌توانیم از مشوق‌های مالیاتی و تاثیر آنها صحبت کنیم که تولید روتین و در مسیر درست باشد. اما در شرایطی که تولید دچار مشکلات متعدد است و روزبه‌روز هم بر موانع آن در مسیر حرکتی که تعریف کرده، افزوده می‌شود، فقط توجه به یک بعد نمی‌تواند چندان راهگشا باشد؛ البته بی‌تاثیر هم نیست. واقعیت این است که اگر مشکلات اصلی تولید رفع شود در ادامه قرار دادن مشوق‌های حمایتی اینچنینی تاثیر مثبت خواهند داشت و کمک‌کننده خواهند بود. رضایی با اشاره به اینکه حمایت از هر نوعی و به هر میزان سبب دلگرمی خواهد شد، ادامه داد: باتوجه به مشکلات مبتلابه، قطعا میزان تاثیرگذاری اقدامات گشایشی دولت کم‌وزیاد خواهد شد. بر این اساس باید گفت کاهش مالیات تولید هم قطعا بدون نتیجه نیست و می‌تواند تاثیر مثبت داشته باشد، اما برای اینکه میزان این تاثیرگذاری و دامنه آن بیشتر و عمیق‌تر باشد، باید به اولویت‌ها توجه کنیم. در حال حاضر اولویت در بخش تولید و صنعت کشور مالیات نیست. در شرایطی که دچار رکود تولید هستیم، در گام نخست باید عواملی که منجر به این امر شده را برطرف کنیم تا در ادامه سایر حمایت‌ها راهگشا باشند و گرهی از کار تولید باز کنند.

> در یک شرایط اقتصادی غیرملتهب که نرخ تورم و روند تغییر قیمت‌ها، معقول باشد، کاهش مالیات تولید موثر است

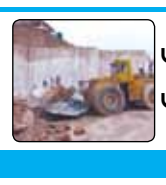
حمایت مالیاتی هم در این شرایط برای تولیدکننده خبر خوشایندی است، اما در اولویت نخست نیست. وی با بیان اینکه در چند سال اخیر به‌ویژه تولید کشور درگیر مشکلات متعدد تکراری و مشابهی بوده که بسیاری از آنها قابل‌رفع شدن است، ادامه داد: اگر برای حل مشکلات کلان بخش تولید کشور از سوی متولیان امر و سیاست‌گذاران و به‌نوعی تمام ذی‌نفعان آن، توان مضاعفی گذاشته شود، قطعا ثمربخش خواهد بود و نتایج مثبت آن را در آینده خواهیم دید که منجر به رونق تولید و رشد اقتصادی خواهد شد. نوسانات شدید نرخ ارز و عدم‌حمایت‌های مناسب در زمینه بانکی -اینکه بانک‌ها اشتیاق و رغبتی برای حمایت از تولید ندارند- از جمله مسائلی است که انتظار می‌رود دولت به‌طور جدی به آنها ورود و مشکلات این بخش‌ها را برطرف کند.

▣ واقعا هدف چیست؟

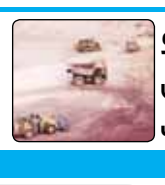
این کارشناس و فعال حوزه صنعت با بیان اینکه اقتصاد ما بیمار است و باید هر چه سریع‌تر به داد آن رسید، اظهار کرد: اینکه این گونه مطرح شود که وابستگی به واردات را به صفر رسانده‌ایم، نه‌تنها برای ما که برای تمام دنیا، شدنی نیست. واردات و میزان وابستگی به آن صفرشدنی نیست، اما زمان می‌برد تا معقول شود. در حالی که در تولید نیازمند واردات هستیم، چه مواد اولیه و چه قطعات نیمه‌ساخته، متاسفانه در ۳ ماه گذشته مشکلات بسیار زیاد و فاحشی در بخش بانکی و فرآیند طولانی تخصیص ارز شکل گرفت. از یک سو این گونه مطرح می‌شود که مالیات تولید ۷ درصد کاهش داده می‌شود و از سوی دیگر، در زمان اقدام برای گرفتن ارز، ۵ درصد را بلوکه می‌کنند تا زمان تخصیص ارز و اگر در ادامه نتوانستید سر موعد تسویه کنید برای تخصیص مجدد میزان بلوکه دورقمی می‌شود و... وقتی با این رویکردها مواجه می‌شویم این سوال برای صنعتگر و تولیدکننده مطرح می‌شود که واقعا هدف چیست؟ آیا هدف این است که مشکل تولید برطرف شود یا اینکه به مشکلات آن بیفزایند. البته این قانون از آنجا نشأت گرفته که عده‌ای ارز می‌گرفتند، اما اقدام به واردات نمی‌کردند یا توان تسویه نداشتند و...؛ اما می‌توان به‌شکل دیگری با آنها برخورد کرد. به‌عنوان نمونه مانند چک‌های بانکی به سوابق واردکننده و شرکت توجه شود. چرا باید شرکتی که به‌طور روتین ارز دریافت کرده و واردات داشته، ۵ درصد بلوکه مبلغ داشته باشد. همین بلوکه کردن خود بخشی از نقدینگی تولیدکننده را کم می‌کند؛ نقدینگی که می‌توان آن را در شریان تولید قرار داد. جایی تولید را تحت‌فشار و موانعی در مسیر آن قرار می‌دهیم و در جایی هم قصد کمک و حمایت داریم. اگر بتوانیم بسیاری از این موانع که در مسیر تولید قرار دارد را برطرف کنیم، چه‌بسا کار به معافیت مالیاتی هم نمی‌رسد. معافیت مالیاتی خبر خوبی است، اما تولید پیش‌نیازهایی دارد که باید اول به آنها پرداخت؛ مسائلی که موانع جدی در مسیر حرکت تولید هستند. سیستم اخذ مالیات زمانی توجیه‌پذیر است که تولید روتین داشته باشیم. امیدواریم روز به روز تولیدات کشور روزافزون و مالیات هم پرداخت شود تا رونق تولید و رشد اقتصاد را به‌دنبال داشته باشد. در یک شرایط تولیدی خوب، چرا تولیدکننده مالیات نپردازد؟ رضایی در پایان خاطرنشان کرد: کاهش ۷ درصدی مالیات تولید نقش حمایتی دارد، اما تولیدکننده زمانی می‌تواند از این اقدام حمایتی بهره ببرد که مجموعه تولید زنده و مشغول فعالیت باشد و درگیر چالش‌های اصلی‌تر و بزرگ‌تری نباشد. وقتی مشکلات به تولید اجازه نمی‌دهند در مسیر اصلی خود حرکت کند و ادامه حیات دهد، هزاران گونه حمایت هم تعریف شود، تاثیر چندانی نخواهد داشت و مشکلی از آن حل نخواهد کرد. استنباط من این است که در این بحث‌های حمایتی به اولویت‌ها توجه نشده و جایگاه مهم و مهم‌تر عوض‌شده است. اولویت اصلی ما باید رفع موانع تولید باشد، چون ایستگاه اول تولید است که باید شرایط برای آن فراهم باشد و موانع آن به حداقل کاهش یابد تا بعد برسد به مالیات که در ایستگاه آخر قرار دارد.

سخن پایانی

در همه کشورها، حمایت‌هایی از شرکت‌ها و تولیدات در قالب‌های مختلفی انجام می‌شود، اما در انتخاب راهبردهای حمایت از تولید به جهت اهمیت باید دقیق بود و اولویت‌های حمایتی تعیین شود. حمایت از تولید داخلی در قالب راهبردهای مالی و تعرفه‌ای هم می‌تواند در دستور کار قرار گیرد، اما در هر وضعیتی باید راهبردهایی برای حمایت از تولید داخلی به کار گرفته شود که کارآمدتر و مؤثرتر هستند. به‌عنوان نمونه، بهبود فضای کسب‌وکار، ثبات اقتصاد کلان، حمایت از تحقیق و توسعه، تقویت سرمایه انسانی و مهارت‌افزایی افراد، مشاوره‌های مدیریتی به کارفرمایان، کمک به بازاریابی منطقه‌ای و بین‌المللی و اصلاح نظام مالیاتی از جمله مواردی هستند که می‌توان در قالب آنها به تولید کمک کرد. با اجرای راهبردهای حمایتی به‌تدریج بنگاه‌ها با ارتقای فناوری و نوآوری بهره‌وری را بیشتر و کیفیت را بهتر خواهند کرد که به‌دنبال آن هم رضایت مشتری به‌وجود خواهد آمد و هم امکان صادرات فراهم می‌شود و در نهایت این رونق تولید است که منجر به رشد اقتصادی می‌شود.

کجروی بلای جان معدنکاری

بار هزینه و درآمد معدن بر دوش تجهیزات

سیاست تکراری تنظیم بازار، نتیجه‌بخش نیست

اکتشاف و موانع ریزودرشت آن

عکس: آیدا فریدی

اکتشاف را قلب تپنده معدنکاری می‌خوانند اما باوجود تاکید همه دست‌اندرکاران و کارشناسان این حوزه بر اهمیت معدنکاری تا امروز اقدامی جدی برای حل این چالش انجام‌نشده است. این در حالی است که همواره یکی از جذاب‌ترین حوزه‌های سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران بخش معدن است و پیش‌بینی می‌شود در صورت مساعدت دولتی، بخش زیادی از نقدینگی سرگردان جامعه، که رقم فعلی آن بیش از ۵ میلیون میلیارد تومان برآورد می‌شود، به حوزه معدن، که حلقه اول توسعه پایدار است، سرازیر شود. با توجه به برگزاری نشست‌هایی در زمینه اکتشاف در گزارش امروز صمت مروری مجدد بر اکتشاف و چالش‌های آن داریم.

اکتشافات زیر ذره‌بین ومعادن

اردشیر سعدمحمدی با اشاره به سهم ۲.۹ درصدی استخراج معادن در تولید ناخالص داخلی سال ۱۴۰۰ گفت: ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت دنیا، سهمی ۷ درصدی از منابع معدنی آن را در اختیار دارد؛ این در حالی است که سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی حدودا ۶۵۰۰ همت در سال گذشته، تنها برابر با ۱۹۰ همت بوده است.

به گزارش معدن نامه سعدمحمدی گفت: ارزش خالص تولیدات مواد معدنی در سال ۲۰۲۰ در کشور چین حدودا ۱۸۳.۸ میلیارد دلار، استرالیا ۱۴۳ میلیارد دلار و شیلی حدودا ۴۱ میلیارد دلار و در کشور ما تقریباً ۳.۲ میلیارد دلار بوده است.

تمرکز بر هوش مصنوعی

مدیرعامل «ومعادن» ادامه داد: تکیه‌بر منابع نفتی یکی از دلایل غفلت از پتانسیل‌های معدنی کشور بوده است. دکتر سعدمحمدی بابیان اینکه متراژ حفاری به‌عنوان یکی از شاخص‌های تعیین‌کننده در فعالیت‌های اکتشافی موردتوجه است، ادامه داد: حفاری انجام‌شده در ایران طی ۹ سال گذشته، چیزی حدود ۱.۱۵ میلیون متر بوده که معادل عملیات حفاری یک‌ساله در کشورهای توسعه‌یافته است.

سعدمحمدی با اشاره به نتایج پرسشنامه‌ای که معدنکاران به آن پاسخ داده بودند، بیان کرد: بر اساس نتایج این پرسشنامه، کمبود نقدینگی و تجهیزات معدنی اصلی‌ترین معضلات این بخش در کشو ما است.

چالش‌ها در ایران

مدیرعامل ومعادن و فلزات به‌تفصیل به بررسی چالش‌های حوزه ااکتشاف در ایران پرداخت و بیان کرد: ازجمله این چالش‌ها می‌توان به قوانین دست‌وپا گیر و بخشنامه‌های متعدد و بی‌رویه اشاره کرد که موجب تضعیف فعالیت‌های معدنی، خروج سرمایه از بخش معدن و عدم اعتماد سرمایه‌گذاران به آینده این بخش به دلیل عدم پایداری سیاست‌های کلان و تغییرات مکرر قوانین، شده است.

وی ادامه داد: از دیگر عوامل می‌توان به‌احتمال ورشکستی شرکت‌های فعال بخش خصوصی، همزمانی افزایش شدید حقوق دولتی معادن و کاهش قیمت‌های جهانی، عدم برنامه‌ریزی برای واحدهای معدنی، نبود تجهیزات مناسب و پیشرفته به دلیل تحریم‌ها، فرسودگی ماشین‌آلات و عدم تخصیص بودجه کافی در بخش اکتشاف، اشاره کرد.

مدیرعامل «ومعادن» گفت: در اکثر کشورهای معدن خیز جهان، مسئولیت انجام مطالعات اولیه، اکتشافات ناحیه‌ای و ایجاد زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری به عهده دولت و حاکمیت است، به‌طوری که تقریبا تمامی بودجه و اعتبار موردنیاز توسط دولت تامین می‌شود.

وی افزود: در ایران نیز به‌منظور جهش و تحول در صنعت معدن‌کاری به‌عنوان یکی از بخش‌های تاثیرگذار در اقتصاد غیرنفتی کشور و نیل به استانداردهای جهانی، نیاز به تفکر جهانی و صرف منابع در این سطوح، وجود دارد. مدیرعامل ومعادن شرکت ملی صنایع مس ایران را یک الگوی موفق داخلی نامید و افزود: نگرش مثبت به اکتشافات معدنی و اهمیت ویژه قائل شدن برای آن، موجب افزایش قابل توجه ذخایر زمین‌شناسی شرکت ملی مس شده است. همچنین وی مزیت کشور ایران را در استفاده از دانش بومی‌شده پهپادها در اکتشاف مواد معدنی در برداشت‌های فوتوگرامتری، توپوگرافی، مغناطیس‌سنجی، الکترومغناطیس و تصاویر فراطیفی پهپادی دانست.

ذخایر عظیم نفت و گاز، مانع توسعه اکتشافات معدنی

مدیرعامل شرکت توسعه معادن فولاد خوزستان درباره دلایل ضعف اکتشافات ذخایر معدنی در ایران گفت: باوجود اهمیت حوزه معدن در سراسر جهان، سهم این بخش مهم و تاثیرگذار در اقتصاد کشور ما بسیار ناچیز است و بر همین اساس ضرورت توسعه و گسترش عملیات مختلف معدنی به‌ویژه اکتشاف طی سالیان اخیر بیش‌ازپیش احساس می‌شود.

وحید سید علی در گفت‌وگو با معدن ۲۴ افزود: علاوه بر این بخش‌های مختلف اعم از دولتی و خصوصی در این حوزه جزیره‌ای عمل می‌کنند و همین مسئله باعث افت سرعت و پیشرفت اکتشاف و در ادامه استخراج مواد معدنی و درنهایت تامین خوراک صنایع معدنی به‌ویژه فولاد شده است.

وی ادامه داد: باوجود معادن و پتانسیل‌های معدنی فراوانی که در داخل کشور وجود دارد، متاسفانه اکتشافات جامع و آمایش سرزمینی در داخل صورت نپذیرفته است. مشکلات موجود در مبحث اکتشاف معدنی در ایران به چند دسته تقسیم‌بندی می‌شود. اولین معضل که شاید بزرگ‌ترین مسئله در زمینه اکتشافات معدنی در ایران است، ماشین‌آلات و لجستیک دستگاه‌های حفاری مغزه گیری است. که علیرغم خرید و واردات دستگاه‌های حفاری جدید در دو سال اخیر در کشور کماکان دچار کمبود هستیم و بخش عمده‌ای از این مشکل به تاثیر تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی علیه کشور برمی‌گردد.

سید علی معضل بعدی را بی‌علاقگی به انجام اکتشافات اصولی خصوصا در بخش خصوصی کشور دانست و گفت: در بسیاری از محدوده‌ها و معادن کشور، عملیات اکتشاف مقدماتی بعضا به‌صورت سطحی و ناقص انجام‌شده و در ادامه آن به دلیل بالا بودن هزینه اکتشاف تکمیلی و مغزه گیری، مالک محدوده یا از انجام عملیات اکتشاف تکمیلی صرف‌نظر می‌کند یا به‌صورت پراکنده و بسیار سطحی حفاری انجام می‌دهد تا با ذخیره حداقلی پروانه خود را ثبت کند و بخش دولتی و شرکت‌های دارای توان اقتصادی را در زمینه حفار بسیار کند حرکت می‌کنند.

وی علت دیگر معضل اکتشاف را بروکراسی اداری طاقت‌فرسا و ناکارآمد در وزارت صنعت، معدن و تجارت برای اعطای پروانه اکتشاف و بهره‌برداری معرفی کرد و گفت: باوجود مشکلات و اختلالات فراوان در سامانه کاداستر و وجود مراحل متعدد و استعلام‌های دولتی فراوان برای ثبت محدوده تا رسیدن به پروانه بهره‌برداری، عملا بسیاری از معادن کشور به‌ویژه در بخش خصوصی کشور، نه‌تنها دارای گزارش پایان اکتشاف معتبر و مبتنی بر واقعیت نیستند بلکه عملیات استخراج نیز در این معادن به‌صورت غیراصولی انجام‌شده و بسیاری از این معادن در حال حاضر به همین علت تعطیل یا نیمه تعطیل هستند.

بی‌مهری به گنجینه معدنی

سید علی بزرگ‌ترین دلیل کم‌توجهی به اکتشاف معدنی را وجود ذخایر عظیم نفت و گاز در کشور دانست و گفت: از زمان کشف و استخراج نفت و گاز در ایران توسط کشورهای خارجی تا زمان ملی شدن صنعت نفت کشور و حتی پس از انقلاب اسلامی وابستگی کشور به صنعت نفت و گاز سبب شد تا سرمایه‌گذاری و توجه به معادن کمتر انجام گیرد. اما در سالیان اخیر با افزایش فشار تحریم بر صنعت نفت و گاز کشور توجه به صنعت معدن بیشتر شده است و در خود صنعت معدن کشور نیز اکتشاف در معادن به‌عنوان هزینه تلقی شده و کمتر به آن بهاداده می‌شود. وی افزود: اما در کشورهای پیش رو در عرصه معدنی انجام عملیات اکتشاف به‌عنوان سرمایه‌گذاری تلقی شده و نتیجه آن تخمین وجود یک ذخیره ارزشمند با بالاترین دقت است که از اتلاف هزینه و فرصت در بحث استخراج جلوگیری کرده و بیشترین ظرفیت ممکن از ذخیره برداشت می‌شود.

سخن پایانی

در پایان اشاره به این نکته هم ضروری است که فعالان بخش خصوصی سهم خواهی نهادهای گوناگون را هم مانعی دیگر برای توسعه اکتشافات در ایران معرفی می‌کنند که حاصلی جز رکود بیشتر اکتشافات نخواهد داشت.

صعود مقتدرانه تیم والیبال چادرملوی اردکان به لیگ برتر

پس از راهیابی تیم والیبال چادرملوی اردکان به لیگ برتر کشور مدیرعامل شرکت ورزشی چادرملو، در پیامی کسب این افتخار را که در سایه تلاش و همّیت کادرفنی و بازیکنان پرتلاش و غیرتمند به دست آمده است را برگ زرین در صفحات پر افتخار چادرملوی اردکان عنوان کرد و گفت: این مهم به دست نمی‌آمد مگر با حمایت‌های دلسوزانه مدیرعامل محترم شرکت معدنی و صنعتی چادرملو و اعضای هیات مدیر محترم که همواره حامی ورزش شهرستان اردکان بوده و با رهنمودهای خود کادر فنی و مدیران باشگاه را هدایت و تشویق کرده‌اند.

علی عطایی:

این افتخار را به مردم شریف و نجیب شهر تاریخی اردکان، نگین کویر ایران و مسئولان شهرستان و استان یزد تبریک گفت و افزود: اگر حمایت‌های بی‌شائبه مردم و مسئولان خوب اردکان و استان را همراه با خود نداشتیم این موفقیت به دست نمی‌آمد. بدون شک شهر خوشنام اردکان آن‌قدر پتانسیل دارد تا در سایر رشته‌ها هم بزرگی کرده و افتخارآفرینی کند. پس همه با هم، یک‌دل و قدرتمند برای سربلندی شهر و ورزش اردکان در کنار هم رو به جلو می‌رویم تا بهترین‌ها نصیب بهترین‌ها شود.

«آگهی تمدید مهلت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام»

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۹۹۱۵

بدینوسیله به اطلاع سهامداران محترم که تاکنون موفق به استفاده از حق‌تقدم خرید سهام افزایش سرمایه (از مبلغ ۹۷۴،۷۶۶ میلیون ریال به مبلغ ۲،۶۷۴،۷۶۶ میلیون ریال از محل آورده نقدی) نشده‌اند می‌رساند، مهلت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۳ تمدید و شماره حساب ۵۶۰۴۰۸۶۷۰۳ بانک تجارت جهت واریز وجوه تعیین گردیده است.

لازم به ذکر است گواهینامه حق‌تقدم خرید سهام از طریق سایت شرکت به آدرس www.Raahbaran.com در دسترس می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

نوبت اول

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده

شرکت خدماتی شهرک صنعتی حیدریه (سهامی خاص)

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت خدماتی شهرک صنعتی حیدریه دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ در محل دفتر شرکت خدماتی شهرک صنعتی حیدریه واقع در ضیاباد شهرک صنعتی حیدریه حضور بهم رسانید.

دستور جلسه

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره، حسابرس مستقل و بازرس قانونی برای سال‌های منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

۲- بررسی و تصویب ترازنامه، حساب سود و زیان سال‌های منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

۳- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس برای سال‌های منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹

۴- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار

۵- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

شرکت خدماتی شهرک صنعتی حیدریه (سهامی خاص)

نوبت اول
شناسه ۱۴۶۵۶۸۲

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۲/۱۷

شرکت توزیع نیروی برق استان آذربایجان‌غربی (سهامی خاص)

شرکت توزیع نیروی برق آذربایجان‌غربی در نظر دارد **مزایده عمومی فروش ۱۵۰ تن سیم مسی اسقاطی موجود در انبار مرکزی شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی** به شرح جدول ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مزایده‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مزایده‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مزایده محقق سازند.

توضیح ۱: مزایده بصورت عمومی و یک‌مرحله‌ای برگزار خواهد شد.

توضیح ۲: اقلام موضوع مزایده (با ارائه معرفی‌نامه) از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ روز یکشنبه تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۶ روز چهارشنبه (هر روز از ساعت ۸ الی ۱۵) در محل انبارهای این شرکت به نشانی ارومیه: بلوار فرودگاه ـ حدفاصل فرودگاه وسیلوی ارومیه ـ پشت سازمان جهاد کشاورزی استان ـ ابتدای جاده روستای کولق (ششصد متر پایین‌تر از بلوار فرودگاه) انبار مرکزی شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی برای یکبار قابل رویت می‌باشد.

-ضمنا هر شرکت‌کننده به تنهایی مجاز به بازدید از انبار بوده و نمی‌توانند همراه داشته باشند.

تاریخ انتشار مناقصات در سایت: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴

آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصات از سایت: ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۴

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۶

زمان بازگشایی پاکت‌های الف و ب و ج: ساعت ۱۱ (یازده صبح) روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۹ خواهد بود.

توضیح ۳: پیشنهاددهنده مکلف است معادل مبلغ سپرده شرکت در مزایده، تضمین‌های معتبر (بر اساس شرایط مندرج در اسناد مزایده) تهیه و تسلیم نماید و به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضا مدت مقرر در فراخوان واصل شود مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ردیف	شرح کالا	شماره مزایده	مقدار به کیلوگرم	مبلغ سپرده شرکت در مزایده(ریال)
۱	سیم‌مسی اسقاطی	۱۰۰۱۰۰۹۰۰۳۰۰۰۰۰۶	۱۵۰۰۰۰ (یکصد و پنجاه هزار) کیلوگرم	۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰

اطلاعات تماس دستگاه مزایده‌گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مزایده و ارائه پاکت‌های الف: آدرس: ارومیه، خیابان سربازان گمنام (برق سابق) نرسیده به چهارراه مخابرات. تلفن ۰۴۴-۳۱۱۰ داخلی ۴۳۹۷

اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۱۴۵۶

اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها در سایت سامانه www.setadiran.ir «بخش ثبت‌نام /پروفایل تامین کننده / مزایده‌گر» موجود است.

ضمنا فراخوان مزایده در سایت‌های اطلاع‌رسانی معاملات صنعت برق (شرکت توانیر) وب‌سایت شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی و سایت ملی مناقصات به ترتیب به آدرس‌های: Iets.Mporg.ir, WWW.tavanir. org.ir ,WWW.Waepd.ir قابل مشاهده است.

توضیح: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده مندرج است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ **تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۱۵**

اداره مناقصات و قراردادهای شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی

یادداشت

مدلینگ معدنکاری

فریبرز مسعودی
استاد دانشگاه و فعال معدن

همه می‌گویند معدنکاری، سخت‌ترین شغل دنیا و فعالیت در این حوزه با دشواری‌های ذاتی روبه‌رو است و به‌طبع کارآفرینی در این حوزه هم دشواری‌ها و اقتضائات خاص خود را دارد.

به‌عنوان‌مثال، می‌توان به این نکته اشاره کرد که معادن معمولا در دورافتاده‌ترین بخش‌های کشور قرار دارند و دسترسی معدنکاران به امکانات رفاهی بسیار کم و بنابراین روشن است که زندگی در این شرایط چندان آسان نیست. برای مثال، یکی از معادن بسیار خوب سنگ ساختمانی کشور که در استان فارس است، در ارتفاع ۳ هزار متری زمین قرار دارد. معدنکاران علاوه بر دشواری‌های ذاتی کار باید شرایط سخت محیطی و آب‌وهوایی را هم تاب بیاورند. افرادی که در این مجموعه شاغل هستند، در فصول سرد سال حتی قادر به استفاده از آب جاری نیستند، چون بر اثر سرما یخ می‌زند.

بنابراین ایجاد فرصت‌های بیشتر برای کارآفرینی در حوزه معدن، مستلزم آن است که امکانات رفاهی متناسب و بسترهای لازم برای استفاده از تکنولوژی‌های نوین فراهم شود تا فشار چندانی به انسان‌ها وارد نشود و به این ترتیب از قدم گذاشتن در این مسیر گریزان نشوند. علاوه بر این، لازم است عوامل خطرآفرین تا حد ممکن از فرآیند معدنکاری حذف شود. امروزه دیگر چندان قابل‌توجیه نیست که افراد برای معدنکاری با جان خود بازی کنند. بنابراین، باید با جایگزین کردن برخی ماشین‌آلات، استفاده از تکنولوژی‌های جدید، تهویه مناسب محیط، هم فرصت شغلی از دست نرود و هم ریسک فعالیت کاهش پیدا کند. برای بررسی ظرفیت کارآفرینی در حوزه معدن باید این موضوع را به ۲ بخش تقسیم کنیم؛ اول طرح‌ها و ایده‌های دانشگاهی است که حاصل خلاقیت فارغ‌التحصیلان یا حتی دانشجویان این رشته است و باید اعتراف کرد که بسیاری از این ایده‌ها بسیار درخشان هستند. به‌عنوان مثال، چندی پیش طرحی به نام «نوا» به‌منظور جذب ایده‌های جدید در دانشگاه شهید بهشتی به اجرا درآمد و در قالب آن، چیزی حدود ۴۰۰ طرح نوآورانه (که تعدادی از آنها مربوط به بخش معدن بود) ارائه شد. اما باید به این نکته توجه کنیم که آنچه در کشورهای دیگر مورداستفاده است، لزوما مناسب کشور ما نیست و نمی‌تواند موردبهره‌برداری قرار گیرد. بنابراین باید در حال حاضر، نیازهای بخش معدن کشور را شناسایی کنیم و ایده‌هایی که در پاسخ به این نیازها هستند، موردحمایت بیشتری قرار گیرند. البته ایده‌ها و روش‌های نوینی که در دنیا رایج است یا حتی در ذهن افراد خلق می‌شود، می‌تواند بسیار ارزشمند و کارگشا باشد و زمینه ایجاد تحولاتی در بخش معدن را فراهم کند، اما متاسفانه در حال حاضر، بخش اعظم طرح‌هایی که ارائه می‌شوند، در دسته فوق قرار می‌گیرند و ایده‌هایی که با نگاه به بخش صنعت و حل مشکلات آن خلق می‌شود، انگشت‌شمار هستند. این مشکل از آنجا ناشی شده که پیوند ضعیفی میان بخش صنعت و دانشگاه برقرار است و از این‌رو، نیروهای خلاق معمولا به حوزه‌هایی می‌پردازند که برای آنها جذابیت دارد یا در دنیا موردتوجه است.

بنابراین باید روش فعلی اصلاح شود و ۸۵ تا ۹۰ درصد ایده‌ها در راستای حل مسائل موجود صنعت ارائه شود و ۱۰ درصد به ایده‌های بسیار نو و خلاقانه اختصاص پیدا کند. در حوزه‌های صنعتی به‌طورکلی به کارآفرین‌هایی نیاز داریم که نیروی انسانی فعال را کارآمد کنند.

در شرایط امروزی کار، ما دیگر به کارگر صفر احتیاج نداریم، چون اینقدر کارها دارد تخصصی و ماشینی می‌شود که ما احتیاج داریم همیشه تکنسین‌هایی داشته باشیم که بتوانند حداقل کارهایی را انجام بدهند، بنابراین می‌توانم بگویم که ما در این ۲ رده باید این افراد را از هم متمایز کنیم.

سال‌ها قبل، شرکت‌های بزرگ اروپایی و امریکایی در چین سرمایه‌گذاری می‌کردند تا از توان و تخصص نیروی انسانی این کشور بهره ببرند. امروزه چین، به‌عنوان کشوری توسعه‌یافته، به‌دنبال آن است که همین سیاست را در کشور ما به مرحله اجرا بگذارد. امروزه شرکت‌های بزرگ چینی علاقه‌مند هستند که با سرمایه‌گذاری در ایران از توان علمی و دانش فنی نیروهای متخصص ما استفاده کنند، زیرا بستر لازم برای انجام کارهای فنی وجود دارد و نیروهای متخصص کشور می‌توانند پروژه‌های معدنی را به‌خوبی پیش ببرند و به نتیجه برسانند. به‌اعتقاد من، مانع اصلی در کشور ما در مرحله تجاری‌سازی طرح‌ها است. بنابراین، لازم است حمایت‌های لازم در این نقطه متمرکز شود.

در حال حاضر، شرکت‌هایی آغاز به کار کرده‌اند که فعالیت‌شان در حوزه مدلینگ است. به‌عبارت دیگر، با استفاده از فناوری‌های GIS و نرم‌افزارهای متداول در معدنکاری، مدل‌های اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری بهینه را برای معادن گوناگون مشخص می‌کنند.

کشف نخستین ذخیره لیتیوم در کشور

مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت از کشف نخستین ذخیره لیتیوم در کشور خبر داد و میزان ذخیره قطعی محدوده یادشده را ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کانسنگ لیتیوم اعلام کرد.

به گزارش معدن ۲۴، ابراهیم علی مولابیگی با بیان اینکه افزایش منابع عناصر نادر خاکی و برخی فلزات باارزش از جمله ثمرات اجرای اکتشافات معدنی در سال‌های اخیر بوده، گفت: ایران جزو معدود کشورهایی است که به مقادیر مناسبی از ذخایر عناصر نادر خاکی و فلزات باارزش دسترسی دارد و کشف نخستین ذخیره لیتیوم در استان همدان نویدبخش کشف ذخایر دیگری در این استان خواهد بود. مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت با بیان اینکه گواهی کشف صادره برای محدوده مذکور به تایید اعضای کمیسیون گواهی کشف رسیده و به‌زودی توسط اداره کل صمت استان همدان صادر خواهد شد، افزود: این ماده معدنی در یک منطقه رسی تشکیل شده است که این موضوع ذخیره مذکور را در کل کشور منحصربه‌فرد می‌کند. وی به منابع محدود لیتیوم در طبیعت و نقش حساس آن در تهیه باتری‌های الکتریکی، صنایع پیشرفته و دفاعی و تهیه و تولید آلیاژهای منحصربه‌فرد و استراتژیک اشاره کرد و افزود: در سال‌های اخیر تمرکز و توجه روزافزونی به بحث اکتشاف، استخراج و فرآوری و بازیافت لیتیوم از منابع شناخته‌شده آن صورت گرفته است. مولابیگی همچنین گفت: لیتیوم برخلاف دیگر محصولات معدنی در حجم کم و در ابعاد کیلوگرم خریدوفروش می‌شود که این امر به‌علت نرخ بالا و سختی استحصال آن است و در صورتی که بتوان در استحصال و تولید این ماده معدنی به مزیت رسید، ارزش افزوده بالایی را به‌همراه خواهد داشت.

گزارش صمت از چالش‌های احداث کارخانه فرآوری در سال آتی

کجروی، بلای جان معدنکاری

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

تاکید مکرر حاکمیت معدنی بر جلوگیری از خام‌فروشی و اهمیت تکمیل زنجیره ارزش مواد معدنی ما را بر آن داشت که موضوع گزارش امروز بررسی این باشد که باتوجه به چالش زیرساخت‌ها، نوسانات اقتصادی و کمبود مواد معدنی، چقدر امید است که در سال آینده بخش خصوصی پا در گود راه‌اندازی واحدهای فرآوری بگذارد و در صورت اقدام، چه حمایت و تسهیلاتی نیاز دارد؟

صحبت از مفهوم خام‌فروشی آغاز شد و به موارد و موانعی رسید که شاید تا امروز کمتر به آن توجه شده است.

آنچه در گزارش امروز صمت می‌خوانید، نظرات مهدی لطفی‌اصل و محمدابراهیم برهانی از فعالان و کارشناسان حوزه معدن است.

عکس: صمت

خام‌فروشی و آسیب‌ها

مهدی لطفی‌اصل ـ کارشناس و فعال معدن: در حالت کلی، خام‌فروشی مواد معدنی به وضعیتی اطلاق می‌شود که مواد معدنی استخراج‌شده از معادن بدون هیچ‌گونه فعالیت فرآوری یا پیش‌فرآوری روی آن، به کشورهای هدف صادر شود. بدیهی است که این شکل از فعالیت معدنی، بدون خلق ارزش‌افزوده سبب می‌شود، معادن هیچ‌گونه تاثیری بر شکوفایی اقتصاد و بهبود مولفه‌های آن نداشته باشد. برای مثال، طی سال ۱۴۰۰ استخراج معادن در تولید ناخالص داخلی (GDP) سهم ۲.۹ درصدی را به خود اختصاص داد. باتوجه به اینکه مواد معدنی جزو ذخایر تجدیدناپذیر هستند و تشکیل شدن هریک از آنها به میلیون‌ها سال زمان نیاز دارد، استفاده بهینه از این ذخایر و ایجاد و تکمیل زنجیره تولید و تبدیل مواد معدنی به محصول، باعث می‌شود تا کشور نیازی به واردات کالاهای استراتژیک نظیر فولاد، آلومینیوم، سیمان و... نداشته باشد و با توسعه واحدهای فرآوری مواد معدنی ضمن کاهش خروج ارز از کشور، نقش معادن و صنایع معدنی در خلق ارزش‌افزوده در اقتصاد کشور پررنگ‌تر شود و به‌تبع آن و با فعال‌سازی صنایع پایین‌دستی، اشتغال پایدار به‌ویژه در مناطق کمتربرخوردار تقویت و ایجاد شود.

پدیده‌ای مذموم

در شرایط فعلی یکی از نقاط ضعف در زمینه ایجاد و توسعه واحدهای فرآوری، بحث تامین زیرساخت‌ها به‌ویژه تامین انرژی است. مشکل تامین انرژی واحدهای صنایع معدنی طی چند سال اخیر باعث ایجاد مشکلات فراوان و به‌تبع آن، از علاقه‌مندی سرمایه‌گذاران برای احداث واحدهای صنایع معدنی کاسته شده است. حل این مشکل یکی از ضروریات گسترش واحدهای صنایع معدنی و همچنین ترغیب فعالان عرصه معدنی برای کاهش خام‌فروشی است.

باتوجه به مطالبی که ذکر شد، می‌توان گفت که خام‌فروشی مواد معدنی جزو نقاط ضعف هر کشوری به‌حساب می‌آید و بدیهی است که این پدیده در بین اکثریت دولتمردان و سیاست‌گذاران اقتصادی پدیده‌ای مذموم شناخته شود و سیاست جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی می‌تواند موتور محرکه‌ای برای تکمیل زنجیره ارزش باشد، اما این سیاست باید با ملحوظاتی همراه باشد، بدین شکل که برای هر ماده معدنی، با در نظر گرفتن میزان ذخایر و اهمیت استراتژیک آنها، سیاست‌های اجرایی جداگانه‌ای در نظر گرفته و از اعمال سیاست واحد برای جلوگیری از خام‌فروشی اجتناب شود. برای مثال، در حال حاضر ایران از لحاظ دارا بودن ذخایر سنگ‌های تزئینی جزو کشورهای معدن‌خیز در این زمینه محسوب می‌شود و مطالعه بازار مصرف این نوع ماده معدنی نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر، سیاست جلوگیری از خام‌فروشی برای این نوع ماده معدنی بدون مطالعه و با تهیه و تدوین دستورالعمل‌های شتابزده انجام و همین امر سبب شده است که ایران بازارهای مصرفی را که قبلا در اختیار داشته است، از دست بدهد. برای روشن شدن موضوع ضرورت دارد که توجه کنیم، کشوری مانند ایتالیا که در زمینه معادن سنگ‌های تزئینی و تولید تجهیزات فرآوری آن، جزو کشورهای پیشرو به‌حساب می‌آید، نزدیک به ۲۵ درصد از ذخایر سنگ‌های تزئینی خود را به‌شکل خام صادر می‌کند یا کشور ترکیه نزدیک به ۷۵ درصد از تولید معادن سنگ‌های تزئینی را به‌شکل خام صادر می‌کند، در حالی که این آمار برای کشور ایران به ۱۰ درصد نیز نمی‌رسد. دلیل این است که در شرایط فعلی، بازار مصرف برای این نوع ماده معدنی مهیا است، اما روشن نیست که طی سال‌های آینده و با گسترش تکنولوژی، تولید سنگ‌های مصنوعی، کامپوزیت و... آیا باز هم بتوان به استخراج و تولید سنگ‌های تزئینی پرداخت یا خیر؟

استفاده از ثروت

بنابراین استفاده از ثروت‌های معدنی باید در زمان مناسب خودش اتفاق بیفتد، در غیر این صورت، ممکن است آن ذخیره معدنی ارزش اقتصادی و سرمایه‌گذاری را از دست بدهد، پس ضروری است به‌موازات اعمال محدودیت برای صادرات مواد معدنی، تکنولوژی فرآوری همان مواد معدنی نیز در کشور ایجاد و از تجربیات و پیشرفت‌های کشورهای پیشرو استفاده شود.

حمایت همه‌جانبه و گسترش مناسبات

در بحث محصولات فرآوری‌شده نیز کشور ایران توانسته است با تولید محصولاتی برای برخی مواد معدنی در بازارهای جهانی به فعالیت بپردازد. برای مثال، تولید شیشه ایران دارای بازار مناسبی در سطح جهانی است یا محصولاتی نظیر مس کاتد، فولاد، سنگ‌های تزئینی فرآوری‌شده به‌شکل تایل و اسلب و... نیز به کشورهای هدف صادر می‌شوند، اما توسعه صادرات محصولات معدنی همان‌گونه که ذکر شد، نیازمند حمایت همه‌جانبه و گسترش مناسبات تجاری با کشورهای همسایه و همچنین دستیابی به ماشین‌آلات و تجهیزات به‌روز و تکنولوژی خاص فرآوری مواد معدنی به‌ویژه برای مواد معدنی استراتژیک است. در زمینه مواد معدنی استراتژیک، ایران دارای ذخایر مناسبی برای برخی از این نوع مواد معدنی مانند عناصر نادر خاکی، تیتانیوم و... است، اما ضعف در فرآوری این نوع مواد معدنی موجب شده، استفاده از این ثروت‌های عمومی در راستای ایجاد ارزش‌افزوده و همچنین توانمندسازی کشور برای تولید محصولات استراتژیک استفاده شایسته‌ای نشود.

فرصت یا تهدید

افزایش نرخ دلار برای فعالان معدنی که مواد معدنی را صادر می‌کنند، فرصت به‌شمار می‌رود و در صورت انجام حمایت‌های اصولی می‌توان از این فرصت در راستای تثبیت و توسعه واحدهای فرآوری صنایع معدنی استفاده کرد. هر شکلی از کجروی در این مسیر سبب خواهد شد تا از فعالیت واحدهای صنایع معدنی کاسته شود و علاقه‌مندی درباره سرمایه‌گذاری در این بخش از بین برود.

تولید و ضد تولید

در پایان باید تاکید کرد که جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی همان‌گونه که در برنامه هفتم توسعه قید شده، موردتایید است، اما اعمال سیاست واحد در این زمینه برای تمامی مواد معدنی، باعث خواهد شد که این سیاست دقیقا به ضد خود، که حمایت از تولید داخل، محافظت از ثروت‌های عمومی و جلوگیری از تضییع ذخایر معدنی است، تبدیل شود. بنابراین ضرورت دارد برای سیاست‌گذاری در این زمینه با کسب نظر تمامی فعالان عرصه معدن و صنایع معدنی، بررسی شرایط ویژه هر زنجیره تولید برای مواد معدنی به‌صورت مجزا، بررسی شرایط عرضه و تقاضای داخلی برای هر ماده معدنی به‌صورت مجزا با توجه به روندهای حاکم بر بازارهای جهانی، فراهم‌سازی زیرساخت‌های تولید محصولات معدنی (به‌ویژه زیرساخت تامین انرژی)، بکارگیری تکنولوژی‌های به‌روز و نوین در زمینه تولید محصولات معدنی ضروری است. این شکل از سیاست‌گذاری باید منعطف باشد تا اینکه بتواند با تغییر شرایط بازارهای داخلی و جهانی به‌صورت مقطعی منافع اقتصادی کشور را در به شکل بیشینه تامین کند.

> طبق ماده ۹۰ قانون معادن، بهره‌برداران می‌توانند در محدوده معدن واحد فرآوری احداث کنند. مواردی بوده است که افرادی می‌آیند و با تقبل هزینه‌ای سنگین، واحد فرآوری را راه‌اندازی می‌کنند، اما در نهایت زمین به آنها واگذار نمی‌شود و این افراد باید سالانه اجاره‌بهای زمین را به امور اراضی پرداخت کنند

تعریف ناقص است

محمدابراهیم برهانی ـ کارشناس و فعال معدنی: خام‌فروشی در هر صورتی اشتباه است، اما مفهوم خام‌فروشی با آنچه در حال حاضر به آن اطلاق می‌شود، متفاوت است. خام‌فروشی یعنی آنکه بهره‌بردار، مواد معدنی استحصال‌شده را بدون عملیات فرآوری به خارج از کشور صادر کند، اما هم‌اکنون بهره‌بردارانی که خود واحد صنایع معدنی ندارند و مجبور به فروش ماده معدنی تولیدی خود به دیگر واحدها هستند هم، زیر عنوان خام‌فروش طبقه‌بندی می‌شوند.

این عنوان درست نیست و با این کلمه، که بار منفی پیدا کرده است، به تولیدکننده توهین می‌شود.

پیش‌نیازهای احداث واحد فرآوری

برای آنکه یک بهره‌بردار ترغیب شود، واحد صنایع معدنی احداث کند، چند نکته باید در نظر گرفته شود که مهم‌ترین آنها میزان ذخیره، عیار ماده معدنی و میزان سرمایه‌گذاری لازم برای استفاده از تکنولوژی روز برای رسیدن به بالاترین ارزش‌افزوده است.

به‌عبارت‌دیگر، اگر ذخیره معدن برای احداث کارخانه فرآوری کم باشد یا عیار ماده معدنی مناسب نباشد، احداث واحد فرآوری عاقلانه نیست، چون در این صورت، باید ماده استحصال‌شده به یکی از واحدهای صنایع معدنی ارسال شود و آن واحد، ماده کم‌عیار را با مواد معدنی دیگری که از معادن دیگر خریداری کرده و عیار بالاتری دارد، ترکیب کند تا به عیاری اقتصادی برسد.

جای خالی زیرساخت‌ها

بعد از آنکه شرایط فوق محقق شد، مهم‌ترین نکته برای احداث واحد فرآوری، وجود زیرساخت مناسب در منطقه است.

فرض کنید، معدن در منطقه‌ای کم‌آب واقع شده باشد، در این صورت، از اساس نباید واحد فرآوری در آن نقطه راه‌اندازی شود. مثلا معدن سنگ‌آهنی وجود دارد که از عیار خوب و قابل‌قبولی هم برخوردار است، اما اگر واحد فرآوری احداث شود، باید از منابع آبی منطقه که برای ادامه حیات ضروری است، استفاده کند و به‌این‌ترتیب اهالی منطقه دچار آسیب می‌شوند.

خلاصه اینکه، نبود هریک از زیرساخت‌ها احداث واحد فرآوری را منتفی می‌کند، در غیر این صورت، سرمایه‌های ملی کشور هدر خواهند رفت.

اگر قرار است در زمینه‌ای سرمایه‌گذاری انجام گیرد، بالاترین بهره‌وری زمانی اتفاق می‌افتد که کار به‌صورت تخصصی پیش برود. به‌عبارت‌دیگر، سرمایه‌گذار یا کاملا روی معدنکاری تمرکز داشته باشد یا واحد فرآوری و صنایع معدنی احداث کند تا بهترین شکل و با پایین‌ترین نرخ و بالاترین عیار، ماده معدنی استحصال شود و به‌دست واحد معدنی بعدی برسد.

راهکار پیشنهادی

یکی از مهم‌ترین راهکارها این است که واحدهای صنایع معدنی کشور، ماده معدنی را به نرخ مناسب از تولیدکننده ماده اولیه خریداری کنند تا به‌این‌ترتیب، تولیدکننده هم ترغیب شود تا محصولات خود را در بازارهای داخلی عرضه کند.

به‌عنوان‌مثال، چندی قبل فولادسازان زغال‌سنگ داخلی را با قیمتی بسیار پایین خریداری می‌کردند، به‌طوری که بسیاری از معادن زغال‌سنگ به ورشکستگی رسیدند یا به‌سختی کار خود را ادامه می‌دادند. در مقابل، زغال موردنیاز خود را کشورهایی مانند استرالیا وارد می‌کردند تا اینکه پس از تلاش‌های بسیار، شرایط، اندکی تغییر کرد. بنابراین راهکار جلوگیری از خام‌فروشی این است که در قدم اول، سرمایه‌گذار ترغیب شود که واحد صنایع معدنی راه‌اندازی کند، البته این کار نباید الزامی باشد، بلکه باید اقدامات حمایتی و تشویقی برای سرمایه‌گذاری در این زمینه وجود داشته باشد.

دیگر اینکه واحدهای فرآوری باید ماده اولیه موردنیاز خود را با قیمت مناسب‌تری از تولیدکننده خریداری کند تا به‌این‌ترتیب معدندار هم ترغیب شود، محصول خود را در بازار داخلی عرضه کند.

حال اگر در چنین شرایطی، تولیدکننده همچنان اصرار به عرضه محصول به بازار بین‌المللی داشت، آن‌وقت دولت باید نقش خود را ایفا و راهکاری پیدا کند که جلوی صادرات را بگیرد که آسیبی به بازار داخلی وارد نشود.

نکته ناگفته

زمانی که در کشور واحد صنایع معدنی برای فرآوری یک ماده معدنی نداریم، تولیدکننده الزاما باید ماده معدنی را صادر کند، در غیر این صورت، یا باید خود اقدام به احداث واحدهای فرآوری یا سرمایه‌گذاران را ترغیب کند تا در این زمینه ورود کنند، اما در این‌باره مشکلات فراوانی وجود دارد و مهم‌ترین معضل، محدودیتی است که برای واگذاری زمین ایجاد شده است. طبق ماده ۹۰ قانون معادن، بهره‌برداران می‌توانند در محدوده معدن واحد فرآوری احداث کنند، اما به‌تازگی مواردی بوده است که افراد با تقبل هزینه‌ای سنگین، واحد فرآوری را راه‌اندازی کرده‌اند، اما در نهایت زمین به آنها واگذار نشده است و به این ترتیب، سرمایه‌گذار باید سالانه مبالغی را به‌عنوان اجاره‌بهای زمین به امور اراضی پرداخت کند.

در دهه ۹۰، این وضعیت وجود نداشت و بعد از احداث واحد صنایع معدنی و دریافت پروانه بهره‌برداری، زمین به فرد واگذار می‌شد.

اما در سال‌های اخیر، ۲ موضوع با هم ترکیب شده است. مشکل از زمانی ایجاد شد که واحد فرآوری در زمین‌هایی که افراد به بهانه‌های مختلف در اختیار می‌گرفتند، احداث نمی‌شد، به‌ویژه در استان‌های شمالی کشور یا استان تهران. به‌عبارت‌دیگر، سودجویانی به بهانه احداث کارخانه، زمین باارزشی را می‌گرفتند، اما بعد آن را تغییر کاربری می‌دادند و به‌دلیل جلوگیری از این سوءاستفاده، همه به دردسر افتاده‌اند.

کسی که می‌خواهد واحد صنایع معدنی تاسیس کند، چیزی حدود ۱۰ یا ۲۰ هکتار زمین نیاز دارد و به‌این‌ترتیب، هرساله باید اجاره‌بهای سنگینی برای زمین بپردازد و معلوم نیست، این اجاره سال آینده چقدر افزایش پیدا می‌کند.

مشکل دیگر این است که معمولا معادن و واحدهای فرآوری آنها در مناطق دورافتاده‌ای هستند که تا کیلومترها اطراف آن روستایی نیست که بتوان اجاره‌بهای زمین را مقایسه کرد و نرخ متعارفی به‌دست آورد، بنابراین داستان فراتر از سوخت و زیرساخت‌ها است.

سخن پایانی

باتوجه به اینکه خام‌فروشی، یکی از مفاهیم ابتدایی و پایه‌ای در زمینه معدن به‌شمار می‌رود اما، همچنان محل مناقشه است، جا دارد با تعریفی جامع‌ومانع، زمینه بروز سوءتفاهم‌ها برطرف شود.

ایجاد مسیر جدید تجارت یاری‌رسان صادرات غیرنفتی

زخمی دیگر بر بدنه کسب‌وکار

هنرنمایی جدید برای خانه‌دار کردن مردم

وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد

تکمیل حمل‌ونقل ترکیبی در بنادر جنوب کشور

در دنیای امروز بدون در نظر گرفتن هزینه‌های سنگین جابه‌جایی، مسافت طولانی دیگر محدودیتی برای واردات و صادرات بین کشورها ایجاد نمی‌کند. با این حال بهره‌برداری از روش‌های جدید جابه‌جایی کالا و ترکیب اقتصادی مسیرهای موجود، هزینه حمل‌ونقل کاهش یافته است. حمل‌ونقل ترکیبی یکی از اقتصادی‌ترین روش‌های حمل‌ونقل بین‌المللی به شمار می‌رود که با بهره‌مندی از حداقل دو نوع وسیله نقلیه مسیر تجارت جهانی را برای بازرگانان در سراسر جهان هموار ساخته است. برهمین اساس وزیر راه و شهرسازی در آیین آغاز احداث بندر جدید گناوه تصریح کرد: با توجه به اینکه ۴ استان بندری در کریدور جنوبی کشور قرار دارد باید زنجیره حمل‌ونقلی ترکیبی و کامل شود. صمت در این گزارش به ضرورت تکمیل توسعه حمل و نقل ترکیبی در ایران پرداخته است.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

نباید ارتباط تنگاتنگ سیستم حمل‌ونقل ترکیبی یا کانتینر را فراموش کرد زیرا کانتینر به دلیل امتیازات خاص خود به سرعت در شبکه حمل‌ونقل بین‌المللی رسوخ کرده و منجر به تغییر ساختار سیستم حمل‌ونقل در بسیاری از کشورها شده است

حمل‌ونقل ترکیبی چیست؟

حمل‌ونقل چندوجهی ترکیبی از وسایل حمل‌ونقل مختلف است که به منظور تسهیل جابه‌جایی محموله، یعنی سریع‌تر و کارآمدتر کردن ارسال محموله انجام می‌شود. به عبارت دیگر حمل‌ونقل ترکیبی انتقال کالا از کشوری به کشور دیگر حداقل با دو روش حمل‌ونقل متفاوت (برای مثال دو روش دریایی و جاده‌ای) انجام می‌گیرد.

تعاریف متعددی از حمل ترکیبی ارائه شده است، به بیانی دیگر حمل‌ونقل چندوجهی اساسا یک ترکیب بین‌المللی از طریق حمل‌ونقل با روش‌های مختلف حمل‌ونقل مانند کشتی، ریلی، کامیون، هواپیما و غیره است که عمدتا از طریق استفاده از کانتینر انجام می‌شود. آنچه مسلم است؛ حمل ترکیبی یکی از متداول‌ترین روش‌های حمل‌ونقل دریایی می‌باشد که به دلیل انعطاف‌پذیری بالایی که در حمل محموله‌های تجاری دارد، بسیار پرکاربرد می‌باشد.

فرآیند حمل ترکیبی در واقع ریشه در انقلاب حمل کانتینری دارد که با توسعه کشتی‌های RO-RO، شناورهای چندمنظوره و حمل کامیون‌ها در این شناورها، به عنوان پل ارتباط خشکی به دریا و برعکس ایجاد شد.

استفاده از کانیترها شرایط را برای انتقال محموله از یک روش حمل به روش‌های دیگر حمل‌ونقل فراهم نمود، ضمن آنکه کانتینر ابزاری را فراهم کرد که به وسیله آن می‌توان محموله را به وسیله همه شیوه‌های حمل جابه‌جا کرد.

در دهه ۱۹۵۰ ارسال‌کنندگان کالا شروع به استفاده از کانتینرها کردند، کانتینر ابزاری به شمار می‌آمد که مزیت‌های اقتصادی و عملیاتی ویژه‌ای را برای ارسال‌کنندگان محموله‌ها تامین می‌کرد. ورود کانتینر به سیستم حمل‌ونقل باعث شد تا فرآیند حمل محموله‌ها به سطح بالایی از استاندارد برسد. علاوه‌براین دست اندرکاران این فرآیند توانستند از عهده بسیاری از مشکلات فنی مربوط به انتقال کالاها با کشتی یا سایر وسایل نقلیه بربیایند.

درحال‌حاضر ترکیب حمل‌ونقل که تحت عنوان حمل ترکیبی (حمل‌ونقل چندوجهی) شناخته می‌شود، یکی از مرسوم‌ترین روش‌های حمل‌ونقل بین‌المللی می‌باشد.

با توجه به اینکه ۴ استان بندری در کریدور جنوبی کشور قرار دارد باید زنجیره حمل‌ونقلی ترکیبی و کامل شود

آغاز عملیات احداث بندر جدید گناوه

وزیر راه و شهرسازی با اشاره به آغاز عملیات اجرایی احداث بندر جدید گناوه تصریح کرد: پروژه احداث بندر جدید گناوه در سال ۱۴۰۳ به اتمام برسد و تلاش شود تا کمتر از سه سال این پروژه به پایان برسد.

وی توضیح داد: بندر کنونی گناوه هم به لحاظ شرایط و هم ظرفیت و موقعیت شرایط نامناسبی دارد و پهلوگیری ۵۳۰ شناور در ظرفیت بندر فعلی نیست. همچنین به دلیل ایمنی و مخاطراتی که هر لحظه امکان دارد پیش بیاید موظف هستیم پیشگیری کنیم. بنابراین احداث بندر جدید گناوه ضرورت دارد. وزیر راه و شهرسازی گفت: امروز عملیات اجرایی بندر جدید گناوه آغاز شد که بخشی از ویژگی‌های آن شامل لایروبی یک میلیون مترمکعب، دیواره پیرامونی ۱۷۰۰ متر و ۲۲۰۰ متر موج‌شکن است. احداث این بندر جدید نویدی برای مردم و فعالان اقتصادی است.

مهرداد بذرپاش همچنین از افتتاح پایانه مسافری بندر بوشهر به ارزش ۹۰۰ میلیارد ریال خبر داد و افزود: وظیفه ما ایجاد زیرساخت‌های دریایی است و با توجه به مراودات مسافری ایران با کشور قطر و سایر سواحل رونق گردشگری دریایی در این بخش ضرورت دارد.

وی گفت: انتظار داریم تا مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی برنامه گردشگری دریایی داخلی را در بنادر مختلف کشور تدارک ببینند. به‌ویژه در کیش، قشم و سایر بنادری که در مجاورت این بندر است.

بذرپاش تصریح کرد: با توجه به اینکه ۴ استان بندری در کریدور جنوبی کشور قرار دارد باید زنجیره حمل‌ونقلی باید ترکیبی و کامل شود. وی همچنین از راه‌اندازی مجدد پایانه مسافری قدیمی بندر گناوه بعد از ۱۶ سال خبر داد و تاکید کرد: پایانه مسافری در هفته دولت سال آتی افتتاح شود.

جایگاه حمل‌ونقل ترکیبی در توسعه شبکه‌های ریلی

در همین حال بسیاری از کارشناسان بخش حمل‌ونقل یکی از شاخص‌های مهم توسعه یافتگی و از جمله پایه‌های اقتصاد هر کشور می‌دانند.

مجید سلیمی بروجنی یکی از فرصت‌های مهم درآمدزایی برای کشور را ترانزیت کالا از طریق خاک ایران دانسته و گفت: ایران به لحاظ شکل خاص شبکه راه آهن خود و اتصال آن در مرز از طریق راه آهن ترکیه به شبکه راه آهن‌های خاورمیانه واروپا اتصال می‌یابد. شبکه ریلی ایران در مرز جلفا از طریق راه آهن جمهوری آذربایجان به شبکه سراسری راه آهن‌های قفقاز و ماورای قفقاز و نهایتا به راه آهن روسیه متصل است و در مرز سرخس از طریق راه آهن پاکستان، پل ارتباطی غرب به شرق وشمال به جنوب ایران کامل می‌شود. وی افزود: طول شبکه راه آهن کشور حدود ۸۵۰۰ کیلومتر است که در آن تعداد ۳۲۰ ایستگاه تشکیلاتی و غیر تشکیلاتی جهت ارائه خدمات در شبکه موجود است. سیستم حمل‌ونقل ترکیبی در واقع عبارت از به کارگیری مجموعه سیستم‌های حمل‌ونقل به منظور دستیابی به حداکثر جابه جایی کالا با بیشترین مطلوبیت است. به گفته بروجنی برای پاسخگویی به نیازهای این سیستم مرکب لا زم است تغییراتی در ساختار بسته‌بندی کالا ایجاد شود. با توجه به موارد یاد شده می‌توان چنین اظهار نظر کرد که یکی از مواردی که می‌تواند در پیشبرد ترانزیت ریلی برای حمل کالا موثر واقع شود سیستم حمل‌ونقل ترکیبی است. به عبارتی شیوه‌های مختلف حمل‌ونقل به سبب ویژگی‌های خاص خود، هر یک نقش مهمی را در جابه جایی کالا ایفا می‌کنند. در حالی که سیستم حمل‌ونقل جاده‌ای به سبب انعطاف‌پذیری خود امکان دسترسی به بیشترین نقاط را فراهم می‌سازد. راه آهن به عنوان یک وسیله حمل انبوه می‌تواند سبب صرفه جویی در هزینه و انرژی به خصوص در مسافت‌های طولانی شود.

این فعال تجاری افزود: مجموع این خصوصیات سبب شده است تا امروز صنعت حمل‌ونقل برای استفاده مطلوب از شبکه و انواع سیستم‌های حمل‌ونقل، به جای استفاده جداگانه از هر یک از این شیوه‌ها سعی در پیوند دادن روش‌های مختلف حمل‌ونقل داشته و بدین ترتیب امکان حمل‌ونقل انبوه کالا را در حداقل زمان با کمترین هزینه و بیشترین ضریب ایمنی فراهم سازد.

سلیمی بروجنی با اشاره به حمل کالا در مسیر ترانزیت از کشورهای آسیای میانه به سمت اروپا گفت: این حمل نیز به صورت حمل‌ونقل ترکیبی انجام می‌شود. بنابراین نباید ارتباط تنگاتنگ سیستم حمل‌ونقل ترکیبی یا کانتینر را فراموش کرد زیرا کانتینر به دلیل امتیازات خاص خود به سرعت در شبکه حمل‌ونقل بین‌المللی رسوخ کرده و منجر به تغییر ساختار سیستم حمل‌ونقل در بسیاری از کشورها شده است.

سخن پایانی

با توجه به توسعه تجارت جهانی، حمل‌ونقل ترکیبی موفق به پیدا کردن جایگاه فوق العاده‌ای در صنعت حمل‌ونقل شده است و مسیر تجارت بین‌المللی را برای دولت‌ها و بازرگانان هموار ساخته است. اهمیت این موضوع نشات گرفته از برخی مزایای حمل‌ونقل مرکب می‌باشد. افزایش سرعت زمان حمل کالا، کاهش هزینه‌های حمل، افزایش ایمنی و مصونیت کالا، صرفه جویی در زمان (کاهش زمان ترانزیت کالا و کاهش کاغذ بازی‌ها اداری) از جمله مزایای این نوع حمل‌ونقل است.

در طرح مشترک «کاشف و رعد» صورت گرفت

همراهی شرکت ایساکو با پلیس برای شناسایی شبکه توزیع لوازم یدکی تقلبی

ششت و دومین مرحله از طرح مشترک «کاشف و رعد» فرماندهی انتظامی پایتخت با حضور شرکت ایساکو برگزار شد.

ایکوپرس- در این طرح ۱۲۶۳ نفر از سارقان، جاعلان، سردسته‌ها و گردانندگان اصلی مشارکت کننده در سرقت‌های کشور شناسایی، بازداشت و تحویل قوه قضایی شده‌اند.

به گزارش روابط عمومی شرکت ایساکو، این مجموعه به‌عنوان یکی از فعال‌ترین شرکت‌های خدمات پس از فروش در زمینه مبارزه با قطعات تقلبی در طرح «کاشف و رعد» در کنار فرماندهی انتظامی تهران بزرگ حضور پیدا کرد.

ایساکو در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود، با رصد مستمر بازار لوازم یدکی طی چندین نوبت در سال‌های اخیر، موفق به شناسایی گروه‌های مختلف تولید و توزیع لوازم یدکی تقلبی خودرو شده است.

این گزارش حاکی است، در یکی از این جست‌وجوها شرکت ایساکو موفق شد یکی از مراکز تولید و توزیع لوازم یدکی و قطعات تقلبی که از طریق سامانه‌های معتبر فروش اینترنتی فعالیت می‌کرد را شناسایی و اقدام قانونی لازم در این خصوص را به عمل آورد.

همچنین در یکی دیگر از این طرح‌های کاشف، با همکاری کارآگاهان اداره سیزدهم آگاهی تهران بزرگ (مبارزه با جعل و کلاهبرداری) تعداد شش نفر از متهمان و مرتبطان با بسته بندی و توزیع لوازم یدکی تقلبی دستگیر و در بازرسی‌های به عمل آمده نزدیک به ۱۳۸ هزار عدد از ۸۵ ردیف انواع مختلف لوازم یدکی تقلبی، لیبل، هولوگرام، جعبه، کارتن خالی جعلی و... با نام و نشان شرکت ایساکو و سایر شرکت‌های قطعه‌ساز از هشت باب کارگاه، انبار و فروشگاه در شهرهای تهران، ورامین و پیشوا کشف شد که تحقیقات به منظور دستگیری سایر عوامل و مرتبطان آن‌ها ادامه دارد.

شرکت ایساکو با توجه به در پیش بودن سفرهای نوروزی و ضرورت بازدید و سرویس خودرو پیش از سفر به هم وطنان توصیه کرد با توجه به وجود قطعات تقلبی در بازار و مشابهت بسیار زیاد آن با کالای اصلی، برای اطمینان از خرید قطعات اصلی و استاندارد به نمایندگی‌ها و فروشگاه‌های مجاز این شرکت مراجعه کنند. این شرکت یادآور شد، اصالت قطعات خریداری شده از طریق سامانه پیامکی ۳۰۰۰۳۱ و اپلیکیشن تلفن همراه ایساکو نیز قابل بررسی است.

تغییرات جدید ارز درمانی

بر اساس مقررات ارزی جدید، تغییراتی در تامین و اختصاص ارز درمانی اعمال شده که مهم‌ترین آن برداشته شدن سقف ارز برای بیمارانی است که ضمن داشتن شرایطی خاص، تاییدیه شورای‌عالی پزشکی وزارت بهداشت را نیز داشته باشند.

به گزارش ایسنا، در مجموعه مقررات ارزی جدید ابلاغ شده از سوی بانک مرکزی که در تاریخ دوم اسفند ماه به روز رسانی شد، تعداد نیازها یا مصارف ارز خدماتی (غیر بازرگانی) تغییر کرد و از سوی دیگر برخی مصارف ارزی ابلاغ شده در بخشنامه قبلی نیز با تغییراتی مواجه شد.

یکی از مصارف ارز خدماتی که در مقررات ارزی گذشته (مرداد امسال) هم وجود داشت، ارز درمانی بود اما این نیاز ارزی با تغییراتی در مقررات ارزی جدید مواجه شده است.

نخستین تغییر ایجاد شده در ارزهای خدماتی از جمله ارز درمانی، تغییر نوع ارز پایه اعلامی از دلار به یورو است. البته در هر دو بخشنامه امسال این نکته ذکر شده است که سایر ارزها قابل تامین بوده و معادل آن نسبت به سایر ارزها نیز تامین خواهد شد. همه بیمارانی که شرایط اعلامی را داشته باشند و تاییدیه‌های لازم را دریافت کنند، می‌توانند این ارز را از طریق مرکز مبادله ارز و طلا تامین کنند.

بر اساس مقررات ارزی ابلاغ شده در مرداد ماه امسال، «تأمین و انتقال ارز درمانی برای مبالغ حداکثر تا سقف ۱۰ هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها با اخذ وثیقه به میزان ۲۰ درصد هم ارز ریالی ارز پرداخت شده، به حساب مؤسسه درمانی خارج از کشور با تأیید معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در آن ضرورت ادامه معالجه در خارج از کشور و میزان ارز مورد نیاز تعیین شده باشد، بلامانع است.»

البته در تبصره همین بند از مصوبه قبلی آمده بود که «تأمین و انتقال ارز درمانی برای مبالغ حداکثر تا سقف ۱۰ هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها برای بیمارانی که به منظور معالجه نیازمند پرداخت هزینه جست‌وجوی نمونه (Search) پرداخت هزینه تطبیق (Match) و پرداخت بابت خرید و انتقال نمونه سلول‌های بنیادی خون ساز از مغز استخوان و خون از خارج از کشور است، با ارائه معرفی نامه و تایید شبکه ملی اهداکنندگان سلول‌های بنیادی خونساز ایران (که زیر نظرمستقیم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت می‌کنند) و اخذ وثیقه به میزان ۲۰ درصد هم ارز ریالی ارز پرداخت شده بلامانع خواهد بود.»

اما در مقررات ارزی جدید ابلاغ شده به غیر از جایگزینی یورو با دلار، ارز درمانی برای مبالغ بیش از ۱۰ هزار یورو نیز پرداخت خواهد شد که بر اساس بند دوم مصارف ارز خدماتی در نظر گرفته شده «تامین و انتقال ارز درمانی برای مبالغ بیش از ۱۰ هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها به حساب موسسه درمانی خارج از کشور با تاییدیه شورای‌عالی پزشکی معاونت درمان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی که در آن ضرورت ادامه معالجه در خارج از کشور یا نیاز به خرید و انتقال نمونه سلول‌های بنیادی خون ساز از مغز استخوان و خون از خارج از کشور (حسب مورد) و میزان ارز مورد نیاز تعیین شده باشد، بلامانع است. ضمناً ارائه تاییدیه کمیسیون‌های پزشکی دانشگاهی در این خصوص مورد قبول نیست.»

در تبصره‌های دیگر ارز درمانی در مقررات ارزی جدید ابلاغ شده، تامین و پرداخت ارز برای اقامت بیمار و یک همراه تا سقف حداکثر ۲۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها نیز برای هر نفر در نظر گرفته شده است این ارز نیز در بخشنامه قبلی امسال ۲۰۰۰ دلار بود.

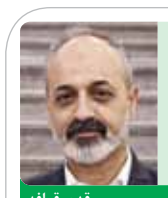
البته در این بند از مقررات ارزی جدید، چند مورد از شرایط تخصیص و تامین این ارز خدماتی و نام بانک‌های عامل حذف شده که باید دید آیا این نشان دهنده تسهیل در این زمینه بوده یا آنکه در این زمینه بر اساس بخشنامه سابق عمل خواهد شد.

اما در ادامه توضیحات برای ارز درمانی مانند مقررات ارزی گذشته آمده است که «این ارز به افراد دارای تابعیت خارج از کشور، اقامت دائم یا مجوز کارت سبز (گرین کارت) یا اتباع خارجی مقیم ایران تعلق نمی‌گیرد.

درچه

یادداشت

چالش نبود تفکر صحیح صادراتی

قدیر قبافه
فعال بازرگانی

برای دستیابی به توسعه صادرات، باید به تمام الزامـات و ابزارهای آن توجه داشـت. صادرات مانند معادله‌ای وابسـته به مولفه‌های مختلف و کلیـدی و توجه به هر یک از آنها از ضرورت‌های توازن در معادله است. وجود کالای قابل‌صادرات که مزیت رقابتی بالایی نسبت به سایرین داشته باشـد و همچنیـن رایزنی با کشـورهای مقصد برای کسـب سـهم بازار صادراتی، از جمله این مولفه‌ها محسوب می‌شوند. کشورهای همسایه و منطقـه، به‌عنوان مقاصد مهمی برای صادرات ایران شناخته می‌شـوند، اما تنها شناسایی این مقاصد کافی نیست و باید برنامه‌های مناسبی را برای افزایش تجارت غیرنفتی تدوین کرد. برای برنامه‌ریزی‌های تجاری، باید روشـن کرد درباره صادرات چـه کالایی، برای کدام مقصد صحبت می‌کنیم، چرا که نیاز و ظرفیت هر کشـور برای واردات کالاهـا متفاوت اسـت و ایران باید پیش از انجـام هر اقدام تجاری، نیازسـنجی خوبی در این‌باره انجام دهد. برخی کالاهای تولیدشده در ایـران از نظر کیفیت و کمیـت قابلیت صادرات گسـترده دارند، اما مسـیر صـادرات این کالاها پرپیچ‌وخـم بـوده و موانع داخلی بیشـتر باعث شـکل‌گیری این پیچیدگی شـده‌اند. نبود تفکر صحیـح دربـاره صادرات، یکی از اساسـی‌ترین ایرادات فعلی اسـت که پیامدهـای منفی برای تجارت کلان کشور ایجاد کرده و به‌عنوان مثال، نبود تفکر صادراتی سبب شده است تا استراتژی صحیحی برای تولید کالاها نداشته و نیازسنجی تخصصی از بازارهای هدف انجام نداده باشـیم. در دهه‌های گذشته، اهداف تمامی فعالیت‌های تولیـدی اعـم از احداث کارخانه و توسـعه‌های صنعتی، تامین نیازهای داخلی بوده است. در این مدت سیاست‌ها بر آن مبنا بوده که ابتدا بازارهای داخلی تامین شـوند و در ادامه، اگر کالایی باقی ماند، آن را صادر کنیم. به‌عبارت دیگر، تا به امروز، نگاه صادراتی در روند تولید وجود نداشـته است و فعالیت‌های اقتصادی، صادرات‌محور نبوده‌اند، بنابراین نقص در سیاسـت‌گذاری‌های مربوط به تولید، نخسـتین ضعـف در مدیریت اقتصادی کشـور اسـت. باوجود نبود نـگاه صادرات‌محور گسـترده در تمامـی بخش‌ها، طی سـال‌های اخیـر برخـی حوزه‌هـای تولیـدی و اقتصادی کشور حضور پررنگی در صادرات غیرنفتی ایران داشـته‌اند. این صنایع صادرات‌محور، بیشتر در حوزه معدن، صنایع معدنی و پتروشـیمی فعال هسـتند و جزو صنایع بالادستی کشور محسوب می‌شـوند. به این دلیل، توجه زیادی به عملکرد و میـزان صـادرات آنها متمرکز اسـت، اما باید یادآوری کرد تعداد صنایع پایین‌دسـتی بیشتر و اشتغالزایی در این واحدهای تولیدی مسئله‌ای حائزاهمیت اسـت که متاسفانه در همین بخش نیز شاهد مشکلات زیادی هستیم. همان‌طور که پیش‌تر عنوان شـد، ایراد اصلی توسعه صادرات ایـران به‌دلیل ناکارآمدی اسـتراتژی‌های کلان تجاری اسـت. بدترین نوع سیاستی که می‌توان بـرای فعالیت‌هـای تجـاری داشـت، صادرات کالاهـای باقیمانـده پـس از تامیـن نیازهای داخلی است. یکی از دلایل اصلی که در بسیاری از بازارهـای جهانـی حضـور نداریم، نداشـتن کالای مناسـب صادراتی است. بنابراین هرگونه مسـئله‌ای که باعث از بیـن رفتن مزیت رقابتی کالاها شـود (مانند تورم، نبـود تیراژ و کیفیت مناسـب کالاهـای صادراتی) مهم‌تریـن مانع توسعه صادرات غیرنفتی ایران خواهد بود. علاوه بر اصلاح سیاست‌های صادراتی، باید زمینه‌های مناسـب بهبود و تسهیل فعالیت‌های تجاری نیز فراهم شود. علاوه بر ایجاد ظرفیت‌های صادراتی و رایزنی‌هـای موثـر با سـایر کشـورها، باید به نقایص بسـترهایی اعم از تجهیزات لجسـتیکی و سـاختار حمل‌ونقل کشـور توجه شود. در این بخـش، مشـکلات و دغدغه‌های جـدی وجود دارد که بدون رسـیدگی به آنها، ترانزیت کشور همچنان به‌عنوان یکی از ضعف‌های زیرساختی و مانـع اصلی فعالیت‌های تجـاری باقی خواهد مانـد. یکـی دیگـر از موانع توسـعه صـادرات غیرنفتی ایـران، محدود بودن روابط بین‌المللی ما با سـایر کشـورهای جهان است، هرچند طی مـدت اخیر دولت تلاش کـرده تا روابط تجاری خود را با کشـورهای منطقه و همسـایه توسعه دهد، اما باید قبول کنیم راه ارتباطی ما با بخش زیادی از کشورهای توسـعه‌یافته دچار اختلال است، بنابراین اگر دولت خواهان توسعه تجارت غیرنفتی باشـد، بایـد ابتدا تمامـی مولفه‌های تاثیرگـذار بـر این بخش را شناسـایی کند و به تدویـن اسـتراتژی مناسـب بـرای تقویت آنها بپردازد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با کارشناس ارشد مسائل افریقا مطرح شد

ایجاد مسیر جدید تجارت یاری‌رسان صادرات غیرنفتی

عکس: صمت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

وضعیـت ارزش پایـه پولی کشـور هسـتند. در چنیـن وضعیتی، اگر شرایط به ثبات نسبی نرسد، شاهد افزایش رکود و تورمی جدی خواهیم بود که تمامی اقشـار جامعه در پی آن آسـیب خواهند دیـد. در رابطه با اهمیت توسـعه صـادرات و افزایش درآمدهای حاصل از آن، صمت با جعفر قنادباشـی، کارشناس ارشد مسائل افریقا و کارشناس تجارت به گفت‌وگو پرداخته است.

در ماه‌هـای پایانی سـال، تنش‌های اقتصادی بیشـتر شـده و سـردرگمی فعالان اقتصادی بالا گرفته اسـت، به شـکلی که در چند هفته گذشـته این شـرایط به اوج خود رسـیده و به‌عقیده کارشناسان، شاهد وضعیت خوبی در بازارهای اقتصادی نیستیم. هرچند برخی تصمیمات اخیر دولت، باعث شـده تا بازار سرمایه از وضعیت قرمز مسـتمر خود تا حدی فاصله بگیرد، اما با نگاهی کلـی درمی‌یابیـم، بیمـاری «غیرقابل پیش‌بینی بـودن» تمامی فعالیت‌هـا را درگیر کرده اسـت. این غیرقابـل پیش‌بینی بودن، سنگ بزرگی پیش‌پای رشد و توسعه است و نمی‌توان به‌سادگی از کنـار آن عبـور کرد. یکـی از حلقه‌های مهم زنجیـره اقتصاد کشـور، تجارت کلان است که به‌طورمستقیم بر مواردی همچون تـورم و تامیـن منابع ارزی کشـور تاثیرگذار توصیف می‌شـود. کارشناسان اقتصادی معتقدند؛ در حال حاضر، تجار فعالیت‌های خود را متوقف کرده‌اند و منتظر کاهش تلاطم و مشـخص شدن وضعیت ارزش پایه پولی کشور هستند.

روند نوسانی بازگشت ارزهای صادراتی

برخی کارشناسـان معتقدند، افزایش رفع تعهدات ارزی و بازگشـت ارزهای صادراتـی می‌تواند ضمن تامین منابع ارزی کشـور، به بخشی از التهابات بازار التیام بخشـد. بنا بر اعـلام رئیس کل گمرک ایران، درآمدهای ارزی کشـور از محـل صادرات غیرنفتی در ۱۱مـاه نخسـت امسـال به ۴۸ میلیـارد و ۸۰۰ میلیـون دلار رسـیده که این میزان در مقایسـه با مدت مشـابه سـال قبل، افزایش ۱۲درصدی داشته است. به‌گزارش فارس، محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شسـتا بااشاره به افزایش ۱۵ درصدی واردات کشور، ارزش کالاهـای وارداتـی طی این مدت را نزدیک به ۵۴ میلیـارد دلار اعـلام کرد. براسـاس این اعداد و ارقـام در فاصله ۲۰ روز تا پایان سـال ۱۴۰۱، میان تقاضای ارز برای واردات و درآمدهای ارزی غیرنفتی، شـکاف ۵ میلیارد دلاری وجود دارد، اما با احتساب درآمدهـای نفتـی که طبـق آمارهـای بین‌المللی به بیش از ۱.۳ میلیون بشـکه در روز رسـیده، تراز تجاری کشـور در مجموع مثبت است، به‌همین‌دلیل برخی کارشناسان اقتصادی علت افزایش نرخ ارز در مقطـع فعلی را بیش از متغیرهای اقتصادی، ناشـی از انتظـارات تورمـی و نبود ثبـات در آینده فعالیت اقتصـادی می‌داننـد. هرچند از ابتدای سـال ۹۷ با راه‌اندازی سـامانه نیما، فرآیند بازگشت ارز حاصل از صادرات نسـبت به گذشته نظام‌مند و شفاف‌تر شده است، اما با این وجود در طول چند سال اخیر، به‌ویژه زمانـی که میانگین نرخ در سـامانه نیما با نرخ بازار آزاد فاصلـه می‌گرفت، برخی صادرکنندگان تمایلی به بازگرداندن ارز حاصل صادرات خود نداشـتند. از سویی دیگر، در مقطع فعلی، همزمان با افزایش نرخ در بازر آزاد و اعلام سیاسـت تثبیت نرخ ارز توسـط ریاست جدید بانک مرکزی، موجی از نگرانی در میان صادرکنندگان کالا به‌وجود آمد که موظف هسـتند بـا نـرخ دلار ۲۸هـزار و ۵۰۰ تومانـی ارز حاصل از صادرات خود را در سامانه نیما عرضه کنند، هرچند به مرور زمان مشخص شد ارز ۲۸هزار و ۵۰۰ تومانی قرار اسـت با تکیه بر درآمدهای نفتی، تنها کالاهای اساسـی و دارو را تامیـن کند، اما تحـرکات و اتخاذ مواضع برخی شـرکت‌های بزرگ صادرکننده در این مقطع نشـان داد که نسـبت به عرضه ارز در چرخه رسمی تمایلی ندارند.

> اگر بتوانیم شرکت‌های بزرگ و مشترک در حوزه صید و ماهیگیری، کشاورزی و دامداری را در کشورهای مختلف افریقایی راه‌اندازی کنیم، وارد پروژه‌هایی دوسر سود می‌شویم که مزایای مهمی را برای ایران به‌همراه خواهند داشت

◉ در چند مدت اخیر، شاهد تشدید تنش‌های اقتصادی در بازارهای مختلـف بودیم. به‌عنوان سـوال نخسـت، به‌نظر شما شـرایط پیش‌آمده چه تاثیری بر روند تجارت کلان کشـور خواهد داشت؟

طی چند هفته اخیر، چالش‌های مختلف اقتصادی رخ داد و برخـی بازارهـای اقتصـادی تحت‌تاثیر این نوسانات قرار گرفتند. تجارت نیز از این مسائل مستثنا نیست و بدیهی است که شاهد بروز مشکلاتی در این بین باشـیم. تجارت متشـکل از مجموعه اقدامات در حـوزه صـادرات و واردات بوده و با نوسـانات نرخ ارز و کاهـش ارزش پایه پولی، فعالیـت این حوزه‌ها هم تحت‌تاثیر قرار گرفته است، از این‌رو رسیدن به ثبات نسـبی و کاهش تلاطم‌های بازار، نیاز جدی کشـور اسـت که باید برای دسـتیابی به آن، تمامی واحدها و نهادهای دولتی با یکدیگر همکاری کنند. اسـتفاده از لـوازم کاربردی بـرای کنترل تـورم و چالش‌های اقتصادی، از مهم‌ترین وظایف دولت اسـت و امید آن می‌رود در آینـده‌ای نزدیک، راهکارهـا و برنامه‌های راهبردی و موثری از سـمت نهادها تدوین و اجرایی شود.

◉ به‌نظر شـما برنامه‌های کاربردی برای بهبود وضعیـت فعلی اقتصادی، باید چـه ویژگی‌هایی داشته باشند؟

تامین بودن منابع ارزی کشـور، از نوسانات مربوط به ارزش پایه پولی خواهد کاست و امری غیرقابل‌انکار اسـت، از این‌رو باید راهکارهای موثری را در راستای افزایش درآمدهای ارزی کشـور یا به‌عبارتی توسـعه صادرات تدوین کرد، هرچند در شـرایط فعلی، نه‌تنها صادرکننـدگان بلکـه تولیدکنندگان نیـز علاقه‌ای به انجـام فعالیت اقتصادی ندارند، امـا باید با اجرای برنامه‌های مناسـب، چرخ تجارت کشـور را چرخاند. در نظر گرفتن مشوق‌های تجارت و تولیدی، می‌تواند به‌عنوان یک نیروی محرکه برای فعالیت‌های اقتصادی در نظر گرفته شـود. غیر از مشـوق، بحث تسـهیل تجـارت مانند رفع موانع صادراتـی، از دیگر نیازهای امروز تجار برشمرده می‌شود، اما جدا از مواردی که تا به امروز فعالان بازرگانی آنها را به‌عنوان موانع تجارت یاد کرده‌اند، هموار کردن مسیرهای تجاری و صادراتی جدیـد، از موارد مغفول مانده اسـت. دولت، باید این مسـیر را باز و شرایط مناسبی را برای حرکت فعالان تجاری بر این بستر فراهم کند. قرارگیری تمامی این مولفه‌ها در کنار یکدیگر، می‌تواند زمینه‌سـاز افزایش صادرات شـود و در نهایت، منابع ارزی کشور افزایش خواهنـد یافت، بنابراین باید برنامه‌هایی که از سـوی نهادهای دولتی تدوین و اجرایی می‌شوند، تمامی این مولفه‌ها را در نظر بگیرند و جوانب مختلف امور را در نظر داشته باشند.

◉ در بیـن صحبت‌هـای خـود به اهمیـت باز کردن مسیرهای جدید تجاری اشاره کردید. در این‌باره بیشتر توضیح دهید.

برای صادرات، ابتدا بایـد محصول صادرات‌محور و سـپس کشـوری را که خواهان خرید کالاهای ایران باشـد، پیـدا کنیم، هرچنـد در این امـر، بازاریابی و اسـتفاده از روش‌هـای حرفه‌ای تجـارت از اهمیتی ویـژه برخوردار اسـت و نبایـد این مـوارد را نادیده گرفـت. حمایـت از تولید و تقویـت صنایع به‌منظور کسب سهم بازارهای صادراتی نخستین وظیفه دولت اسـت، در ادامه نیـز، دولت باید با شناسـایی دقیق ظرفیت کشـورها و همچنین فراهم کردن فضای امن تجارت، فعالان بازرگانی را نسـبت به مزیت صادرات به کشـورهای موردنظـر آگاه کنـد. در این صورت، می‌توان برنامه‌ای استراتژیک و راهبردی برای توسعه تجارت به‌ویژه صادرات غیرنفتی کشور تدوین کرد. تا سال‌های گذشته، کشورهای قاره افریقا از نگاه تاجران و دولت‌هـا دور مانـده بودند، هرچند طی یک سـال اخیر، دولت تـلاش کرد تا روابط تجاری و سیاسـی خود را با کشورهای این منطقه تقویت کند، اما به‌نظر می‌رسد، باید برنامه‌ای جامع‌تر و نگاهی تخصصی‌تر به ظرفیت‌های تجارت با قاره افریقا داشته باشیم.

◉ به‌نظر شـما مهم‌تریـن مزیت ایجـاد روابط تجاری با کشور افریقا چیست؟

در ابتـدا باید گفت وجود رویکرد مثبت در کشـور طرف همکاری، فضا را برای بهبود شـرایط و توسـعه روابـط اقتصادی تسـهیل می‌کنـد. به‌دلیـل وجود حسن‌ظن کشـورهای افریقایی به ایران، بستر توسعه تجارت با این کشـورها برای ما بسـیار هموار اسـت. دولت‌هـای کشـورهای افریقایی، ایران را کشـوری غیراستعماری و غیرنژادپرست می‌دانند. همین مسئله باعث شده تا روی خوش بیشتری به ما نسبت به سایر کشـورها نشان دهند و علاقه زیادی برای همکاری با ایران داشته باشند. از سویی دیگر، وجود برخی نقاط مشـترک فرهنگی با کشـورهای افریقایی مسلمان، از دیگر مسـائل قابل‌توجه اسـت. وجود این مولفه‌ها در کنـار سـایر موارد باعث شـده تا ایـران به‌عنوان یک شـریک اقتصادی مهم در افریقا شناخته شود و باید با نگاهی تیزبیـن، فرصت‌های تجاری پیش‌آمده در ایـن منطقه را از دسـت ندهیم، چـرا که هرگونه غفلت از سـوی ایران، راه را برای حضور سایر کشورها فراهم می‌کند. کشـورهای قـاره افریقایی، نه‌تنها نیاز به کالاهای ایـران دارند، بلکه در عرصـه واردات نیز می‌توانند به ما کمک کنند. ظرفیت‌های کشـورهای ایـن منطقه هنوز به‌طورکامل نه برای تجار و نه برای دولت روشن نشده است و باید هرچه زودتر اطلاعات خود در زمینه مزایای تجارت با افریقا را تکمیل کنیم.

◉ بـه وجـود ظرفیت‌های بـالا برای توسـعه تجارت با کشـورهای قاره افریقا اشاره کردید. در این‌باره بیشتر توضیح دهید.

برای بررسـی فرصت‌های تجارت بـا افریقا، باید در ابتـدا فعالیت‌هـای صادراتی و وارداتـی را از یکدیگر تفکیـک کنیـم و به هر یـک جداگانـه بپردازیم. در ابتدا به اهمیت توسـعه صـادرات غیرنفتی به‌منظور افزایش ارزآوری اشـاره شد که مسئله‌ای حائزاهمیت اسـت. فرصت‌هـای متعددی بـرای صـادرات ایران بـه قاره افریقا وجـود دارد که باید بـا ارزیابی دقیق، از آنها اسـتفاده کرد. بازار افریقا، به بیشـتر تولیدات ایران نیازمند است و می‌توانیم در عرصه‌های مختلفی حضور پررنگ داشته باشیم. در حال حاضر، مهم‌ترین نیاز افریقا ، خدمات فنی و مهندسـی است. از آنجایی که ایران به پیشرفت‌های تکنولوژیکی مناسبی دست یافته، می‌تواند در پیشبرد پروژه‌های فنی و مهندسی افریقا نقش مهمی داشـته باشد. به‌عنوان‌مثال، ایجاد شـرکت‌های فعـال در حوزه‌های عمرانـی مانند راه و سـاختمان، راه‌انـدازی پالایشـگاه و خطوط انتقال برق، از جملـه مصادیق صادرات و همکاری در بخش خدمات فنی و مهندسـی است. کشـورهای افریقایی پذیرای خدمات فنی و مهندسـی ایران هستند و این موضوع می‌تواند ارزآوری جدی برای کشـور به‌همراه داشته باشد.

عـلاوه بـر تمامـی مـوارد عنوان‌شـده، مهم‌ترین هزینه‌کـرد ارزی ایران در بحث‌هـای وارداتی به‌ویژه واردات کالاهای اساسـی اسـت. طی یک سال اخیر نیـز دیدیم تغییر نـرخ ارز بـرای واردات کالاها، چه پیامدهای اقتصادی را به‌همراه داشـته است، بنابراین اگر بتوانیم کالاها را با قیمت‌های پایین‌تر و هزینه‌های کمتـر وارد کنیم، هم در مصـارف ارزی صرفه‌جویی کرده‌ایم و هم تورم داخلی نیز تا حدی کنترل خواهد شـد. ظرفیت‌های تجـاری افریقا تا بـه امروز آن‌طور که باید و شـاید، تبیین نشـده و این مهم‌ترین نقطه ضعف سیاسـت‌گذاری تجاری در ایران است. ایران با انجام پروژه‌های تجاری و اقتصادی مشـترک با افریقا می‌تواند از مزایای تجارت با این قاره بهره گیرد.

◉ در صحبت‌هـای خـود بـه فرصـت اجرای پروژه‌های مشـترک با افریقا اشـاره کردید. در این‌باره بیشتر توضیح دهید.

ورود بـه عرصه‌های سـرمایه‌گذاری مشـترک در فعالیت‌های تجـاری و اقتصادی، از فرصت‌های بالقوه همکاری‌های ایران و قـاره افریقا و صادرات و واردات تنها بخشی از فعالیت‌های اقتصادی است و باید نگاهی گسـترده‌تر به فرصت‌های درآمدزایی داشت. توجه به توسـعه همکاری‌هـا در زمینه گردشـگری و تقویت روابط فرهنگی از دیگر نکات همکاری با افریقا اسـت، همچنین بهره‌گیری از فرصت جغرافیایی کشـورهای افریقایی و دسترسی آنها به اقیانوس اطلس، مسئله‌ای حائزاهمیت اسـت. اگر بتوانیم شـرکت‌های بزرگ و مشـترک در حـوزه صید و ماهیگیری، کشـاورزی و دامداری را در کشـورهای مختلف افریقایی راه‌اندازی کنیم، وارد پروژه‌هایی دوسر سود می‌شویم که مزایای مهمـی را برای ایران به‌همراه خواهند داشـت. هزینه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های اقتصادی و تجاری افریقا، بـرای ایران هزینه‌ای کمتر و آورده‌ای بیشـتر خواهد داشـت. توسـعه روابط تجاری با کشورهای افریقایی، زمینه‌ساز جهانی شدن تجارت و اقتصاد ایران است و می‌توان از مسیر افریقا، به سطح گسترده‌ای از تجارت جهانی رسید.

> حمایت از تولید و تقویت صنایع به‌منظور کسـب سهم بازارهای صادراتی، نخستین وظیفه دولت است. در ادامه نیز دولت باید با شناسـایی دقیق ظرفیت کشـورها و همچنین فراهم کردن فضای امـن تجارت، فعـالان بازرگانی را نسـبت به مزیت صـادرات به کشورهای موردنظر آگاه کند

سخن پایانی

مهم‌ترین منبع ارزآوری برای ایران، صادرات است. با افزایـش تحریم‌های بین‌المللی، فروش نفت ایران دچار مشـکل شده است و درآمدهای نفتی کاهشی چشمگیر داشـته‌اند. این اتفاق، فرصت خوبی است تا مقامـات دولتی به فرصت‌های تجـارت غیرنفتی متمرکز شـوند. طی یک سـال اخیـر، بحران‌های مختلـف اقتصادی که از کمبود منابع ارزی کشـور سرچشـمه می‌گرفت، نشان داد که رونق صادرات و دریافت ارزهـای حاصل از آن می‌تواند تا چه میزان بر اقتصاد کلان کشور اثرگذار باشد.

بازار شب عید کساد است

رئیس اتحادیه کفاشان دست‌دوز تهران در توصیف بازار شب عید صنف متبوع خود گفت: بازار شب عید کیف و کفش، کساد و کم‌رونق است. به‌دلیل گرانی شدید مواد اولیه، نرخ نهایی کفش و محصولات مشابه آن افزایش زیادی پیدا کرده و قدرت خرید مردم کاهش یافته است.

به گزارش اتاق اصناف تهران، رسول شجری، رئیس اتحادیه کفاشان دست‌دوز تهران در گفت‌وگو با پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق اصناف تهران گفت: اگر امروز یک خانواده چهارنفره برای خرید کفش به فروشگاهی مراجعه کنند باید تمام حقوق یک ماه خود را برای خرید کفش بپردازند.

وی ادامه داد: این موضوع نشان‌دهنده تورم افسارگسیخته نرخ‌هاست که طبعا باعث کاهش خرید به‌دلیل عدم ضرورت کفش نو در سبد هزینه خانوارها می‌شود. شجری در ادامه با اشاره به اینکه فعالان این صنف یک سال تمام منتظرند تا شب عید شود و فروش خوبی داشته باشند، تصریح کرد: متاسفانه به‌دلیل گرانی شدید مواد اولیه، نرخ نهایی کفش و محصولات مشابه آن افزایش زیادی پیدا کرده و قدرت خرید مردم کاهش یافته است. این کاهش قدرت خرید کاملا محسوس است و نمی‌توان انتظار داشت که بازار شب عید امسال هم مانند سال‌های گذشته پررونق باشد.

رئیس اتحادیه کفاشان دست‌دوز تهران همچنین درباره تدابیر اتحادیه برای کنترل قیمت‌ها و حفظ بازار شب عید گفت: اتاق اصناف نمایشگاه‌های فروش بهاره را در ارم و خاوران تدارک دیده که از این روش می‌توان برخی از تقاضای از دست رفته را بازیابی کرد. همچنین برخی از فروشگاه‌ها، تحت نظارت اتحادیه اقدام به فروش فوق‌العاده می‌کنند.

اصناف به شیوه اخذ مالیات از تراکنش‌های بانکی معترض هستند

زخمی دیگر بر بدنه کسب‌وکار

اخذ مالیات از افراد و سازمان‌های مختلف جزو اصلی‌ترین راه‌ها برای درآمدزایی دولت محسوب می‌شود. هزینه تدارک و تولید بیشتر زیرساخت‌های عمرانی و اقتصادی کشورهای مختلف از طریق مالیات اخذشده از مردم تامین می‌شود و فرار مالیاتی جرم بسیار سنگینی به‌شمار می‌آید. نحوه محاسبه مالیات اصناف و مشاغل مختلف در قوانین کشورهای مختلف متفاوت است و شهروندان هر کشور باید به این قوانین پایبند باشند و براساس آن نسبت به پرداخت مالیات خود طبق درآمد و اموالی که دارند، اقدام کنند. در ایران نیز قوانین مالیاتی در قانون اساسی کشور در ماده‌ها و بندهای مختلف تدوین شده تا از هرگونه فرار مالیاتی توسط شرکت‌ها یا افراد مختلف جلوگیری شود. مالیات فقط از یک شرکت ثبت‌شده دریافت نمی‌شود، بلکه مالیات اصناف و مشاغل مختلف هم از افرادی که در زمینه‌های مختلف گوناگون هستند، اخذ می‌شود. در حالت کلی مالیات از دو روش مستقیم و غیرمستقیم اخذ می‌شود. مالیات مستقیم شامل مالیات بر درآمد و مالیات دارایی است و افراد در تمامی مشاغل تجاری مانند فروشگاه‌ها، سوپرمارکت‌ها، املاک و... مشمول پرداخت آن هستند. مالیات اشخاص حقوقی و حقیقی نیز در دسته مالیات مستقیم قرار می‌گیرد. مواردی مانند مالیات بر ارزش افزوده، مالیات بر حقوق کارمندان دولت و مالیات عوارضی بر کالاهای وارداتی و صادراتی نیز جزو مالیات‌های غیرمستقیم محسوب می‌شوند که توسط دولت طبق قانون اخذ می‌شود. در راستای اجرای قانون مالیات، چندی پیش سعید توتونچی، معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان امور مالیاتی از اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در سال آینده خبر داد. صمت در این گزارش به‌منظور بررسی بیشتر این طرح به گفت‌وگو با برخی از اصناف پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان امور مالیاتی از اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در سال آینده خبر داد

دریافت ۲۰ هزار میلیارد تومان مالیات در سال از ۴ میلیون کسبه!

طبق قانون مالیات مستقیم، مشاغل به ۳ دسته تقسیم شده‌اند؛ مشاغل خدماتی، تولیدی و بازرگانی. مشاغل مختلف حسب اینکه در چه گروهی جای می‌گیرند، باید بین ۱۰ تا ۲۵ درصد درآمد خود را به‌عنوان مالیات به دولت پرداخت کنند.

در همین راستا قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان کهکی از بخش‌های هوشمندسازی نظام مالیاتی است، بعد از حدود ۲ سال معطلی در دولت سیزدهم با رویکرد مالیات‌ستانی عادلانه به اجرا در آمد. قانون پایانه‌های فروشگاهی دربرگیرنده طیف وسیعی از فعالان اقتصادی شامل شرکت‌های بزرگ بورسی و فرابورسی، شرکت‌های دولتی و دستگاه‌های اجرایی، تولیدکنندگان، واسطه‌ها تا خرده‌فروشان است.

اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، شفافیت اقتصادی، عدالت مالیاتی، اعتماد عمومی مردم و مؤدیان به نظام مالیاتی و کاهش فرار مالیاتی را به همراه خواهد داشت. چندی پیش احمد امیرآبادی، نماینده قم در مجلس اعلام کرد: مسئولیت جمع‌آوری مالیات و خراج در کشور برعهده ۳۰ هزار متصدی مالیاتی است که ۱۵ هزار نفر از این تعداد درگیر اخذ مالیات از کسبه کشور هستند. میزان مالیات اخذشده از حدود ۴ میلیون کسبه در کشور بین ۱۵ تا ۲۰ هزار میلیارد تومان در سال بوده که با تغییر رویکردهای مالیاتی و اخذ مالیات از محل تراکنش‌های بانکی فقط طی ۹ ماه اخیر از مجموعه بسیار اندک و قابل‌شمارش افراد، ۱۱۰ هزار میلیارد تومان مالیات اخذ شده است. در تنظیم بودجه کشور یک بحث این است که اصناف دارای درآمد تا ۵۰۰ میلیون تومان معاف از مالیات شوند.

بر این اساس ۳ میلیون کسبه از گردونه مالیات‌ستانی خارج می‌شوند. در نهایت مالیات این ۳ میلیون کسبه که حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان است، حذف شده؛ حال آنکه فقط از یک هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان مالیات اخذ شده است.

این روش غلط است

ابوالقاسم شیرازی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران درباره دریافت مالیات از اصناف به صمت گفت: پرداخت مالیات یک امر قانونی است و هیچ‌کس مخالف آن نیست. حرف اصناف این است که مالیات باید بحق گرفته شود. همه ما معتقدیم برای اداره کشور باید مالیات پرداخت شود، اما مسئولان امور مالیاتی باید به این موضوع توجه داشته باشند که دریافت مالیات از تولیدکنندگان متناسب با درآمدهای آنها باشد. وی ضمن تاکید بر اینکه مسئولان امور مالیاتی باید مالیات را از تولیدکنندگان متناسب با درآمدهای آنها اخذ کنند، افزود: دستگاه‌های کارتخوان تولیدکنندگان و فروشندگان به سیستم مالیاتی متصل است. باید مالیات بر درآمد براساس عملکرد کارتخوان‌ها محاسبه و اخذ شود و هر سال نیز حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش پیدا کند. در سال جاری سازمان امور مالیاتی تصمیم گرفته براساس میزان تراکنش کارتخوان‌ها از اصناف بگیرد، در حالی که این روش غلط است، زیرا بسیاری از تولیدکنندگان و فروشندگان سایر فعالیت‌های مالی خارج از صنف خود را نیز از طریق این کارتخوان انجام می‌دهند و حال اگر اداره مالیات بخواهد از همه تراکنش‌ها مالیات بگیرد، درست نیست.

تقاضا نیست

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران با اشاره به کاهش تقاضا اظهار کرد: در روزهای اخیر بیشتر فروشندگان پوشاک اقدام به فروش فوق‌العاده کردند که این نشان‌دهنده کاهش فروش است و اگر با این روش هم محصولات آنها فروخته نشود، در روزهای پایانی سال پدیده بساط‌گستری افزایش چشمگیری خواهد داشت.

در تمام دنیا مالیات حسب رشد اقتصادی اخذ می‌شود

سعید حیاتی، رئیس اتحادیه فروشندگان چرم و کیف و کفش تهران درباره دریافت مالیات از اصناف به صمت گفت: آنچه هر روز سازمان امور مالیاتی بر کسبه تحمیل می‌کند کاملا غیرکارشناسی است؛ آن‌هم بر افرادی که همواره در صف اول پرداخت مالیات و حق‌بیمه هستند. اصناف به‌عنوان بزرگ‌ترین فراکسیونی که همیشه در حال اشتغالزایی و تولید بوده و چرخه اقتصاد خرد را در دست دارند، هرگز از پرداخت مالیات فرار نمی‌کنند، اما سازمان امور مالیاتی متاسفانه هر لحظه با دستورات و بخشنامه‌های خلق‌الساعه موجب بروز مشکلات زیادی برای اصناف می‌شود. وی ضمن تاکید بر مشکلات فراوانی که در زمینه تامین مواد اولیه وجود دارد، افزود: موضوع مالیات برای تمامی صنوف چالش‌برانگیز شده و درباره صنف ما نیز این موضوع صادق است. تولیدکنندگان با چالش‌های بسیاری برای تهیه مواد اولیه پتروشیمی از طریق بورس مواجهند، اما در نهایت باید با دارایی نیز برای پرداخت مالیات وارد چالش شوند.

دستگاه‌های پوز تنها برای کسب درآمد نیست

حیاتی در انتقاد به دریافت مالیات از اصناف براساس تراکنش دستگاه‌های کارتخوان گفت: چه کسی گفته از دستگاه‌های پوز تنها برای کسب درآمد استفاده می‌شود؟ این دستگاه‌ها برای مبادلات مالی بین افراد صاحب حساب و کارت بانکی و بانک‌های مختلف به‌کار می‌رود و هر تراکنشی که انجام می‌شود به‌معنی درآمد آن واحد صنفی نیست که حالا سازمان دست روی تراکنش‌ها گذاشته و برآوردهای مالیاتی را براساس آن انجام می‌دهد. وی با بیان اینکه در تمام دنیا مالیات حسب رشد اقتصادی اخذ اما در کشور ما برعکس است و براساس رشد تورم گرفته می‌شود، افزود: در موضوع مالیات از طریق مالیات بر ارزش‌افزوده و تراکنش بانکی فشار دوبرابری به اصناف وارد می‌شود که این موضوع در نهایت به تعطیلی واحدهای صنفی منجر می‌شود. درخواست ما این است که مسئولان مربوطه فکری به حال اصناف کنند.

قیمت نهایی محصولات مشخص نیست

رئیس اتحادیه فروشندگان چرم و کیف و کفش تهران با اشاره به نوسانات نرخ ارز اظهار کرد: در شرایط فعلی که نرخ دلار لحظه‌ای تغییر می‌کند، نرخ نهایی محصولات مشخص نیست. بر این اساس باید تاکید کنیم نرخ دلار هر روز مشکلات بسیاری را در مسیر تولیدکنندگان قرار می‌دهد.

همه اصناف درگیر مشکل هستند

مهدی باقرپور، رئیس اتحادیه ابزارفروشان تهران درباره دریافت مالیات از اصناف به صمت گفت: مالیات برای همه اتحادیه‌ها است، اما متاسفانه تغییراتی که در قوانین مالیاتی رخ می‌دهد بدون آموزش و بسیار با تاخیر به اصناف اعلام می‌شود. این موضوع مشکل همه اصناف است. امیدواریم اگر قانون جدیدی اعلام می‌شود قبل از آن آموزش و اطلاعات لازم به اصناف داده شود.

وی با اشاره به اینکه اتحادیه ابزارفروشان از قدیمی‌ترین اتحادیه‌های صنفی محسوب می‌شود، افزود: دلیل این قدمت، نیاز افراد به ابزارهای مختلف در ارکان متعدد زندگی و صنعت بوده است. تنوع بالای محصولات در این بازار موجب ارتباط بالای اعضای این اتحادیه با اقشار مختلف مردم از خانه‌دار تا صنعتگر شده است.

مالیات بر کدام درآمد؟

اصغر میرابراهیمی، رئیس اتحادیه دارندگان رستوران و سلف‌سرویس تهران با بیان مثالی از تاثیر روش جدید دریافت مالیات از اصناف به صمت گفت: سرانجام پس از ۳۲ ماه از زمان تصویب قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، برای نخستین بار اقداماتی در راستای تغییر روند اخذ مالیات در کشور از شیوه سنتی به شیوه هوشمند صورت پذیرفت. بر همین اساس، طبق اعلام سازمان امور مالیاتی براساس قانون بودجه ۱۴۰۰، برای محاسبه مالیات بر عملکرد سال ۱۴۰۰، علاوه بر اظهارنامه‌های مؤدیان و لحاظ مبلغ مالیات پرداخت شده در سال گذشته، میزان تراکنش کارتخوان‌ها نیز مبنا و ملاک عمل قرار می‌گیرد. در سال ۹۹ که اصناف به مدت ۳ ماه تعطیل بودند و ضرر بسیار زیادی شامل حال رستوران‌دارها شد، مالیات سنگینی را برای رستوران‌ها در نظر گرفتند. در حالی که در رسانه ملی نیز اعلام می‌کردند که به رستوران نروید. این موضوع سبب شد آسیبی دو رفه شامل مالیات سنگین و نبود درآمد به ما زده شود. این تصمیم بر چه اساس و پایه‌ای گرفته شده است؟ اصناف همیشه در هر موضوعی جلو هستند اما هیچ حمایتی از آنها نمی‌شود.

مالیات با این صنف چه کرد؟

میرابراهیمی با انتقاد از تصمیمات عجولانه‌ای که گرفته می‌شود، اظهار کرد: هزینه تولید و گرانی مواد اولیه آسیب جدی به این صنف وارد کرده است. امسال با نوسانات نرخ مواد غذایی میزان فروش رستوران‌ها با کاهش ۴۰ درصدی همراه بوده است. در موارد بسیاری هم‌صنف‌های ما تغییر کاربری داده و برخی دیگر به سمت اجاره دادن مغازه خود می‌روند. نکته جالب این است که در مقابل اعلام اعتراضات به ما پیشنهاد می‌دهند پول خود را در بانک گذاشته و سود آن را دریافت کنیم. رئیس اتحادیه رستوران و سلف‌سرویس تهران در ادامه بیان کرد: هر واحد صنفی تعداد زیادی پرسنل دارد که با فعالیت در این واحدها کسب درآمد می‌کنند و با تعطیلی هر یک از این واحدها افراد زیادی دچار مشکل می‌شوند. غذا قوت غالب مردم است و در کشور ما مالیات سنگینی بابت آن پرداخت می‌شود. برای مثال بابت خرید یک نوشابه حدود ۳ بار مالیات گرفته می‌شود.

سخن پایانی

همه اصناف از طرح دریافت مالیات از محل تراکنش‌های بانکی می‌نالند. در روزگاری که فروش چنگی به دل نمی‌زند و نرخ ارز هر لحظه عددی جدید را ثبت می‌کند، صاحبان واحدهای صنفی باید مالیات‌های سنگین پرداخت کنند و گوش شنوایی برای درد آنها نیست. باوجود به‌سر بردن در روزهای پایانی سال بازار در رکود به سر می‌برد. چرا برای این همه گله اصناف گوش شنوایی نیست تا دردی از آنها دوا شود؟ جای سوال دارد که چرا مسئولان مربوطه قبل از تغییر قوانین هیچ مشورتی با فعالان و کارشناسان آن حوزه نمی‌کنند؟ مگر پشت یک میز نشستن تخصص در چند حوزه را با خود به همراه می‌آورد که نظر کارشناسی هیچ فردی را پذیرا نیستند؟

همه اصناف از سیاست اخذ مالیات از محل تراکنش‌های بانکی گلایه‌مند هستند

گپ‌وگفت

قانون پایانه‌های فروشگاهی نیاز به زمان دارد

کیمیا ملکی: آبان ۹۸ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در راستای ایجاد یک تحول بنیادی در نظام مالیات‌ستانی کشور در مجلس شورای اسلامی تصویب شد. به‌موجب ماده ۳ این قانون، سازمان امور مالیاتی مکلف شد ظرف مدت ۱۵ ماه سامانه مؤدیان را راه‌اندازی و امکان ثبت‌نام اشخاص مشمول قانون را در آن فراهم کند. به‌موجب این مصوبه قانونی، مشمولانی که برای عضویت در این سامانه فراخوان می‌شوند، مکلفند برای خریدوفروش تمام کالاها صورت‌حساب الکترونیک صادر و نسخه‌ای از آن را برای سامانه پایانه‌های فروشگاهی ارسال کنند. با اجرای این قانون ضمن افزایش شفافیت در اقتصاد، امکان نظارت بر قیمت‌ها فراهم خواهد شد و مالیات براساس عدالت و بدون تبعیض در زنجیره تولید تا مصرف وصول می‌شود. صمت درباره قانون پایانه‌های فروشگاهی و مشکلات اصناف به گپ‌وگفت با

حمیدرضا رستگار، رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف تهران پرداخت. چندی است صمت در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد. صفحه بازار و اصناف صمت آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

آیا قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان برای اصناف مشکلی ایجاد کرده است؟

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان چند سالی است که توسط دولت و مجلس پیگیری و تصویب شده و در حال حاضر آماده اجرا است، اما اجرای این قانون نیازمند آموزش و اطلاع‌رسانی است و باید کلیت آن برای اصناف تفهیم شود. قانون پایانه‌های فروشگاهی، قانون خوبی است، اما باید زیرساخت‌های اجرای آن ایجاد شود. فعالان اقتصادی کف بازار آشنایی دقیقی با این قانون ندارند و نمی‌دانند اجرای این قانون به نفع آنهاست یا به ضررشان. اطلاع‌رسانی و آموزش در این زمینه برعهده کسانی است که می‌خواهند آن را اجرا کنند. خاصیت برخی قوانین به‌گونه‌ای است که اگر به‌طور شایسته اجرا نشود، علاوه بر اینکه منجر به بی‌قانونی می‌شود این احتمال را هم به‌دنبال دارد که پیچیدگی‌های غیرقابل مدیریت در آن ایجاد شود.

چه مواردی برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی لازم است؟

برای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی نیازمند زیرساخت هستیم. سازمان امور مالیاتی باید گروه‌هایی را که آمادگی دارند، شناسایی و قانون را برای این دسته اعمال کند و گروه‌هایی که نیاز به آموزش دارند را در فازهای بعدی بگذارد. قانون پایانه‌های فروشگاهی در حال حاضر برای بخشی از جامعه هدف اجرایی شده است. نکته قابل‌توجه این است که قانون پایانه‌های فروشگاهی باید به مرور زمان اجرا شود، زیرا برای همه جامعه هدف امکان اجرای این قانون وجود ندارد. پیشنهاد ما این است که قانون پایانه‌های فروشگاهی به‌صورت فازبندی، اصناف را مشمول کند تا مشکلات آن شناسایی شود. در مجموع باید گفت گروه‌های شغلی با اولویت‌بندی و به‌مرور مشمول اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان شوند تا زیرساخت‌ها به‌طور کامل فراهم شود و مؤدیان آموزش لازم را دریافت کنند.

تاثیرات مثبت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی چیست؟

مهم‌ترین مزیت اجرای این قانون، مکانیزه شدن محاسبه درآمد و هزینه، ارتقای عدالت مالیاتی و کاهش دخالت انسانی در تعیین آن است. تجربه‌های جهانی نشان می‌دهد اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان که در دستور کار دولت قرار دارد، حداقل به ۵ سال زمان نیاز دارد. این زمان به‌عنوان حداقل زمان در نظر گرفته می‌شود. در نتیجه نمی‌توان چنین قانونی را یک‌باره اجرایی کرد.

قانون مالیات بر ارزش‌افزوده با بازار چه کرد؟

این قانون آسیب جدی به قشر بزرگ اقتصادی کشور وارد کرد. اجرای نادرست قانون مالیات بر ارزش افزوده آسیب‌های جدی را به اصناف وارد کرد و از زمان اجرای این قانون تاکنون حدود ۲۳ صنف با چالش مواجهند. تجربه تلخ اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده پیش روی ما است؛ در نتیجه مجلس نباید سازمان امور مالیاتی را برای اجرای این مصوبه تحت فشار قرار دهد.

یادداشت

مزیت حضور چینی‌ها در بازار مسکن ایران

مجید گودرزی
کارشناس اقتصاد مسکن

چین یکی از کشورهای مهم طرف معامله ایران است. به دلیل تحریم و مشکلات نقل و انتقال پول، پول‌های ایران در چین بلوکه شده و ما امکان دسترسی به آنها را نداریم. برخی از کارشناسان معتقدند ورود و حضور چینی‌ها در طرح‌های ساختمانی کشور، می‌تواند مقداری از این پول‌ها را آزاد کند. مسئله بعدی اینکه موضوع مسکن در ایران واقعا غیرقابل تحمل و بغرنج شده است و حضور چینی‌ها می‌تواند موجب ساخت بیش از یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسکونی شود.

اکنون دولت و مجلس که اقدام علیه منافع مافیای مسکن و بانک‌ها را ندارند، شاید با حضور چینی‌ها مجبور به تدوین قوانین مربوط و قیمت‌گذاری شوند و از خروج ارز از کشور خودداری کنند. از طرفی، تجربه و تکنولوژی چینی‌ها می‌تواند به ساخت مسکن بهتر و اقتصادی کردن آن کمک کند. آنچه مسلم است نیازمند رقابت برای ساخت مصالح بهتر هستیم تا از تکرار حوادث ناگواری مثل متروپل جلوگیری کنیم.

شاید به‌واسطه حضور شرکت‌های خارجی، دولت و وزارت مسکن مجبور به تعریف استانداردهای جدید در حوزه ساخت مسکن شوند که با هر زلزله، دل شهروندان به‌خاطر بی‌کیفیتی ساخت و مصالح بی‌کیفیت نلرزد. از سویی، ورود شرکت‌های بزرگ خارجی معمولا با واردات تکنولوژی همراه است. ورود تکنولوژی در حوزه ساخت‌وساز می‌تواند یکی از مزیت‌های همکاری با طرف خارجی باشد.

این در حالی است که در دهه‌های گذشته بخش مسکن و ساخت‌وساز ایران به‌علت بروز پدیده‌ای به‌نام بسازو بفروش و نبود رقابت، رشد چندانی در حوزه کیفیت و ساخت ساختمان نداشته و به همین خاطر امکان رقابت با شرکت‌های خارجی در مناقصات بین‌المللی را نداریم. چنانچه تجربه حضور شرکت‌های ترکیه‌ای در مسکن مهر نیز تجربه قابل‌قبولی نبود، همچنین تامین مالی از منابع ارزی خارجی می‌تواند از رشد نقدینگی و افزایش پایه پولی جلوگیری کند.

در رابطه با سود تسهیلات مسکن نیز باید گفت ۵۹۹ میلیون تومان سود وام مسکنی است که با اجبار خرید اوراق این وام، در عمل حدود ۱۲۰ میلیون تومان آن پرداخت نمی‌شود. این نرخ برای وام‌های با سود ۱۸ درصد است و با افزایش نرخ سود به‌میزان ۵ درصد، باید این سود ظالمانه را تا ۶۳۰ میلیون تومان بالا برد، این در حالی است که در عمل، ۳۶۰ میلیون تومان از این پول به‌دست وام‌گیرنده می‌رسد.

این در حالی است که در بیشتر کشورهای دنیا تا ۹۰ درصد نرخ ملک به‌صورت وام بلندمدت در اختیار خریداران قرار می‌گیرد، اما مبلغ وام مسکن در ایران با میانگین متری ۵۵ میلیون تومان (این آمار بانک مرکزی و مرکز آمار ایران، مورد تایید ما نیست)، تنها کفاف خرید ۶.۶ متر مسکن را دارد.

به عقیده بسیاری از کارشناسان وامی که بخش بزرگی از آن پرداخت نمی‌شود، اما سود آن دریافت می‌شود، یکی از مشکلات جدی در اقتصاد ایران است و باید جلوی آن گرفته شود. بخش مسکن دارای نقش قابل توجهی در تورم است و رونق و رکود این بخش در بهای تمام‌شده تمام کالاها و خدمات وابسته نقش اساسی دارد.

نکته دیگر در رابطه با شرایط حال حاضر بازار مسکن این است که شهرداری‌ها هزینه مجوزها را به حدی بالا می‌برند که در عمل مسکن ساخته نمی‌شود و این رویه غلط است. در تمام دنیا هر نوع تسهیلاتی برای ساخت مسکن پرداخت و زمانی که مسکن ساخته شد، تبدیل به منبع درآمد پایداری برای شهرداری‌ها می‌شود، اما در کشور ما در یک رویه غلط، اقداماتی انجام می‌گیرد که در عمل مسکن مناسب ساخته نشود.

شهرداری‌ها باید تمام امکانات لازم برای ساخت مسکن را فراهم و بعد از ساخته شدن آن، نسبت به دریافت عوارض و مالیات اقدام کنند. باید این رویه شهرداری‌ها تغییر کند و به‌سمت خدمت به مردم بروند و از محل خدماتی که ارائه می‌کنند، خودشان نیز با کسب درآمدهای پایدار منتفع شوند.

بخشی از آشفتگی بازار مسکن به همین سیاست‌گذاری‌های اشتباه شهرداری‌ها برمی‌گردد و یکی از چالش‌هایی که امروز در بخش مسکن داریم، به خود شهرداری‌ها بازمی‌گردد، در حالی که در تمام دنیا شهرداری‌ها تلاش می‌کنند تا بخشی از مشکلات بخش مسکن مرتفع شود، اما در کشور ما آنقدر به بخش مسکن فشار وارد می‌کنند که در عمل، مسکنی ساخته نمی‌شود.

آمارهای شگفت‌انگیز از تورم مسکن

تورم مسکن در پایان بهمن امسال به حدود ۴۲ درصد رسید؛ یعنی خانوار ایرانی بابت خرید خانه در بهمن امسال، کمابیش ۴۲ درصد بیشتر از بهمن پارسال هزینه کرده است. به‌تازگی این داده‌ها را مرکز آمار ایران منتشر کرده و در جدیدترین گزارش آنها تورم عمومی مسکن با احتساب هزینه‌های آب، برق، گاز و... به مرز ۴۰ درصد رسیده است. همین آمارها نشان می‌دهند در استان تهران تورم مسکن، تقریبا معادل کل کشور، اما این عدد برای استان خوزستان ۱۴ درصد به‌ثبت رسیده است و برای استان چهارمحال‌وبختیاری حدود ۶۲ درصد برآورد می‌شود. تورم مسکن نسبت به تورم عمومی یا همان تورم نقطه‌به‌نقطه در یک سال گذشته حدود ۱۲ درصد کمتر بوده، همچنین مرکز آمار می‌گوید هر خانوار ایرانی به‌طورمتوسط در پایان بهمن امسال، ۴۱.۷ درصد نسبت به بهمن پارسال، بابت مسکن هزینه بیشتری پرداخت کرده است در حالی که تورم عمومی که شامل همه نوع کالا و خدمات می‌شود، در پایان بهمن امسال عدد ۵۳.۴ درصد را نشان می‌دهد. این را هم باید اضافه کنیم که تورم مسکن در کل کشور، طی بهمن امسال کمی بیش از ۲ درصد نسبت به ماه دی افزایش پیدا کرده است. تورم مسکن در یک سال گذشته، از خوراکی‌ها، هزینه‌های بهداشت و درمان، پوشاک و حمل‌ونقل کمتر بوده است. اگر عدد ۴۱.۷ درصد را به‌عنوان تورم مسکن در حدفاصل بهمن ۱۴۰۰ تا بهمن امسال در نظر بگیریم، در همین مدت خوراکی‌ها ۷۳ درصد گران شده‌اند. هزینه‌های رستوران و هتل‌ها ۷۶ درصد، هزینه‌های بهداشت و درمان حدود ۵۴ درصد، هزینه‌های حمل‌ونقل کمابیش ۵۰ درصد و نرخ پوشاک حدود ۴۶ درصد افزایش پیدا کرده است.

صمت طرح مسکن تدریجی را از نگاه کارشناسان بررسی کرد

هنرنمایی جدید برای خانه‌دار کردن مردم

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

موضوع واگذاری زمین از سوی وزارت راه و شهرسازی به متقاضیان طرح نهضت ملی مسکن از اوایل امسال مطرح شد. این رویکرد پس از آن در برنامه‌های وزارتخانه قرار گرفت که نظام بانکی به تعهدات کامل خود در قبال قانون جهش تولید و تامین مسکن عمل نکرده است، البته متقاضیان پروژه مسکن ملی هم از توان کافی برای تامین آورده برخوردار نیستند.

طبق آخرین آمار، تاکنون ۵۱ هزار میلیارد تومان از سوی بانک مسکن به پروژه نهضت ملی اختصاص یافته که البته حدود ۱۹ هزار میلیارد تومان آن آورده متقاضیان و مابقی از محل تسهیلات بوده است. ۲۶بانک دیگر هم عملکردی در این زمینه نداشته‌اند. این در حالی است که باید سالانه ۳۶۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به این پروژه اختصاص می‌یافت. باتوجه به این شرایط، وزارت راه و شهرسازی از ماه‌ها قبل برنامه‌هایی برای تسریع طرح نهضت ملی مسکن در دستور کار قرار داد. از جمله این برنامه‌ها، تهاتر اراضی، استفاده از منابع سازندگان، تفاهمنامه با بانک‌ها برای تامین اعتبارات و استفاده از ایده‌های نو مدیران و کارشناسان استانی عنوان شد. یکی از این ایده‌ها واگذاری مسکن به‌صورت تدریجی است که در ۲ استان نیز آغاز شده است.

صمت در این گزارش طرح مسکن تدریجی را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

خانه‌دار شدن با طرح مسکن تدریجی شرایط زندگی بهتری را برای ساکنان شهرهای مختلف بدون تحمیل هزینه اولیه فراهم می‌آورد و می‌تواند باعث اشتغالزایی شود

ابتکارات حداکثری برای پیشبرد طرح نهضت ملی مسکن

چندی پیش وزیر راه و شهرسازی، در نشست با مدیران استانی وزارت راه و شهرسازی از آنها خواست تا ابتکارات حداکثری را در راستای پیشبرد طرح نهضت ملی مسکن به کار ببرند و تاکید کرد که در این صورت به مدیران اختیارات حداکثری نیز داده می‌شود. وی از مدیران خواست تا از ظرفیت همه بخش‌های عمومی و خصوصی در استان‌ها برای به اتمام رسیدن طرح‌های نهضت ملی مسکن استفاده کنند.

از این‌رو، موضوع مسکن تدریجی برای خانه‌دار شدن اقشار هدف، مطرح شده است. مسکن تدریجی به‌نوعی از مسکن گفته می‌شود که واحدهای مسکونی مناسب برای اقشار کم‌درآمد، در حدی که قابل سکونت باشند تکمیل و به متقاضیان تحویل داده می‌شوند. در ادامه، تکمیل کامل واحد، همزمان با سکونت فرد در واحد مسکونی و در طول زمان انجام خواهد شد.

در روزهای گذشته نیز مدیرکل راه و شهرسازی استان هرمزگان خبر از واگذاری خانه براساس طرح مسکن تدریجی، در قالب قرارداد سه‌جانبه میان اداره کل راه و شهرسازی، بخش خصوصی و بانک مسکن داد و گفت: براساس این طرح بخشی از زمین یا خانه براساس آورده فرد واگذار می‌شود و فرد به‌میزان توان مالی خود و تسهیلات بانکی می‌تواند مابقی خانه موردنیازش را در آینده تکمیل کند.

مدیرکل راه و شهرسازی استان هرمزگان افزود: متاسفانه با تمام وعده‌ها و سیاست‌گذاری‌ها در بخش مسکن، بیش از ۵ دهه می‌شود که سیاست تامین مسکن برای اقشار کم‌درآمد جامعه در حال پیگیری است، اما تا امروز طرح مسکن تدریجی در برنامه‌ای ارایه شده مطرح نبوده است.

راه‌حلی برای خانه‌دار شدن اقشار کم‌درآمد

کیاکسار محمدی، کارشناس حوزه اقتصاد مسکن در رابطه با اجرای طرح مسکن تدریجی به صمت گفت: همیشه تامین مسکن مناسب و درخور، یکی از مهم‌ترین چالش‌های دولت‌ها بوده که این موضوع سیاست‌گذاری‌های زیادی را هم به‌همراه داشته است، اما متاسفانه در این راه موفقیتی حاصل نشده و تلاش‌های دولت‌ها پاسخگوی نیاز بازار مسکن نبوده و همچنان مشکلات در این بخش باقی مانده است.

وی افزود: یکی از راهکارهایی که دولت می‌تواند برای نجات بازار مسکن از شرایط فعلی انجام دهد، استفاده از تجربه جهانی و حتی چند دهه قبل کشور خودمان است و با این اقدام می‌تواند راه‌حل‌های زیاد و متنوعی را برای تعادل در عرضه و تقاضا و بهبود شرایط فعلی در بازار مسکن پیدا کند.

این کارشناس خاطرنشان کرد: اکنون که موضوع مسکن تدریجی مطرح شده است، این طرح می‌تواند باتوجه به ظرفیت‌های کشور، راهگشای خوبی برای حل مشکلات مسکن و اشتغال در سطح کلان باشد. مسکن تدریجی با افزایش فضای مسکونی در یک بازده مشخص، شرایط زندگی بهتری را برای ساکنان شهرهای مختلف بدون تحمیل هزینه اولیه فراهم می‌آورد و می‌تواند باعث اشتغالزایی شود، چرا که این طرح مشارکت زیادی را در برپایه تخصص و سرمایه‌های افراد طلب می‌کند.

ارائه بسته‌های تشویقی برای پیشبرد طرح مسکن تدریجی

محمدی افزود: سرمایه افراد برای ساخت خانه زمانی می‌تواند منجر به خانه‌سازی شود که دولت با تخصیص زمین مناسب و ارزان، گامی در راستای کاهش هزینه‌های ساخت بردارد. در این راستا دولت می‌تواند با پرداخت تسهیلات بانکی مناسب و کم‌بهره، به‌طورقابل‌توجهی سرعت ساخت مسکن را افزایش دهد.

از طرف دیگر، دولت می‌تواند با ارائه بسته‌های تشویقی نظیر طراحی و اجرای زیرساخت‌ها به‌منظور دسترسی آسان به محل زندگی، تسهیل در صدور مجوزهای ساخت، اجرای زیرساخت موردنیاز برای مناطق مسکونی، طراحی نقشه ساختمان‌ها و بافت شهری متناسب با ظرفیت‌های فیزیکی، نقش تعیین‌کننده‌ای در پیشبرد اهداف داشته باشد، چرا که بدون در نظر گرفتن شرایط و تنها با سیاست‌گذاری، کاری از پیش نمی‌رود.

وی عنوان کرد: حال باتوجه به نقش اساسی دولت در تخصیص زمین برای تقویت بستر ساخت مسکن متناسب با نیازهای جامعه می‌توان برنامه‌ریزی مشخصی برای چنین طرح‌هایی متصور شد. در این راستا، دولت باید با طراحی یک برنامه مدون و متناسب با نیاز خانوارها برای تامین مالی ساخت خانه اقدام کند. همچنین، باید باتوجه به موضوع شهرسازی و رفاه حال شهروندان برای حل مشکلات زیرساختی نیز تلاش کند.

این کارشناس اقتصاد با تاکید بر ضرورت تامین زیرساخت اجرای پروژه‌های مسکن گفت: با فراهم آمدن زیرساخت‌های متناسب با نیازهای جامعه شهری؛ اثرات روانی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی مالکیت مسکن و تعلق به محیط زندگی قابل مشاهده خواهد بود.

> جدی‌ترین مسیری که دولت می‌تواند برای جامه عمل پوشاندن به وعده خود مبنی بر تامین مسکن برای متقاضیان واقعی طی کند، ساخت مسکن تدریجی است

پیش‌نیاز اجرای طرح مسکن تدریجی

علی نادری‌شاهی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با مزایای ساخت مسکن تدریجی به صمت گفت: مسکن یکی از ضروری‌ترین نیازهای اولیه به‌حساب می‌آید که هر فرد برای زندگی و تشکیل خانواده به آن نیازمند است، به‌همین‌دلیل یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های هر فرد در زندگی، تامین سرپناه مناسب خواهد بود.

هم‌اکنون نرخ یک خانه حداقلی در تهران ۳ میلیارد تومان است و ۹۵ درصد مردم تهران، توان خرید چنین خانه‌ای را ندارند. امروزه مسکن به کالای پس‌اندازی و سرمایه‌گذاری تبدیل شده، در حالی که یکی از معدود محصولات مصرفی بلندمدت است. پیش‌نیاز اجرایی کردن طرح مسکن تدریجی، تامین زمین توسط وزارت راه و شهرسازی است که در صورت تحقق وعده دولت و اختیارات تفویض‌شده به وزارت راه و سهرسازی امکان‌پذیر خواهد بود.

مزیت ساخت مسکن تدریجی

وی تصریح کرد: مزیت ساخت مسکن تدریجی، کاهش هزینه ساخت است و این مهم از ۲ مسیر منجر به کاهش هزینه می‌شود. نادری شاهی افزود: براساس برنامه‌ریزی این نوع مسکن یک‌طبقه ساخته خواهد شد، هزینه کمتری نسبت به بلندمرتبه‌سازی دارد و برآوردها نشان می‌دهد در صورتی که مساحت خالص دو پروژه برابر باشد، هزینه ساخت آپارتمان چندطبقه به‌طورتقریبی ۲ برابر ساخت آپارتمان یک‌طبقه خواهد شد. از طرف دیگر، به‌دلیل اینکه در مسکن تدریجی بخشی از بنا ساخته و مابقی به‌مرور زمان تکمیل می‌شود، هزینه ساخت اولیه در این شیوه ساخت، باز هم کمتر خواهد شد.

این کارشناس مسکن افزود: به‌عبارت‌دیگر، هزینه ساخت مسکن تدریجی، تقریبا یک‌ششم آپارتمان خواهد شد؛ بنابراین در مجموع با مبلغ حدود ۳۰۰ میلیون تومان، افراد می‌توانند صاحب خانه شوند که بخشی از آن از محل آورده فرد و بخشی از تسهیلات، قابل‌تامین است. وی ادامه داد: ساخت مسکن‌های یک‌طبقه وابسته به ساخت واحدهای دیگر نیست و خانه‌ها ویلایی است. در روش ویلاسازی، امکان ساخت مسکن به‌صورت تدریجی و باتوجه به وسع مالی خانوار وجود دارد. یعنی، خانواده‌ها می‌توانند بخشی از مسکن را احداث کنند و در آن ساکن شوند و به‌مرور به تکمیل بخش‌های دیگر ساختمان بپردازند. نادری شاهی در ادامه تشریح روند احداث این پروژه گفت: در پروژه‌های یک‌طبقه‌سازی به‌دلیل اینکه احداث پروژه‌ها به‌صورت موازی شروع می‌شوند، ساخت هیچ‌یک از واحدها، وابسته به واحدهای دیگر نیست و هر واحد می‌تواند به‌صورت مستقل ایجادشود. در این روش، در صورتی که متقاضی به هر دلیلی نتواند آورده خود را تکمیل کند، ساخت بقیه واحدها متوقف نخواهد شد.

مسکن تدریجی، شش ماهه ساخته می‌شود

این کارشناس خاطرنشان کرد: فارغ از مسئله کاهش هزینه ساخت، کاهش مدت‌زمان ساخت نیز، دومین مزیت ساخت مسکن یک‌طبقه و تدریجی است، برای مثال، ساخت بنای اولیه مسکن تدریجی در قالب اطلاعات وزارت راه و شهرسازی می‌تواند در مدت ۶ ماه انجام شود، اما ساخت آپارتمان حدود ۲ سال و بیشتر زمان می‌برد. وی افزود: کاهش زمان ساخت، باتوجه به شرایط تورمی کشور بر هزینه‌های ساخت نیز اثر می‌گذارد و به مقدار قابل‌توجهی آن را کاهش می‌دهد. همچنین، چون خانواده سریع‌تر مالک مسکن خود می‌شود، زودتر دوره اجاره‌نشینی به‌پایان می‌رسد و هزینه کمتری برای اجاره خانه پرداخت می‌شود. نادری شاهی در پایان گفت: باتوجه به نکات یاد شده به‌نظر می‌رسد، جدی‌ترین مسیری که دولت می‌تواند برای جامه عمل پوشاندن به وعده خود مبنی بر تامین مسکن برای متقاضیان واقعی طی کند، اجرای طرح «ساخت مسکن تدریجی» است.

وی افزود: پیش‌نیاز این اقدام نیز تامین زمین به مقدار کافی است که باید به‌صورت جدی در دستور کار دولت قرار گیرد.

سخن پایانی

کارشناسان مزایا و معایب متعددی برای طرح ویلاسازی در نهضت ملی مسکن مطرح کرده‌اند که یکی از اصلی‌ترین معایب آن کمبود اراضی است، چرا که در حال حاضر با مقاومت بسیاری از دستگاه‌ها، اراضی به‌میزان کافی در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار نگرفته است. از طرف دیگر، صرفه اقتصادی نداشتن ساخت این پروژه‌ها باعث شده، کمتر سازنده‌ای به سراغ اجرای این طرح برود.

فارغ از اظهارات مسئولان وزارت راه و شهرسازی درباره اولویت احداث مسکن ویلایی در شهرهایی که مشکل زمین ندارند، این مسئله اثبات شده است که در شهرهای جدید فاقد تقاضای قابل‌توجه، برای جذاب شدن طرح و اسکان مردم، زمین برای احداث مسکن ویلایی اختصاص داده می‌شود. طبق اظهارات مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید، در ۱۲ شهر جدید، زمین برای ساخت مسکن ویلایی به مردم واگذار می‌شود.

راه‌حل‌های کاهش مشکلات مسکن در کشور ساده و راحت نیستند و دولت وقتی در این بخش به بن‌بست می‌رسد، دست‌به‌کار اجرای طرح‌های مسکنی می‌شود؛ اما دولت دیگر منابعی برای طرحی مانند مسکن مهر را در کشور ندارد. سرمایه‌ای شدن کالایی به نام مسکن، باعث هجوم نقدینگی ریالی برای در امان ماندن از موج‌های تورمی و تنش‌های اقتصادی شده است و به‌همین واسطه نمی‌توان هیچ سقف معقولی برای افزایش نرخ آن در چرخه تورم تعیین کرد.

بلایی که سرمایه‌ای شدن بر سر مسکن آورده، این است که؛ نرخ مسکن در ایران یا کشورهایی مانند سوریه، گاهی بالاتر از متوسط نرخ مسکن در کشورهای اروپایی است، چرا که املاک در قامت کالای سرمایه‌ای، این ویژگی را دارند که از سقف قیمتی موجود نیز بالاتر بروند.

شاخص نرخ تولیدکننده بخش معدن در پاییز ۱۴۰۱

در فصل پاییز ۱۴۰۱، شاخص نرخ تولیدکننده بخش معدن ۱۱۶۶.۴ است که نسبت به فصل قبل ۱.۰ درصد و نسبت به فصل مشابه سال قبل ۹.۷ درصد افزایش داشته است. به‌گزارش مهر، فصل پاییز ۱۴۰۱، شاخص نرخ تولیدکننده بخش معدن ۱۱۶۶.۴ است که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱.۰ درصد افزایش، نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۹.۷ درصد افزایش و در ۴ فصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه)، ۲۵.۱ درصد افزایش داشته است. در فصل پاییز ۱۴۰۱، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش معدن نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱.۰ درصد است که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۲- درصد)، ۳ واحد درصد افزایش داشته است. به‌عبارتی، میانگین نرخ دریافتی توسط تولیدکنندگان محصولات معدنی به‌ازای تولید ماده معدنی در داخل کشور، در فصل پاییز ۱۴۰۱، نسبت به فصل قبل از آن، ۱.۰ درصد افزایش داشته است.

در فصل پاییز ۱۴۰۱، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش معدن نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۹,۷درصد است که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۱۳.۴ درصد)، ۳.۷ واحد درصد کاهش داشته است. به‌عبارت دیگر، میانگین نرخ دریافتی توسط تولیدکنندگان محصولات معدنی به‌ازای تولید ماده معدنی در داخل کشور، در فصل پاییز ۱۴۰۱، نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۹.۷ درصد افزایش داشته است. در این فصل، بیشترین تورم نقطه‌به‌نقطه با ۵۷.۹ درصد مربوط به گروه «سایر معادن» و کمترین تورم نقطه به نقطه با ۴.۶ درصد مربوط به گروه «کانه‌های فلزی» است.

با نگاهی به جایگاه ماشین‌آلات در توسعه اقتصاد معدن نمایان شد

بار هزینه و درآمد معدن بر دوش تجهیزات

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

تجهیزات و ماشین‌آلات برای استخراج ذخایر معدنی مانند مس، نیکل، کبالت، طلا، نقره، سرب، روی، آهن، الماس و پلاتین از زمین استفاده می‌شوند. این تجهیزات، نقش و جایگاه ویژه‌ای در موفقیت و پیشبرد فعالیت‌های معدنی در سطح جهان دارند

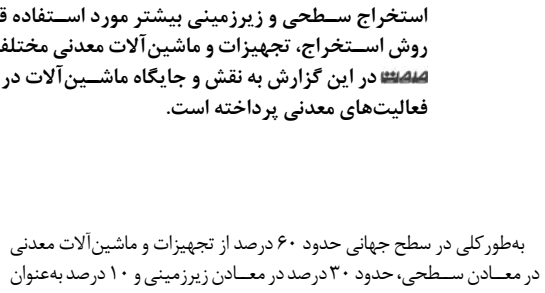
به‌طورکلی تجهیزات و ماشین‌آلات در صنعت معدنکاری، فعالیت‌های مختلف حفاری، بارگیری و باربری را انجام می‌دهند. فعالیت‌های دیگر شامل خردایش، ذوب، پالایش و ... است. تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی مته‌ها و ابزارهای معدنی، خاک‌برها، ماشین‌آلات حفاری و بارگیری و باربری و تجهیزات سنگ‌شکنی، خردایش، آسیا کردن و تجهیزات غربالگری، ماشین‌آلات فرآوری مواد معدنی، نوار نقاله‌های انتقال خوراک، استکرها و بازیابی‌کننده‌ها و تجهیزات پودر کردن مواد معدنی به ذرات کوچک‌تر را شامل می‌شوند.

امروزه تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی با کمک تجهیزات فناوری‌های نوین تکامل یافته‌اند و این امر فرآیند استخراج فلزات و مواد معدنی از معادن را، تسهیل کرده است و می‌تواند فعالیت‌های معدنی بسته به نوع فلزات و مواد معدنی قابل‌استخراج متفاوت باشد. در حال حاضر، ۲ نوع فرآیند استخراج سطحی و زیرزمینی بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد و در هر روش استخراج، تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی مختلفی در دسترس است. صمت در این گزارش به نقش و جایگاه ماشین‌آلات در موفقیت و پیشبرد فعالیت‌های معدنی پرداخته است.

به‌طورکلی در سطح جهانی حدود ۶۰ درصد از تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی در معادن سطحی، حدود ۳۰ درصد در معادن زیرزمینی و ۱۰ درصد به‌عنوان تجهیزات جانبی مورداستفاده قرار می‌گیرند. از طرفی، آمار و ارقام ارائه‌شده نشان می‌دهد که به‌طورمتوسط بیش از ۷۰ درصد هزینه‌های عملیاتی معدنکاری مرتبط با ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی است. بنابراین، در صورت عدم‌برنامه‌ریزی و مدیریت اصولی، بدیهی است که هر واحد معدنی و در راستای آن هر کشور معدنی می‌تواند با مشکلات عدیده‌ای از نظر تولید، تامین تقاضای داخل و در نهایت، صادرات محصولات معدنی روبه‌رو شود.

چشم‌انداز بازار ماشین‌آلات معدنی

بررسی‌ها نشان می‌دهد که اندازه بازار جهانی تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی در سال ۲۰۲۰ برابر با ۱۲۷ میلیارد دلار بوده و در سال ۲۰۲۱ به ۱۳۰ میلیارد دلار رسیده است و انتظار می‌رود در دوره پیش‌بینی با متوسط رشد سالانه حدود ۵ درصدی به بیش از ۱۶۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۷ و به بیش از ۱۸۲ میلیارد ریال در سال ۲۰۳۰ برسد (شکل ۱-۱). در بررسی دیگری نتایج نشان می‌دهد که اندازه بازار جهانی تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی در سال ۲۰۲۰ برابر با ۱۱۲,۲۳ میلیارد دلار بوده است و پیش‌بینی می‌شود که این میزان با نرخ رشد مرکب سالانه ۴ درصد، از ۱۱۴,۶۱میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ به ۱۵۱,۲۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۸ افزایش یابد. با این حال اگر فقط بازار ماشین‌آلات معدنی را به‌تنهایی در نظر بگیریم، بررسی‌ها نشان می‌دهد که بازار ماشین‌آلات معدنی در سال ۲۰۲۰ برابر با ۲۹ میلیارد دلار بوده است که پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۷ به بیش از ۶۵ میلیارد دلار برسد.

شکل ۱-۱- پیش‌بینی حجم بازار ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی جهان تا سال ۲۰۲۷

باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده ارزش بازار ماشین‌آلات معدنی موردنیاز ایران در سال ۱۳۹۹ (معادل ۲۰۲۰) برابر با ۱.۵ میلیارد دلار بوده است. براساس پیش‌بینی‌های انجام‌گرفته در این زمینه و در چشم‌انداز ۱۴۰۴، ارزش بازار ماشین‌آلات معدنی موردنیاز در سال ۲۰۲۵ و با در نظر گرفتن متوسط رشد تقاضای سالانه ماشین‌آلات معدنی در جهان، معادل با میزان ۱.۸ میلیارد دلار خواهد بود. تامین ماشین‌آلات موردنیاز بخش معدن در راستای دستیابی به چشم‌انداز ۱۴۰۴ برای تولید ۷۰۰ میلیون تنی و خلق ارزش ۵ میلیارد دلاری مواد معدنی و همچنین تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد کشور با ارزشی معادل ۲۲ میلیارد دلار، این مسیر را تسهیل خواهد کرد.

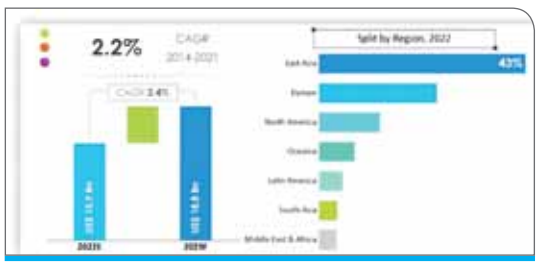
به‌طورکلی، بازار ماشین‌آلات در حوزه معدن براساس فاکتورهای نوع کاربرد، نوع تجهیزات، موقعیت جغرافیایی و منطقه و شرکت‌های تولیدکننده اصلی در این صنعت، به ۴ گروه تقسیم می‌شوند (شکل ۱-۲). در ادامه، به شرح بازار ماشین‌آلات معدنی براساس هریک از این فاکتورها پرداخته می‌شود.

شکل ۱-۲- بازار ماشین‌آلات معدن براساس فاکتورهای چهارگانه

چشم‌انداز بازار ماشین‌آلات معدنی از منظر نوع تجهیزات

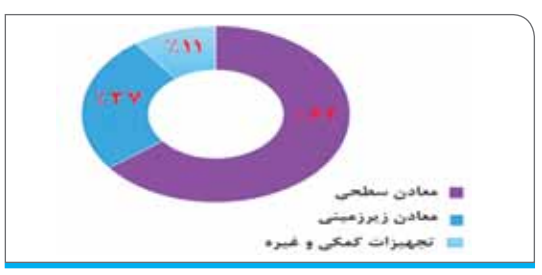
از نظر کاربرد ماشین‌آلات معدنی براساس نوع معادن انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۲، تجهیزات و ماشین‌آلات معادن سطحی بیشترین سهم درآمد ناشی از بازار ماشین‌آلات معدن را به خود اختصاص دهند و این روند بازار تجهیزات معدنی به‌احتمال‌زیاد در طول دوره پیش‌بینی (تا سال ۲۰۳۰) ادامه خواهد داشت. آمارها نشان می‌دهد که ارزش بازار تجهیزات معادن سطحی در سال ۲۰۲۰ حدود ۳۰ میلیارد دلار بوده است و درباره معادن زیرزمینی نیز پیش‌بینی می‌شود که اندازه بازار تجهیزات آن با نرخ رشد مرکب سالانه ۲.۴ درصد از ۱۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ به ۱۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۳۱ افزایش یابد (شکل ۱-۳). به‌طورکلی براساس پیش‌بینی‌ها حدود ۶۵ درصد از تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی مربوط به معادن سطحی و ۲۵ درصد مابقی مختص معادن زیرزمینی خواهد بود (شکل ۱-۴ و ۱-۵). به‌طوری‌که طی چند سال آینده، افزایش مصرف زغال‌سنگ، کروم، سنگ‌آهن و الماس در کشورهای نوظهور، زمینه‌های رشد را برای فناوری استخراج معادن سطحی ایجاد خواهد کرد.

شکل ۱-۳- تحلیل بازار جهانی تجهیزات معدنی زیرزمینی

شکل ۱-۴- پیش‌بینی سهم معادن سطحی و زیرزمینی از ماشین‌آلات معدنی در سال ۲۰۲۷

شکل ۱-۵- بکارگیری تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی در دنیا براساس نوع تجهیزات

چشم‌انداز بازار ماشین‌آلات معدنی از منظر نوع کاربرد و نوع ماده معدنی

از نظر چشم‌انداز رشد بازار ماشین‌آلات معدنی برحسب نوع ماده معدنی (فلزی، غیرفلزی، عناصر کمیاب و...) باتوجه به افزایش حمل‌ونقل منابع فلزی و افزایش تقاضای بازار برای فلزات با ارزش مانند مس، آلومینیوم، فولاد و آهن، انتظار می‌رود تقاضای ماشین‌آلات معدنی مورداستفاده در معادن فلزی با رشد سالانه ۶.۷ درصدی در مقایسه با سایر مواد معدنی در اولویت باشد (شکل ۱-۶ و ۱-۷). پیش‌بینی می‌شود که محدودیت‌های دولتی، گسترش صنایع مصرف نهایی مواد معدنی جامد و نوسانات نرخ جهانی بر تقاضای تجهیزات معدنی در بازار روی تکنیک‌های استخراج فلزات تاثیر اساسی بگذارد.

بنابراین، انتظار می‌رود معادن مس فعال یا در حال آماده‌سازی برای بهره‌برداری در کشورهای استرالیا و امریکای‌جنوبی با تقاضای گسترده‌ای از ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی روبه‌رو شود.

شکل ۱-۶- پیش‌بینی سهم معادن سطحی و زیرزمینی از ماشین‌آلات معدنی در سال ۲۰۲۷

شکل ۱-۷- مقایسه اندازه بازار تجهیزات و ماشین‌آلات معدنکاری برحسب نوع ماده معدنی در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۷

دامنه گزارش در این مطالعه، ۵ منطقه امریکای‌شمالی، اروپا، آسیا و اقیانوسیه، خاورمیانه و افریقا و امریکای‌جنوبی را شامل می‌شود. از نظر موقعیت جغرافیایی، بررسی‌ها نشان می‌دهد که اندازه بازار تجهیزات و ماشین‌آلات معدنکاری در آسیا و اقیانوسیه در سال ۲۰۲۰ معادل با ۳۴ میلیارد دلار بوده (شکل ۱-۸) و در سال ۲۰۲۱، ۵۰درصد از سهم بازار تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی را به خود اختصاص داده است. انتظار می‌رود که در طول دوره پیش‌بینی‌شده، این منطقه سهم بیش از ۶۰ درصدی در جهان را به خود اختصاص دهد. علاوه بر این، پیش‌بینی می‌شود که افزایش سرمایه‌گذاری در ابزارها و تجهیزات حفاری نوآورانه در کشورهایی مانند هند، استرالیا و سایر کشورهای نوظهور با ظرفیت‌های بالای معدنی در این منطقه، بتواند باعث گسترش بازار شود. از طرف دیگر، انتظار می‌رود بازار امریکای‌شمالی به‌دلیل حضور چندین سایت در سراسر منطقه و پیشرفت در فناوری خودرو شاهد نرخ رشد قابل‌توجهی باشد (شکل ۱-۹). پیش‌بینی می‌شود رشد فزاینده عملیات اکتشافی و دستیابی به ذخایر فلزی و غیرفلزی تاثیر مثبتی بر رشد بازار در دوره پیش‌بینی در این منطقه داشته باشد.

شکل ۱-۸- اندازه بازار تجهیزات و ماشین‌آلات معدنکاری در آسیا و اقیانوسیه (میلیارد دلار) در سال ۲۰۲۰

شکل ۱-۹- پیش‌بینی سهم ۶۰ درصدی آسیا و اقیانوسیه از بازار ماشین‌آلات معدنی در سال ۲۰۲۷

در صورت عدم‌برنامه‌ریزی و مدیریت اصولی، بدیهی است که هر واحد معدنی و در راستای آن، هر کشور معدنی می‌تواند با مشکلات عدیده‌ای از نظر تولید، تامین تقاضای داخل و در نهایت صادرات محصولات معدنی روبه‌رو شود

یادداشت

چالش‌های حقوق دولتی معادن

امیر بهرادفر
کارشناس معدن

براساس ماده ۱۴ قانون معادن «دارنده پروانه بهره‌برداری، باید درصدی از بهای ماده معدنی سر معدن مندرج در پروانه را به نرخ روز، به‌عنوان حقوق دولتی، سالانه به وزارت صنعت معدن و تجارت پرداخت نماید.

وزارت مزبور می‌تواند در صورت لزوم معادل بهای آن، ماده معدنی از بهره‌بردار اخذ کند». در بحث حقوق دولتی معادن ۲ مسئله حائزاهمیت است؛ مسئله نخست معادنی که بیش از ظرفیت مندرج در پروانه برداشت و با گزارش‌های غیرواقعی مسئله اضافه برداشت را پنهان کرده‌اند و مسئله دوم معادنی که فاقد فعالیت بوده یا تولید مطابق پروانه تحقق نیافته و مجبور به پرداخت کامل حقوق دولتی هستند. باتوجه به فعالیت نداشتن بسیاری از معادن در کشور یا تحقق نیافتن تولید سالانه مندرج در پروانه، بسیاری از بهره‌برداران مجبور به پرداخت حقوق دولتی معدن هستند، از طرفی، وزارت صمت جز در موارد خارج ید بهره‌بردار با تعطیلی موقت معدن موافقت نمی‌کند. از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم، زمزمه بازپس‌گیری معادن فاقد فعالیت و واگذاری از طریق مزایده به‌گوش رسید، اما بسیاری از معادن همچنان بدون فعالیت و مانند سابق به کار خود ادامه می‌دهند و سازمان‌های استانی نظارت کافی را بر این امر نداشته‌اند و معدن تنها با پرداخت حقوق دولتی و بکارگیری مسئول فنی، معادن همچنان در تملک بهره‌برداران قبلی قرار دارد.

از دیگر نکات حائزاهمیت در بحث حقوق دولتی، مغایرت پروانه بهره‌برداری صادرشده با واقعیت است.

در برخی موارد، عیار، درجه‌بندی و میزان کوپ‌دهی ماده معدنی و همچنین ظرفیت تولید سالانه مندرج با پروانه با واقعیت معدن متفاوت است که این امر به‌دلیل گزارش‌های غیرواقعی در زمان اخذ پروانه به‌وجود آمده و اصلاح این موضوع چندین ماه یا چندین سال به‌طول می‌انجامد. به‌طورمثال، در برخی معادن سنگ تراورتن محلات با اتمام ذخیره (واقعی) قابل‌فروش و تنها بکارگیری ظرفیت تولید در سنگ لاشه و مالون فعالیت می‌کنند و همچنان مجبور به پرداخت حقوق دولتی و مطابق پروانه هستند، زیرا ذخیره مندرج در پروانه به اشتباه درج شده (و ذخیره قابل‌فروش لحاظ نشده است) یا در بحث درجه‌بندی سنگ ساختمانی، به‌دلیل نبود استاندارد، کارشناسی دقیقی از عوامل موثر در درجه‌بندی سنگ و همچنین میزان کوپ‌دهی انجام نمی‌پذیرد و فقط براساس نظریات تجربی و سلیقه‌ای این مهم انجام می‌شود.

در چند سال گذشته، باتوجه به ابلاغ وزارت صمت حقوق دولتی براساس درصد (درصدی از بهای فروش ماده معدنی سر معدن) از طریق وزارت صمت برای مواد معدنی مختلف و همچنین نرخ پایه میانگین اعلامی که سازمان هر استان برای هر ماده معدنی کشف نمود اخذ می‌شود که در بسیاری از موارد نرخ پایه ابلاغ‌شده با واقعیت متفاوت است.

در استان مرکزی سازمان صنعت، معدن و تجارت با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان سیستم مانیتورینگ راه‌اندازی کرده است که در صورت اجرای کامل این سیستم تا حد زیادی از مشکلات مربوط به نظارت حل خواهد شد.

با ماسک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
سازمان آگهی
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳
آخرین خبرها و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری گسترش نیرو دنبال کنید
www.Gostaresh.news

یادداشت

تولید انحصاری مانع ثبات

علی‌محمد ابویی مهریزی
فعال صنعت فولاد

در طول ماه‌ها و هفته‌های اخیر شاهد روند رو به رشد بهای محصولات فولادی در بورس کالا بوده‌ایم و این شتاب قیمتی در برخی از محصولات همچون ورق گرم به‌مراتب شدیدتر است. کافی است نگاهی به معاملات ورق گرم فولادی در چند ماه اخیر بیندازید. اکثر روزها رقابت گسترده‌ای برای خرید این محصول شکل می‌گیرد که در نهایت به رشد قابل‌توجه بهای آن منتهی می‌شود؛ بنابراین باوجود اینکه ادعا می‌شود دلار نیمایی مرجع قیمت‌گذاری در بورس کالا و در فرآیند تعیین قیمت پایه محصولات است، چنانچه بهای نهایی فروش محصول را موردبررسی قرار دهیم، متوجه می‌شویم ورق فولادی در نهایت با بهای دلاری به‌مراتب بالاتر به‌فروش می‌رسد.

دلایل متعددی را می‌توان برای رشد روزافزون بهای ورق فولادی در رینگ معاملاتی بورس کالا نام برد. عرضه و تقاضا راهکار اصلی برای قیمت‌گذاری این محصول از طریق بورس است؛ بنابراین تولید انحصاری ورق فولادی در کشور که از نیاز داخلی به آن نیز بیشتر برآورد می‌شود، مانع تنظیم بازار آن می‌شود. در واقع همواره تقاضا برای خرید ورق از میزان عرضه آن پیشی می‌گیرد؛ هرچند در مواردی این کمبود شدت می‌گیرد و بر بار مشکلات بازار می‌افزاید. در چنین بستری صنایع پایین‌دستی امکان تولید با شرایط رقابتی را از دست خواهند داد و متضرر می‌شوند.

در ماه‌های گذشته مقرر شد تولیدکننده اصلی و عمده ورق فولادی اقدام به واردات این محصول کند تا بخشی از کمبودهای بازار مرتفع شود، اما این خواسته برای مدت‌زمان کوتاهی اجرایی شد و در همان مدت کوتاه، آرامش و تعادل به بازار ورق بازگشت، اما با توجه به محدودیت‌ها و دشواری‌هایی که در مسیر واردات به کشور وجود دارد، این روند برای مدت‌زمان طولانی دوام نیافت. در حال حاضر با توقف واردات ورق گرم فولادی به کشور، عملا تنها تولیدکنندگان داخلی مرجع اصلی تامین بازار هستند و محدودیت‌های ناشی از تحریم و نوسانات ارزی نیز مانع تنظیم بازار با کمک واردات می‌شود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ورق گرم فولادی یکی از مواد اولیه مهم مورداستفاده در صنایع نهایی است. این محصول در ساخت و تولید محصولاتی کاربرد دارد که با زندگی مردم سروکار دارند. ازجمله این صنایع می‌توان به صنعت خودروسازی، لوازم‌خانگی، کنسروسازی و ... اشاره کرد؛ بنابراین رشد قیمت ورق فولادی به‌منزله افزایش بهای تمام‌شده بسیاری از محصولاتی است که در زندگی و معیشت مردم نیز کاربرد دارند.

البته جدا از تمام چالش‌های یادشده نباید از ذکر این نکته غافل بود که صنعت فولاد در ایران با تکیه‌بر توان و ظرفیت‌های داخلی بنیان گذاشته شده و توسعه یافته و تولیدکنندگان بزرگ فولاد و محصولات فولادی نیز از امکانات و مزیت‌های داخلی برای تولید بهره می‌گیرند، درنتیجه وابسته کردن قیمت این محصولات داخلی به بهای ارز اشتباه است. هرچند کاهش قیمت در بازار جهانی هیچ تاثیری بر بازار داخلی ندارد.

متاسفانه باید پذیرفت منافع ملی در کشور ما در اولویت قرار ندارد. حتی صنایع وابسته به دولت نیز تنها به دنبال کسب سود حداکثری برای خود هستند و امتیازات ناشی از حمایت دولت را عملا نادیده می‌گیرند. در ۲ ماه گذشته هزینه کدام یک از عوامل موثر بر تولید اعم از قیمت انرژی، هزینه نیروی انسانی و... افزایش‌یافته که بهای محصولات نهایی صنایع فولادی کشور در مسیر صعود قرار گرفته است؟

متاسفانه باید پذیرفت دولت علاقه‌ای به تنظیم بازار فولاد و محصولات فولادی ندارد. البته خود دولت در سود صنایع بزرگ شریک است و سودآوری خود را اولویت اصلی می‌داند؛ در نتیجه تداوم این مشکلات جای تعجب ندارد.

صادرات فولاد میانی به سطح سال قبل برگشت

بنا بر تازه‌ترین گزارش آماری انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، مجموع صادرات فولاد ایران (فولاد میانی و محصولات فولادی) در ۱۱ ماه امسال، ۹ میلیون و ۵۵۰ هزار تن بوده است. به گزارش چیلان، در ۱۱ ماه امسال، صادرات فولاد میانی کشور، ۶ میلیون و ۶۵۱ هزار تن بوده که کاهش یک‌درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد. از صادرات فولاد میانی، سهم صادرات بیلت و بلوم در ۱۱ ماه سال ۱۴۰۱، برابر ۴ میلیون و ۹۰۶ هزار تن و سهم صادرات اسلب، یک میلیون و ۷۴۵ هزار تن بوده است. در ۱۱ ماه امسال، صادرات اسلب کاهش ۱۳ درصدی را تجربه کرده و صادرات بیلت و بلوم نیز ۶ درصد افزایش یافته است. کل صادرات محصولات فولادی کشور در ۱۱ ماه سال ۱۴۰۱، ۲ میلیون و ۸۹۹ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۴ درصدی را نشان می‌دهد.

از میان محصولات فولادی، سهم صادرات مقاطع طویل فولادی، ۲ میلیون و ۴۸۲ هزار تن بوده و صادرات این مقاطع در ۱۱ ماه امسال، برابر ۰.۲ درصد کاهش‌یافته است. صادرات میلگرد، در ۱۱ ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱یک درصد افزایش یافته و به ۲ میلیون و ۱۹۷ هزار تن رسیده است. صادرات مقاطع تخت فولادی نیز با کاهش ۲۰ درصدی ۴۱۷ هزار تن شده است.

گفتنی است در ۱۱ ماه امسال صادرات آهن اسفنجی ۷۶۹ هزار تن بوده که کاهش ۲۲ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت ناتوان در بازگرداندن آرامش به زنجیره فولاد

سیاست تکراری تنظیم بازار، نتیجه‌بخش نیست

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

هفته گذشته سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت از الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد کشور در بورس کالا خبر داد. امید قالیباف همچنین نرخ دلار نیمایی را مرجع اصلی برای تعیین نرخ پایه محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد عنوان کرد. این سیاست در شرایطی اجرایی می‌شود که در هفته‌های اخیر شاهد روند رو به رشد بهای فولاد و محصولات فولادی در بورس کالا بوده‌ایم. در واقع سیاست‌گذاران انتظار دارند با اجرای راهکار جدید موردبحث، آرامش به بازار فولاد بازگردد، این در حالی است که بخشی از التهابات بازار فولاد از کمبود گاز و محدودیت در تامین انرژی فولادسازان کشور نشأت می‌گیرد. البته از آنجایی که هفته‌های پایانی سال را می‌گذرانیم و دمای هوا نیز بالا رفته، بخش عمده‌ای از این محدودیت‌ها در حال مرتفع شدن هستند؛ در نتیجه بازار فولاد از این پس به سمت آرامش قدم بر خواهد داشت و نیاز به چنین بگیروببندها و اقدامات نمایشی دیرتر از موعد نیست. باید تاکید کرد بخشی از تقاضا برای خرید فولاد و محصولات فولادی از بورس کالا، از نوسانات بهای دلار در بازار ارز نشأت می‌گیرد. در شرایط نوسانی نرخ ارز، فولاد به کالایی سرمایه‌ای بدل می‌شود و رقابت گسترده‌ای برای خرید آن شکل می‌گیرد؛ در نتیجه تا زمانی که آرامش به بازار ارز بازنگردد، نمی‌توان به رفع کامل التهابات در بازار فولاد امید داشت. جدا از تمام موارد یادشده باید گفت تغییر مداوم سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در فرآیند عرضه محصولات در بورس کالا و بازگشت چندباره به عقب در تصمیم‌گیری نه‌تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه به‌شدت چالش‌زا است.

عکس: آیدا فریدی

باتوجه به شرایطی که بر اقتصاد حاکم است، انتظارات تورمی رو به رشد گزارش می‌شود و شروع سال جدید نیز به‌منزله افزایش هزینه‌های تولید در بخش‌های مختلف است؛ بنابراین بسیاری از تولیدکنندگان با هدف تامین مواد اولیه قبل از گرانی‌های موردانتظار در سال آتی، اقدام به خرید و انبارسازی محصولات مختلف می‌کنند

الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی تولیدات

هفته گذشته سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن اشاره به صعود بهای فولاد و محصولات فولادی در بورس کالا اظهار کرد: «در حال حاضر هیچ دلیل منطقی برای رشد نرخ این محصولات وجود ندارد؛ بنابراین وزارت صنعت، معدن و تجارت سیاست کنترل بهای فولاد و محصولات فولادی را در پیش گرفته است.» بر همین اساس مقرر شده از هفته جاری تمام محصولات زنجیره فولاد که در بورس کالا عرضه می‌شوند و از یکدیگر ماده اولیه دریافت می‌کنند، نرخ پایه محصولات خود را براساس ارز نیمایی محاسبه و اعلام کنند. علاوه‌براین صنایع یادشده مکلفند ۱۰۰ درصد محصولات خود را در بورس کالا عرضه کنند؛ بنابراین در نهایت نرخ کشف‌شده نیز تابعی از نرخ پایه براساس ارز نیمایی خواهد بود. انتظار می‌رود با اجرای سیاست یادشده بهای محصولات فولادی در بورس کالا کاهش یابد. امید قالیباف در ادامه افزود: باتوجه به رفع محدودیت گاز برای صنعت فولاد، تولید این زنجیره رو به افزایش است؛ بر همین اساس نرخ محصولات تولیدشده در این زنجیره کاهش خواهد یافت.

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت متذکر شد: در سازکار جدید مقرر شده ۱۰۰ درصد این محصولات نظیر شمش، ورق، میلگرد و... ابتدا در تالار داخلی بورس کالا عرضه شود و تنها درصورتی‌که مازاد بر مصرف صنایع داخلی ایجاد شد، این مازاد در تالار صادراتی بورس برای تولیدکننده محصول قابلیت صادرات داشته باشد.

وی ضمن اشاره به توافق صورت گرفته با گمرک، گفت: براساس توافقی که با گمرک انجام شده، همزمان با درج مازاد محصول توسط شرکت تولیدکننده در تالار صادراتی بورس، این اطلاعات به‌صورت برخط برای سامانه گمرک نیز ارسال می‌شود و گمرک براساس داده‌های دریافتی از تالار صادراتی بورس کالا می‌تواند مجوز صادرات بدهد. البته اگر خود تولیدکننده قصد صادرات ندارد، می‌تواند امتیاز صادرات محصول را به غیر واگذار کند.

دلار مقصر گرانی است، نه تولیدکنندگان

علی‌محمد زمانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تغییر در حجم عرضه محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد در بورس کالا و الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی این محصولات، موضوع جدیدی نیست؛ این در حالی است که هیچ‌کدام از تجربه‌های قبلی مبنی بر تغییر میزان عرضه فولاد و محصولات فولادی در بورس کالا باهدف تنظیم بازار، نتیجه‌بخش نبوده است.

وی افزود: بخش بزرگی از التهابات حاکم بر بازار فولاد از نوسانات قابل‌توجه دلار و صعود افسارگسیخته نرخ ارز نشأت می‌گیرد. یعنی تقاضای واقعی برای خرید فولاد و محصولات فولادی به‌ویژه باتوجه به رکودی که بر فرآیند ساخت‌وساز حاکم است، محدود برآورد می‌شود. زمانی گفت: باتوجه به شرایطی که بر اقتصاد حاکم است، انتظارات تورمی رو به رشد گزارش می‌شود و شروع سال جدید نیز به‌منزله افزایش هزینه‌های تولید در بخش‌های مختلف است؛ بنابراین بسیاری از تولیدکنندگان با هدف تامین مواد اولیه قبل از گرانی‌های موردانتظار در سال آتی، اقدام به خرید و انبارسازی محصولات مختلف می‌کنند. در نتیجه هرچه هم میزان عرضه محصولات فولادی در بورس کالا افزایش یابد، تقاضا بر آن پیشی خواهد گرفت.

این فعال صنعت فولاد گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که اصلاح شرایط اقتصادی کشور، مهم‌ترین راهکار برای بازگشت آرامش به بازار فولاد است. علاوه‌براین باید تاکید کرد باوجود روند صعودی بهای فولاد و محصولات فولادی در هفته‌های اخیر، این شتاب قیمتی هنوز خود را با صعود دلار یا کاهش ارزش پول ملی تطبیق نداده است.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اثرات این سیاست‌گذاری‌های متغیر بر صادرات و فروش خارجی محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد کشور اظهار کرد: صادرات راهکاری برای تداوم و توسعه تولید است. میزان تولید فولاد در بسیاری از حلقه‌های این زنجیره بیش از نیاز بازار داخل برآورد می‌شود. اصلا زنجیره فولاد کشور با نگاه صادراتی توسعه یافته است؛ بنابراین فروش خارجی این محصولات ضامن تداوم تولید است. صادرات فرآیندی زمان‌بر و نیازمند ثبات در سیاست‌ها و در کل وضعیت اقتصاد است. تغییرات مداوم در سیاست‌های دولت برای زنجیره فولاد، در نهایت به ضرر صادرات این زنجیره منتهی خواهد شد.

زمانی گفت: فاصله قابل‌توجه نرخ دلار بازار آزاد و بازار نیمایی و الزام به بازگشت ارز صادراتی با بهای دلار نیمایی در نهایت به‌ضرر تولیدکنندگانی است که اقدام به فروش محصولات خود در بازار جهانی کرده‌اند. در طول ماه‌های گذشته مقرر شد ارز حاصل از صادرات تولیدکنندگان با بهای توافقی مبادله شود و قیمت ارز توافقی که در سامانه‌ای رسمی موردمبادله قرار می‌گرفت، عملا از نرخ ارز در بازار آزاد کمتر و از بهای ارز نیمایی بیشتر بود؛ اما این سیاست هم برای مدت‌زمان طولانی دوام نیافت. در حال حاضر مقرر شده صادرکنندگان ارز حاصل از صادرات خود را در سامانه جدید بانک مرکزی عرضه کنند که قیمت دلار در این سامانه در موقعیت کنونی حدود ۴۳ و ۴۴ هزار تومان برآورد می‌شود، این در حالی است که واردکننده باید ارز موردنیاز خود را از دولت و در سامانه توافقی با بهای به‌مراتب بالاتری خریداری کند.

این فعال صنعت فولاد گفت: این سیاست از یک سو آسیب جدی را به صادرات و به‌دنبال آن تولید تحمیل می‌کند و از سوی دیگر قیمت واردات را افزایش می‌دهد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که تغییرات مداوم سیاست‌های پولی و مالی دولت عملا مانع صادرات است و لطمات جدی را به صادرات و فروش خارجی محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد کشور تحمیل می‌کند.

بخش بزرگی از التهابات حاکم بر بازار فولاد از نوسانات قابل‌توجه دلار و صعود افسارگسیخته نرخ ارز نشأت می‌گیرد

سیاست‌گذاران بی‌توجه به تجربیات قدیمی

رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: فرآیند عرضه و فروش فولاد در بورس کالا در چند سال اخیر دستخوش تغییرات متعددی شده است. تغییر در سیاست‌های حاکم بر این زنجیره در ماه‌های گذشته و پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم شدت گرفته است. با این وجود هیچ کدام از راهکارهای اجرایی شده نه‌تنها نتیجه‌بخش نبوده‌اند، بلکه تغییر مداوم آنها، آسیب‌های جدی را به عملکرد صنایع تحمیل کرده است.

وی افزود: در ماه‌های اخیر نوسانات ارزی در کشور شدت گرفته و نرخ دلار نیز با رشد قابل‌توجهی روبه‌رو بوده است. در چنین شرایطی بخشی از تقاضا برای خرید فولاد و محصولات فولادی از نوسانات ارزی نشأت می‌گیرد. در این موقعیت دستورات صادرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای عرضه محصولات تولیدشده در بورس کالا و فرآیند فروش آنها، با هدف کاستن از این التهابات است. با این وجود امکان تعدیل شرایط با دستور وجود ندارد. اقتصاد از دستور تبعیت نمی‌کند و عرضه و تقاضا تعیین‌کننده نهایی قیمت‌ها هستند؛ بنابراین چنین بگیروببندهایی تنها برای مدت‌زمان کوتاهی نتیجه‌بخش خواهند بود.

این فعال صنعت فولاد گفت: باتوجه به محدودیت‌های اعمال‌شده ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نهایت دست تولیدکننده برای تداوم فعالیت بسته می‌شود و در مقابل دست دلالان و واسطه برای سودجویی از این شرایط باز گذاشته خواهد شد.

شهرستانی گفت: قوانین و مقرراتی که غیرعملیاتی هستند، برای مدت‌زمان طولانی دوام نخواهند آورد. کما اینکه دولت نتوانست برای بازه زمانی طولانی صادرکنندگان را ملزم به بازگشت ارز صادراتی خود با نرخ ۲۸۵۰۰ تومانی کند. این دست سیاست‌ها از پیش شکست‌خورده نامیده می‌شوند. با چنین تفاسیری اصرار دولت به تداوم و تکرار چنین سیاست‌هایی جای سؤال و ابهام دارد. وی در ادامه افزود: راهکار وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تنظیم بازار فولاد، شاید برای مدت‌زمان کوتاهی، زمینه افت بهای فولاد را فراهم کند، اما این شرایط ادامه‌دار نیست و با گذشت مدت زمانی، قیمت‌ها جهش دوباره‌ای را تجربه خواهد کرد. در واقع این دست سناریوها تکراری هستند و نتیجه‌بخش نیستند. این فعال صنعت فولاد گفت: در حال حاضر در ماه‌های پایانی سال هستیم و محدودیت تامین انرژی فولادسازان مرتفع خواهد شد، اما با شروع روزهای گرم سال، مشکلات دوباره در قالب کمبود انرژی برق صنایع بروز خواهند کرد. یعنی فرصت صنایع برای تولید محدود است و همین فرصت محدود نیز تحت تاثیر سیاست‌گذاری اشتباه مسئولان از دست می‌رود. وی گفت: فعالان صنعت فولاد بارها نسبت به سیاست‌گذاری‌های اشتباه و تاثیر منفی آن بر تولید هشدار داده‌اند، اما مسئولان و تصمیم‌گیران نسبت به این هشدارها بی‌توجه هستند. بدین ترتیب آینده صنعت فولاد تحت تاثیر منفی قرار خواهد گرفت.

سخن پایانی

میزان تولید در اغلب حلقه‌های زنجیره فولاد کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود. در چنین موقعیتی اگر بنا باشد ۱۰۰ درصد محصولات تولیدشده در این صنایع در بورس کالا عرضه و سپس مجوز صادرات به صنایع اعطا شود، عملا آینده فعالیت واحدهای تولیدی تحت تاثیر منفی قرار خواهد گرفت. البته در برخی برهه‌های زمانی شاهد کمبود در برخی از حلقه‌های زنجیره فولاد هستیم، اما این کمبود تحت تاثیر محدودیت انرژی حاصل شده است؛ بنابراین چنانچه محدودیت‌های یادشده مرتفع شوند، می‌توان به تنظیم بازار امید داشت. علاوه بر این در سیاست جدید وزارتخانه برای تنظیم بازار فولاد دوباره صادرات این محصولات منوط به عرضه ۱۰۰ درصدی آنها در بورس کالا شده که همین سیاست درنهایت به ضرر صادرات و ارزآوری برای کشور خواهد بود. فعالان بازار فولاد بارها تاکید کرده‌اند که بازار صادراتی را به‌آسانی به‌دست نیاورده‌اند که به‌آسانی از دست بدهند؛ بنابراین تجدیدنظر در این سیاست‌های اشتباه و غیرکارآمد ضروری به‌نظر می‌رسد، اما از شواهد این‌طور به‌نظر می‌رسد که نقطه پایانی بر سیاست‌های اشتباه مسئولان وجود ندارد.

وسعت دریاچه ارومیه ۹۰ کیلومترمربع افزایش یافت

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار آذربایجان‌غربی گفت: وسعت دریاچه ارومیه بیش از ۹۰ کیلومترمربع نسبت به ماه دی امسال افزایش یافت.

به‌گزارش ایرنا، یاسر رهبردین با بیان اینکه طبق آخرین ارزیابی انجام‌شده، وسعت دریاچه ارومیه به هزار و ۴۰ کیلومترمربع رسیده است، اظهار کرد: وسعت دریاچه در دی امسال ۹۵۰ کیلومترمربع بود.

وی به افزایش تراز دریاچه ارومیه نیز اشاره کرد و افزود: تراز دریاچه ارومیه به هزار و ۲۷۰ متر و ۲۱ سانتیمتر رسیده که نسبت به ماه دی بیش از ۶ سانتیمتر افزایش را نشان می‌دهد.

رهبردین با بیان اینکه حجم دریاچه ارومیه به ۱.۴ میلیارد مترمکعب رسیده است، اضافه کرد: کمترین حجم آب ثبت‌شده برای دریاچه ۷۳۰ میلیون مترمکعب و هم‌اکنون نزدیک به ۲ برابر شده است.

وی بااشاره به بهره‌برداری از ابرطرح انتقال آب از جنوب آذربایجان‌غربی به پیکره دریاچه ارومیه، گفت: این طرح سالانه ۳۰۰ میلیون مترمکعب آب از طریق تونل ۳۶کیلومتری از سد پیرانشهر به رودخانه گدار و سپس دریاچه وارد می‌کند تا در مسیر احیای آن نقش‌آفرینی مهمی داشته باشد.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری آذربایجان‌غربی با تاکید بر اینکه اجرای برنامه‌های نرم‌افزاری برای احیای دریاچه ارومیه در دستور کار قرار دارد، ادامه داد: اصلاح الگوی کشت و تولید محصولاتی کم‌آب‌بر با ارزش‌افزوده بالا از اولویت برنامه‌ها در مسیر نجات دریاچه ارومیه خواهد بود.

دامپزشک افریقایی درباره تجویز داروی غلط شفاف‌سازی کرد

رد پای یک اشتباه در مرگ پیروز

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

تلف شدن پیروز، آن هم به‌صورت ناگهانی پرسش‌های زیادی را به وجود آورد؛ پیروزی که بقایش، امید را در دل ایرانیان زنده می‌کرد. یکی از پرسش‌ها این است که نارسایی حاد کلیوی پیروز چگونه و تحت‌تاثیر چه فرآیندی به یک‌باره بروز کرد و این حیوان تلف شد؟ در حالی که تصور می‌شد این مشکل از ابتدای تولد با پیروز همراه بوده است، اما اظهارنظر جنجالی پیام محبی، رئیس انجمن دامپزشکان درباره بیماری کلیوی پیروز حاشیه‌ساز شد. به‌گزارش تسنیم، محبی گفت: «متاسفانه توسط یکی از همکاران ما به‌صورت تلفنی یک داروی اشتباه برای پیروز تجویز و این دارو باعث از کار افتادن کلیه پیروز شد، در حالی که پیروز در زمان انتقال به تهران، کاملا سالم بود». بر این اساس، در روزهای اولی که پیروز به تهران منتقل شد، گفته می‌شد یک داروی آنتی‌بیوتیک به اشتباه برای پیروز تجویز شده که به‌احتمال‌زیاد، این دارو سبب نارسایی کلیه پیروز شده است. چند روز بعد از این تجویز غلط، زمانی که دکتر «پیتر کالدول» برای معاینه پیروز به تهران می‌آید، او نیز تجویز این آنتی‌بیوتیک را اشتباه اعلام و از تصمیم این دامپزشک انتقاد می‌کند. این در حالی است که برخی از دامپزشکان معتقدند مشکلی که برای پیروز ایجاد شده است، قدیمی نیست؛ یعنی از دوران نوزادی با او همراه نبوده، حتی ارتباطی هم با نخوردن شیر مادر ندارد.

صمت در این گزارش، ضمن ارزیابی دلایل نارسایی حاد کلیوی پیروز، با کارشناسان به گفت‌وگو پرداخته است.

اینکه نارسایی حاد کلیوی پیروز، چقدر پیشرفت داشته و اصلا چرا رخ داده، موضوعی است که برای اغلب دامپزشکان هم سوال است

روایتی از یک زندگی

یازدهم اردیبهشت امسال بود که پیروز نماد امید ایران، از مادری با نام وطن و پدری که فیروز نامیده می‌شد، به دنیا آمد؛ یوز آسیایی که به روش سزارین صحرایی متولد شد، تلاش‌های زیادی برای بقایش انجام گرفت که متاسفانه عمرش به یک سال هم نرسید و نهم اسفند امسال، خبر تلف‌شدنش، بیشتر ایرانیان را آزرده‌خاطر کرد. پیروز شیر مادر ننوشیده بود و در شرایط خاصی نگهداری می‌شد، به‌همین‌دلیل، به‌گفته کارشناسان حیات وحش، کمی متفاوت‌تر از همنوعانش و به‌عبارتی ضعیف‌تر از آنها بود، اما مشکل چندانی حیات او را تهدید نمی‌کرد، تا اینکه نزدیک به ۱۰ روز پیش، خبری مبنی بر ابتلای پیروز به نارسایی حاد کلیوی در رسانه‌ها منتشر شد؛ اختلالی که بیشتر دامپزشکان آن را برخلاف برخی رسانه‌ها که تلف شدن پیروز را به نخوردن شیر مادرش ربط داده بودند، به دوران نوزادی و شیر نخورده مادرش مربوط ندانستند، چرا که در اصل، نارسایی حاد کلیه، ناشی از مصرف مواد مسموم شیمیایی و یا داروهایی است که به‌طورناگهانی چنین عارضه‌ای را در جسم گربه‌سانان به‌وجود می‌آورند. تاکنون حرف و حدیث‌های زیادی هم مبنی بر دلیل تلف شدن این گربه‌سان محبوب ایرانی گفته و شنیده شده است.

از طرفی، ارائه ندادن دلایل شفاف از سوی سازمان محیط‌زیست، خود راه را برای گمان‌هایی مبنی بر دادن غذای مسموم باز می‌گذارد؛ گمان‌هایی که شاید روزی بتوان از آن به‌عنوان حقایق علت تلف شدن پیروز یاد کرد.

مادری به نام ایران

کمی به عقب‌تر برگردیم، مادر پیروز به نام «ایران» ماده‌یوز ۸ماهه در سال ۱۳۹۶ از دست قاچاقچیان نجات یافت و از خروجش جلوگیری شد؛ از آنجایی که حفظ این گونه اهمیت زیادی داشت، سازمان محیط‌زیست در پروژه‌ای تلاش کرد، از این یوز برای زادآوری و ادامه نسل یوزآسیایی استفاده کند. برای این هدف، فیروز که یک قلاده یوز نر بود با روش‌های علمی از طبیعت زنده‌گیری شد و در نهایت، اواخر بهمن سال گذشته، خبر بارداری ایران منتشر شد. دهم اردیبهشت امسال، به روش سزارین صحرایی ۳ توله‌یوز به دنیا آمدند که ۲ توله در فاصله زمانی کوتاه تنها پس از چند روز از تولد، به‌دلیل انسداد ریه و مشکلات ژنتیکی و استفاده از شیر نامرغوب تلف شدند و پیروز با تیمارداری علیرضا شهرداری و علی عمارلویی، ۲ تن از امدادگران حیات وحش و با کمک پیتر کالدول، دامپزشک افریقایی زنده ماند. برخلاف انتقاداتی که به دست‌آموز بار آمدن پیروز شد، کارشناسان معتقدند، پیروز به این نحوه بزرگ شدن نیاز داشت. تا اینکه پنجم اسفند، پیروز را به بیمارستان دامپزشکی مرکزی تهران منتقل کردند و اطلاع دادند که از نارسایی حاد کلیه رنج می‌برد تا اینکه ۴ روز بعد اخباری مبنی بر تلف شدنش در بیشتر رسانه‌ها منتشر و شانس بقای این گونه در طبیعت از قبل هم کمتر شد. هرچند گفته شده است که پیروز آخرین یوز ایرانی نیست و قلاده‌های دیگری هم در طبیعت وجود دارند و هنوز آذر، توران و ایرانی را که معلوم نیست باردار باشد یا نه؛ در طبیعت داریم.

نارسایی حاد کلیوی در اثر مواجهه با داروها و مواد شیمیایی و عفونت‌زا یا هر عامل تحریک‌کننده دیگری رخ می‌دهد

علمی به نام حفاظت از گونه‌های در حال انقراض

به‌گفته کارشناسان، در حال حاضر پارک پردیسان، استانداردترین فضایی است که با برخورداری از حداقل امکانات، سازمان محیط‌زیست برای نگهداری از یوزپلنگ در اختیار دارد، هرچند در گذشته شرایط بهتری داشته است. ایمان معماریان، دامپزشک در گفت‌وگو با صمت می‌گوید؛ تنها مکان یا زیستگاه مناسب نیست که نگهداری از یک گونه در حال انقراض را ممکن می‌کند. نگهداری از گونه‌های حیات وحش یک علم است که متاسفانه در کشور ما از دانش کافی برای این موضوع برخوردار نیستیم. در واقع، شکاف موجود، استفاده نکردن یا بهره نگرفتن از دانش روز دنیا به‌منظور ایجاد شرایط اصولی است.

وی درباره تلف شدن پیروز می‌گوید؛ نمی‌توان به‌طوردقیق گفت که برای پیروز چه اتفاقی افتاده است، چرا که هنوز اطلاعات منتشرشده، آنقدر زیاد نیست که بتوان نظر دقیقی داد، اما آنچه از وضعیت پیروز در بیمارستان و دلیل مرگش گزارش شده، حکایت از آن دارد که این توله‌یوز دچار نارسایی حاد کلیه بوده است.

به‌گفته این دامپزشک، نارسایی حاد کلیوی در اثر مواجهه با داروها و مواد شیمیایی و عفونت‌زا یا هر عامل تحریک‌کننده دیگری رخ می‌دهد که ممکن است در بازه زمانی کوتاه در کلیه، نارسایی ایجاد کند. در اصل، پیروز به‌دلیل احتباس ادرار، مدتی نتوانسته آن را از بدنش خارج کند و در نهایت، ادرارش به کلیه برگشته و همین امر زمینه بروز نارسایی کلیه را به‌وجود آورده است. ناگفته نماند که نارسایی کلیه در گربه‌سانان یک بیماری شایع است و گزارش‌های بسیار زیادی از یوزپلنگ‌های مختلف، در سراسر دنیا مشاهده شده که به این بیماری مبتلا شده‌اند و این یک بیماری نادر نیست که فقط پیروز به آن مبتلا شده باشد.

به گفته این دامپزشک، در کل، نمی‌توانیم دنبال مقصر بگردیم. ممکن است پیروز اتفاقی به این بیماری مبتلا شده باشد. آنچه اهمیت دارد، این است که زمان زیادی برای رسیدگی و عبور از بحران بیماری وجود نداشته، چرا که این نارسایی به‌طورناگهانی رخ داده است. شاید اگر زمان بیشتری در دسترس بود، تا حدی می‌توانستیم به بهبود وضعیت جسمی پیروز امیدوار باشیم، چرا که در مقایسه با نارسایی مزمن کلیه که شرایط برگشت‌ناپذیری را برای بدن به‌وجود می‌آورد، راهکارهای بیشتری برای درمان نارسایی کلیوی حاد وجود دارد. در کل، نارسایی‌های حاد کلیوی نسبت به شرایط مزمن خود، پاسخ بهتری به درمان می‌دهند.

وی می‌گوید، ممکن است این نارسایی در گریدهای بالایی برای پیروز اتفاق افتاده باشد که بدنش نتوانسته به راهکارهای درمانی پاسخ بدهد، اما اینکه نارسایی حاد کلیوی پیروز، چقدر پیشرفته داشته و اصلا چرا رخ داده، موضوعی است که برای ما هم سوال ایجاد کرده است.

معماریان می‌گوید؛ نکته مهم این است که مشکلی که برای پیروز ایجاد شده است، قدیمی نیست؛ یعنی از دوران نوزادی با او همراه نبوده، حتی ارتباطی هم با نخوردن شیر مادر ندارد. درست است که نگهداری پیروز در دوران نوزادی چندان مناسب نبوده و در اصل، ۲ برادر او به‌دلیل نگهداری نامناسب تلف شده‌اند و خودش هم در آستانه مرگ بوده، اما مشکل، نارسایی کلیوی حاد است و نمی‌تواند به دوران بچگی و ۱۰ ماه پیش ارتباط داشته باشد.

▣ از تجربه‌های موفق استفاده کنید

وی در انتها با یادآوری این نکته که متاسفانه دانش کافی از نگهداری حیوانات در معرض انقراض نداریم و باید این دانش را از کشورهایی که تجربه موفقی در این زمینه دارند، کسب کنیم، می‌گوید؛ در دنیا این نخستین‌باری نیست که گونه‌هایی از یوزپلنگ نگهداری و تکثیر می‌شود. گفتنی است، بزرگ‌ترین آن در واشنگتن است که یوزها کیلومترها از زیستگاه طبیعی خود دور هستند و در شرایط استاندارد به‌سر می‌برند. حال نه‌فقط درباره یوزپلنگ، بلکه درباره دیگر حیوانات هم، باید نحوه استاندارد نگهداری از آنها را یاد بگیریم، به‌گونه‌ای که سازمان محیط‌زیست هم باید این دانش را در فرآیند نظارت خود بگنجاند.

شاید اگر در ایران به دنیا نیامده بود...

در ادامه، سراغ یکی دیگر از کارشناسان حیات وحش رفتیم. نیما پویان، دامپزشک معتقد است، اینکه پیروز مشکلی از قبل داشته است یا نه، موضوعی است که از سوی تیم درمان و رسانه‌ها شفاف‌سازی نشده و همین امر شرایط را برای پی‌بردن به دلیل اصلی تلف شدن این حیوان دشوار می‌کند، اما اگر پیروز به نارسایی حاد کلیه مبتلا بوده باشد، باید گفت، نشانه‌های این بیماری از قبل در بدن پیروز مشاهده نشده بود؛ بنابراین به‌احتمال‌زیاد در اثر استفاده دارو یا هر ماده‌ای که مسموم بوده، به آن مبتلا شده است.

وی می‌گوید، ابتدا باید به این موضوع اشاره کنیم که یوزهایی که در سراسر جهان نگهداری می‌شوند، معمولا افریقایی هستند و نه آسیایی و اینکه، شرایط زیستی آنها از ابتدا بهتر بوده است. برای مثال، معمولا یوزهایی که در جهان نگهداری می‌شوند، با روش استاندارد سزارین به دنیا می‌آیند و کمبودهای ایران در زمینه زیستگاه مناسب را ندارند. به‌همین دلیل، شانس زنده ماندن آنها بیشتر است.

به‌گفته وی، پیروز توله‌یوزی بود که تحت شرایط خاصی به‌دنیا آمد و برای زنده ماندنش تیم نگهداری جنگیدند و زحمات زیادی کشیده شد، چرا که برای نخستین‌بار بود که یک یوز آسیایی با روش دستی نگهداری می‌شد. از طرفی هم، شیر مادر را نخورده و به‌طورقطع این شرایط تاثیر محسوسی بر حساسیت و ضعف بدنی او گذاشته بود، اما هنوز دلیل ابتلای او به نارسایی حاد کلیه معلوم نیست. از سوی دیگر، شایعات هم دلیل بر واقعیت نیست.

پویان بااشاره به اینکه قضاوت درباره علت تلف شدن پیروز زودهنگام به‌نظر می‌رسد، می‌گوید، متاسفانه در این موارد شایعات زیادی ساخته می‌شود. به‌نظر من، بهترین کار این است که صبر کنیم افرادی که مسئولیت دارند، اعلام کنند که مشکل از کجا ناشی شده است تا در نهایت، به شفاف‌سازی موضوع بینجامد. به‌طورقطع، تیم نگهداری تمام تلاش خود را کرده است، اما نمی‌توان در شرایط فعلی قضاوت دقیقی نسبت به تلف شدن پیروز داشت و باید اجازه دهیم با گذشت زمان حقیقت آشکار شود.

سخن پایانی

به‌گفته بیشتر کارشناسان حیات وحش، تلف شدن پیروز اتفاق تلخ و حتی دردناکی بود؛ موضوعی که باعث شد بیشتر مردم در فضای مجازی نسبت به آن واکنش نشان دهند و از بیماری‌اش ابراز نگرانی کنند، اما شاید تنها جنبه مثبت این اتفاق یا بهتر بگوییم این فرآیند از تولد تا نحوه نگهداری و ... این بود که عموم مردم نسبت به گونه‌های در حال انقراض و از اساس، مفهوم انقراض آشنایی بیشتری پیدا کردند. آنها یوزپلنگ آسیایی را شناختند و فهمیدند که حیات وحش بیش از اینها به توجه انسانی نیاز دارد و دریافتند که تاکنون حفاظت استانداردی در زیستگاه طبیعی از این گونه‌ها صورت نگرفته است و به‌عبارتی، نسبت به بقای حیوانات حساس‌تر شده‌اند. خوشبختانه، لزوم حفاظت از حیوانات برای عموم مردم قابل‌درک است، به‌گونه‌ای که آنها می‌دانند اگر حیوانی در طبیعت، در معرض انقراض به دلایل انسانی قرار بگیرد، باید مطالبه‌گر باشند و به‌نوبه خود، واکنش نشان دهند، هرچند این واکنش‌ها جنبه شوآف داشته باشد.

یادداشت

غذارسانی به حیوانات کار انسان نیست

مجتبی طباطبایی
کارشناس محیط‌زیست

بارها شاهد غذا دادن افراد عادی در سطح شهر به سگ‌ها یا گربه‌های ولگرد بوده‌ایم؛ رفتاری که از نگاه برخی شهروندان، عملی مقبول و مقدس و از نگاه برخی دیگر هم، رفتاری غیرمنطقی است؛ ابتدا باید به این نکته اشاره کنم که چند سالی می‌شود که در کشور، غذارسانی به حیوانات رهاشده در محیط‌زیست شهری به‌نوعی ترند شده و به‌عنوان یک ویژگی شخصیتی شناخته می‌شود. در واقع، می‌توان از آن به‌عنوان یک مد نام برد. اما باید گفت، در کل، غذارسانی در طبیعت بکر فعلی اشتباه است. این طبیعت دور از دسترس انسان و به‌عنوان زیستگاه همیشگی موجودات شناخته می‌شود، به‌همین دلیل، دخالت انسان در قلمرو حیوانات وحشی امری غلط است؛ چرا که حیوانات در طول چند هزار سال توانایی تامین غذای خود را داشته و در جریان تکامل زنجیره غذایی خود حفظ کرده‌اند. به‌همین علت، نباید دخالتی در این چرخه از سوی انسان شکل بگیرد، اما باتوجه به دستکاری انسانی در قلمرو طبیعت، نظیر جاده‌سازی و...، محیط طبیعی برای حیوانات محدود شده است. در برخی موارد، ممکن است حیوانات حیات‌وحش دچار کمبود غذا شوند که در گام نخست، باید کارشناسی شود تا در یک بازه زمانی مشخص و در صورت نیاز از سوی سازمان‌های ذی‌ربط غذارسانی انجام بگیرد، اما اینکه مردم به‌صورت خودجوش دست به این رفتار بزنند، امری غلط است که از اتفاق، سلامت حیوانات را با خطر روبه‌رو می‌کند.

این عمل دارای موضع‌گیری‌های دوقطبی است؛ مخالفان غذارسانی بدون ذکر دلایل علمی معتقدند، غذارسانی انسانی منجر به افزایش جمعیت غیرقابل‌کنترل حیوانات می‌شود. برخی هم که موافق این روند هستند، بدون اینکه محدودیتی قائل شوند، غذارسانی با هر روندی، چه مدیریت‌شده و چه مدیریت‌نشده را مجاز می‌شمارند. گفتنی است، هردو این دیدگاه‌ها اشتباه است. چه موافقان و چه مخالفان؛ دلایل علمی برای توجیه‌شان ندارند. صحبت مخالفان پذیرفتنی نیست، چون مسئله جمعیت حیوانات دارای پیچیدگی‌های خاص خود است. حیوانات شهری هم در واقع حیواناتی اهلی هستند که برای ادامه حیات وابسته به انسان هستند. بنابراین، نمی‌توان نسبت به زیست آنها بی‌تفاوت بود. این حیوانات، به‌دلیل بی‌تفاوتی برخی مسئولان شهری در چند سال اخیر بی‌سرپرست شده‌اند؛ در حالی که بهترین زیستگاه برای این حیوانات، محیط‌زیست شهری است که باید برای پیشگیری از آسیب به آنها و انسان‌ها، اقداماتی چون واکسینه و عقیم‌سازی انجام بگیرد. غذارسانی وقتی‌که آلودگی زیست‌محیطی ایجاد نکند، ایرادی ندارد؛ اما باید مسئولانه و براساس اصول مشخصی انجام شود؛ فرآیندی که در مجامع بین‌المللی از آن به‌عنوان غذارسانی مسئولانه یاد می‌کنند. برای مثال در سنگاپور پروتکلی به‌عنوان غذارسانی مسئولانه تهیه شده است که اگر شهروندی می‌خواهد دست به این اقدام بزند با خواندن این پروتکل می‌فهمد که چطور باید این کار را انجام بدهد؛ نه آنکه به‌صورت خودسرانه و تنها از روی احساسات این فرآیند انجام شود. از طرفی هم، مسئولان شهری در این کشور به وظایف خود از جمله عقیم‌سازی و واکسیناسیون متعهد هستند. متاسفانه در ایران حیوانات رهاشده از جمله سگ‌های بی‌سرپرست وضعیت مطلوبی ندارند و شمار زیادی از آنها مریض و از خدمات بهداشتی و درمانی کمی برخوردار هستند و خطرات بسیاری آنها را تهدید می‌کند. یکی از این روش‌ها، مدیریت دقیق پسماند است که خودبه‌خود منجر به کاهش جمعیت این دست از حیوانات در محیط‌های ممنوعه نظیر زمین بازی کودکان و... می‌شود؛ همچنین این روند باعث کوچ آنها به مکان‌هایی می‌شود که وجودشان پذیرفته‌شده‌تر است و در این مکان‌ها باید دسترسی غذا برای حیوانات راحت‌تر شود. طباطبایی افزود: روش دیگر، کنترل دسترسی این حیوانات به منابع غذایی است که به‌عنوان ضایعات شناخته می‌شوند نظیر پسماندهای گوشتی و...، اما باید بدانیم که این کنترل نباید منجر به گرسنگی بیش از حد و بروز مشکلات رفاهی برای آنها شود، چرا که در نهایت، سلامت جامعه را تهدید می‌کند. به‌عبارت‌دیگر، در صورت گرسنه ماندن سگ‌ها، امکان هجوم به جمعیت‌های انسانی وجود دارد که انتقال بیماری را هم بیشتر می‌کند.

دریچه

صفر تا صد مالیات در بودجه ۱۴۰۲

از سالیان دور همواره بحث خروج از اقتصاد نفتی و حرکت در مسیر اصلاح نظام مالیات‌ستانی مطرح بوده و این گزاره مربوط به جناح خاصی نیست و کارشناسان اقتصادی هر دو جناح اصلی کشور بر آن تاکید داشته‌اند. البته در سالیان دور هر زمانی که کشور با تحریم مواجه می‌شد، مباحث مالیاتی توسط دولت به‌صورت جدی پیگیری می‌شد، اما پس از رفع تحریم، دولت و مجالس برای مالیات اهمیتی قائل نبودند. عجیب این است که در قوانین بالادستی کشور نظیر برنامه ششم توسعه یا سند جامع اقتصاد مقاومتی، خروج از اقتصاد تک‌محصولی یا همان نفتی به عنوان یکی از نقاط کلیدی مطرح شده، اما به جهت سهولت در فروش نفت و کسب درآمد بی‌دردسر، دولت‌ها حاضر به انتخاب مسیر سخت‌تر نبودند. در نهایت با خروج امریکا از برجام و تشدید تحریم‌ها، دولت دوازدهم به اجبار به سمت نظام مالیاتی حرکت کرد. با اینکه گام‌هایی در دولت دوازدهم در جهت افزایش درآمد مالیاتی برداشته شد، اجرا نشدن برخی قوانین نظیر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان و همچنین تعلل ملال‌آور در زمینه ایجاد پایه‌های مالیاتی جدید مثل مالیات بر مجموع درآمد خانوار باعث شد دولت در مسیر افزایش درآمدهای مالیاتی خود ناکام بماند. لازم به ذکر است که حتی با افزایش درآمدهای مالیاتی و کاهش سهم نفت در بودجه (سهم نفت در بودجه سال آینده به کمتر از ۳۰ درصد رسیده است) باز هم اقتصاد ما همچنان نفت‌محور است و وابستگی شدیدی به آن دارد و در کوتاه‌مدت نمی‌توان انتظار تحقق نظام بودجه‌ای مانند اقتصادهای برتر جهان را داشت.

▣ افزایش ۴۷ درصدی بودجه

در بودجه سال آینده شاهد رقم ۸۳۸ هزار و ۶۰۹ میلیارد تومان برای درآمدهای مالیاتی هستیم که نسبت به سال ۱۴۰۱ رشد ۴۷ درصدی را نشان می‌دهد. این افزایش به‌عنوان نقطه کلیدی اظهارنظر برخی از افراد شناخته می‌شود. در واقع برخی از افراد معتقدند در تورم بیش از ۴۰ درصد و رشد اقتصادی کمتر از ۴ درصد، نباید فشاری به افراد جامعه تحمیل شود. چند نکته در این باره وجود دارد که باید به آن اشاره کرد؛ نکته اول این است که برخی از درآمدهای مالیاتی نظیر مالیات بر ارزش‌افزوده که سهم ۹ درصدی در کالا یا خدمات دارد، به‌واسطه افزایش تورم و متناسب با آن رشد خواهد یافت. از سوی دیگر درآمد حاصل از نقل‌وانتقال نیز به‌واسطه افزایش نرخ خودرو یا ملک رشدیافته و باز هم به طور خودکار، درآمد مالیاتی دولت را افزایش خواهد داد؛ مشابه این موضوع در سایر درآمدهای مالیاتی نیز مشاهده می‌شود. بررسی بودجه سنوات گذشته نیز نشان می‌دهد درآمدهای مالیاتی همراه با تورم رشد پیدا می‌کنند که البته نباید آن را اتفاق مثبتی تلقی کرد، اما نکته مغفول در این تحلیل به افزایش شفافیت مالیاتی مربوط می‌شود. به‌واسطه اجرای بخشی از قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان شاهد این هستیم که بخشی از فرار مالیاتی کشور شناسایی شده است. همان‌طور که یک کارگر یا کارمند پیش از دریافت حقوق، مالیات خود را پرداخت می‌کنند، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که مشغول فعالیت اقتصادی هستند باید مالیات خود را به‌صورت واقعی پرداخت کنند. در هر حال، شفافیت نسبی ایجاد شده از طریق سامانه مؤدیان سبب شده سازمان امور مالیاتی، ضمن شناسایی مؤدیان جدید، درآمدهای مالیاتی کشور را افزایش دهد؛ هرچند بخش‌های مهمی از این سامانه نظیر صورت‌حساب الکترونیک هنوز تحقق پیدا نکرده و در صورت تحقق بخش فوق، درآمد درج شده در بودجه بسیار اندک است.

▣ تورم ۴۰ درصدی و پرداخت مالیات

در حال حاضر یک طلافروش، پزشک و مشاور املاک به‌طور متوسط مالیات کمتری نسبت به یک کارمند و کارگر پرداخت می‌کند، اما با اجرای این قانون تغییر محسوس در نحوه اخذ مالیات ایجاد می‌شود و طبیعی است که درآمدهای دولت افزایش پیدا کند. به‌بیان دیگر مالیاتی که بخشی از اشخاص حقیقی و حقوقی با شیوه‌های مختلف حاضر به پرداخت آن نبوده‌اند، به‌سبب اجرای قانون وصول می‌شود، دریافت آن عین عدالت بوده و هیچ ارتباطی با تورم ۴۰ درصدی کشور ندارد. علاوه بر این مطابق با بودجه امسال مالیات ۲۵ درصدی بخش تولید به ۱۸ درصد کاهش یافته است. در واقع تولیدکننده واقعی، هزینه تمام شده کمتری به جهت تولید محصول نهایی پرداخت خواهد کرد.

هشدار سازمان مالیاتی به لوکس‌سواران

سازمان امور مالیاتی در اطلاعیه‌ای به مالکان خودروها و خانه‌های گرانقیمت اعلام کرد با مراجعه به سامانه مالیاتی نسبت به پرداخت مالیات تعیین‌شده اقدام کنند تا مشمول محدودیت‌های قانونی نشوند.

به گزارش ایلنا از سازمان امور مالیاتی کشور، در اجرای تبصره ۶ قوانین بودجه سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ مالیات متعلق به خودروها و واحدهای مسکونی و باغ‌ویلاهای گرانقیمت از طریق درگاه خدمات الکترونیکی سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی my.tax.gov.ir به اطلاع عموم مردم شریف کشور رسیده است. مالکان محترم می‌توانند با مراجعه به درگاه یادشده نسبت به پرداخت مالیات تعیین‌شده اقدام کنند تا مشمول محدودیت‌های قانونی نشوند.

شایان ذکر است آن دسته از مالکانی که به ارزش‌های تعیین‌شده یا مالکیت اعتراض دارند می‌توانند نسبت به ثبت اعتراض خود در درگاه یادشده اقدام کنند. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۲ با بند(خ) تبصره (۶)ماده واحده این لایحه موافقت کردند. براساس این مصوبه نمایندگان مجلس یک درصد مالیات سالانه برای خودروهای لوکس در نظر گرفتند که شامل خودروهایی با نرخ بیش از ۳ میلیارد تومان می‌شود. همچنین مطابق قوانین مالیات بر خانه‌های لوکس، صاحبان واحدهای مسکونی و باغ‌ویلاهایی که ارزش آنها بیش از ۱۵ میلیارد تومان بوده، باید ۲ هزارم ارزش ملک خود، نسبت به مازاد ۱۵ میلیارد تومان را به‌عنوان مالیات، از طریق سامانه expasset.tax.gov.ir پرداخت کنند.

صمت امکان تحقق درآمدهای مالیاتی بودجه ۱۴۰۲ را بررسی کرد

قابل‌وصول، اما پرابهام

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

مشکل اصلی اقتصاد ایران وابستگی به درآمدهای نفتی نیست، زیرا در طول این سال‌ها درآمدها همیشه از بی‌ثباتی بازار آسیب دیده است؛ بنابراین همگام با درآمدهای نفتی، لزوم توجه به درآمدهای جایگزین مانند درآمدهای مالیاتی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نخستین گام‌ها برای افزایش سهم مالیات در بودجه در سال ۱۴۰۱ برداشته شد. از آنجایی که هزینه دولت افزایش یافته، باید درآمد بیشتری به‌دست بیاید؛ به‌نوعی می‌توان گفت هر که بامش بیش، برفش بیشتر. وقتی هر سال هزینه‌های دولت و انتظارات دستمزدی در کشور ما افزایش پیدا می‌کند باید در مقابل، منابع مالی نیز افزایش یابد. در ارقام مالیاتی بودجه سال ۱۴۰۲ دو افزایش وجود دارد که از این دو منبع بیشترین انتظار وصول می‌رود؛ یکی از این دو منبع مالیات بر عایدی سرمایه و دیگری مالیات بر ارزش‌افزوده برخی از کالاهای وارداتی است. با این همه به‌نظر می‌رسد رویکرد دولت فعلی نسبت به درآمدهای مالیاتی با دولت‌های قبلی کاملا متفاوت است؛ به‌طوری‌که در لایحه بودجه ۱۴۰۲ بیشترین افزایش درآمد پیش‌بینی‌شده مربوط به مالیات است. صمت در این گزارش امکان تحقق یا عدم تحقق افزایش ۵۷ درصدی درآمدهای مالیاتی دولت در بودجه۱۴۰۲ را موردبررسی قرار داده است.

دولت در سال ابتدای فعالیت خود کارنامه موفقی در حوزه درآمدهای مالیاتی داشت، اما هیچ تضمینی وجود ندارد که همین اتفاق در سال ۱۴۰۲ نیز رخ دهد، زیرا رشد اقتصاد چشمگیری برای سال آینده در نظر گرفته نشده است

همه چیز به عملکرد دولت بستگی دارد

میثم حاج‌محمدی، کارشناس امور مالیاتی درباره تحقق یا عدم تحقق درآمدهای مالیاتی لایحه بودجه ۱۴۰۲ به صمت گفت: تحقق رشد ۵۷ درصدی مالیات ۱۴۰۲ نسبت به ۱۴۰۱ به عملکرد مالیاتی در سال آینده بستگی دارد. اگر بخواهیم براساس داده‌های موجود، شواهد تجربی و روندی که در دو، سه سال اخیر شکل گرفته نتیجه‌گیری کنیم، تحقق درآمدهای مالیاتی در بودجه ۱۴۰۲ به وصول سایر مولفه‌های کلان در اقتصاد بستگی دارد.

▣ مصونیت آسیب‌پذیران

وی افزود: تحقق درآمد مالیاتی در مرحله نخست به رشد اقتصادی پایدار بستگی دارد. بر این اساس هر چه رونق چرخه اقتصاد بیشتر باشد، امکان افزایش ۵۷ درصدی درآمد دولت از محل اخذ مالیات بیشتر خواهد بود. همچنین معافیت حقوق و دستمزد کمتر از ۱۰میلیون تومان در ماه از پرداخت مالیات راه را برای تحقق درآمد دولت از طریق حقوق شاغلان بسته است و این موضوع به این معناست که قشر آسیب‌پذیر در مقابل افزایش مالیات‌های مستقیم مصون هستند؛ بنابراین آنچه مسلم است افزایش درآمد مالیاتی با تکیه بر بستن راه‌های فرار مالیاتی است که می‌تواند اشخاص حقیقی و حقوقی را در بر بگیرد.

▣ تورم، مانع بزرگ تحقق

وی در پاسخ به این پرسش که آیا رشد ۵۷ درصدی درآمد دولت از محل مالیات محقق‌شدنی است یا خیر؟ توضیح داد: اینکه رشد ۵۷ درصدی درآمد مالیاتی تحقق پیدا کند یا خیر در هاله‌ای از ابهام است، اما نکته‌ای در اقتصاد ما وجود دارد؛ آن‌هم تورم ناخواسته‌ای است که شکل می‌گیرد. البته بخشی از آن ناخواسته و بخشی خواسته است. وقتی نرخ تمام‌شده کالاها یا میزان فروش به لطف تورم افزایش می‌یابد، به همان نسبت درصد مالیات هم افزایش می‌یابد. چون مالیات تابعی از درآمد است. با افزایش تورم تولیدکننده کالا یا خدمات خود را گران‌تر می‌کند و این موضوع جزو افزایش درآمد تولیدکننده محاسبه می‌شود؛ در صورتی که به تولید فشار تورمی وارد شده است.

▣ موفق در گام اول

این کارشناس امور مالیاتی با اشاره به تحقق درآمدهای مالیاتی دولت در سال ۱۴۰۱ اظهار کرد: دولت در سال ابتدای فعالیت خود کارنامه موفقی در حوزه درآمدهای مالیاتی داشت. سازمان امور مالیاتی در سالی که رو به پایان است، با مالیات‌ستانی هوشمند، ظرفیت مالیاتی کشور را افزایش داد که این اقدام بر درآمد مالیاتی دولت تاثیرگذار بوده است. حاج‌محمدی با اشاره به تعیین رقم ۸۳۸ میلیارد تومانی برای درآمد مالیاتی دولت در بودجه ۱۴۰۲، اظهار کرد: درآمد مالیاتی یک درآمد مطمئن و آثار اقتصادی آن نسبت به سایر منابع درآمدی بهتر است. دولت در سال ابتدای فعالیت خود کارنامه موفقی در حوزه درآمدهای مالیاتی داشت، اما هیچ تضمینی وجود ندارد که همین اتفاق در سال ۱۴۰۲ نیز رخ دهد، زیرا رشد اقتصادی چشمگیری برای سال آینده در نظر گرفته نشده است.

▣ مالیات بر عایدی

وی با اشاره به نقش پررنگ اخذ مالیات بر عایدی سرمایه تصریح کرد: این روزها صحبت از مالیات بر عایدی سرمایه و معاملات نیز به گوش می‌رسد. به‌نظر می‌رسد باتوجه به گردش مالی قابل‌توجه در بخش معاملات کاذب، دریافت مالیات از این بخش می‌تواند افزایش درآمد مالیاتی دولت را به‌دنبال داشته باشد.

این کارشناس امور مالیاتی با تاکید بر اینکه بخش‌های ثروتمند کشور هنوز مالیات مناسبی پرداخت نمی‌کنند، اظهار کرد: دولت باید بتواند مالیات‌ستانی از ثروتمندان را عملیاتی کند، زیرا کسب درآمد از این بخش دولت را به هدف رشد ۵۷ درصدی سهم مالیات در بودجه نزدیک می‌کند. گرچه باید توجه داشت این گروه صاحب‌نفوذ هستند و با ارتباطات خود ممکن است سعی کنند دولت و مجلس را در اجرایی کردن طرح این مالیات به دردسر بیندازند.

▣ نفت و مالیات

وی همچنین درباره درآمد ۶۳۰ هزار میلیارد تومانی فروش نفت در بودجه ۱۴۰۲، گفت: مشکلاتی به‌دلیل تحریم‌ها در فروش نفت وجود دارد. نفت یک کالای پرکشش در عرصه تجارت بین‌الملل است و نیاز دولت‌ها به این کالا آنقدر زیاد است که دولت ایران می‌تواند به روش‌های مختلفی نفت را بفروشد و تا حدودی درآمدهای پیش‌بینی‌شده آن را محقق کند؛ بنابراین حتی تحقق درآمد دولت از محل فروش نفت نیز دور از ذهن نیست؛ مگر اینکه اتفاق خاصی برای نرخ نفت در بازارهای جهانی بیفتد.

حاج‌محمدی تصریح کرد: طبیعتا در صورت نبود تحریم‌ها، درآمدهای نفتی نیز افزایش می‌یابد. اکنون کشور به سرمایه‌گذاری نیاز دارد، زیرا تقریبا ۲ دهه است که در بخش‌های صنعتی سرمایه‌گذاری انجام نشده و انجام سرمایه‌گذاری علاوه بر ایجاد رونق اقتصادی به افزایش درآمدهای دولت از طریق مالیات‌ستانی کمک می‌کند.

سال ۱۴۰۲ باید با ایجاد سیستم یکپارچه مالیاتی و همچنین رصد دقیق تراکنش‌های بانکی جلوی فرار مالیاتی گرفته شود

احتمال تحقق مالیات ۱۴۰۲ بالاست

حجت‌الله فرزانی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره تحقق یا عدم تحقق درآمدهای مالیاتی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ به صمت گفت: درآمد مالیاتی دولت در سال ۱۴۰۲ حدود ۵۲ درصد افزایش داشته است. این میزان درآمد قابل‌تحقق است، زیرا از یک سو راه‌های فرار مالیاتی به‌صورت نسبی بسته شده و افرادی که درآمد بالایی دارند شناسایی می‌شوند و از سوی دیگر درآمد شرکت‌ها به‌نسبت تورم بالا رفته و دولت سهم بالاتری از درآمد را به‌دست می‌آورد. وی اظهار کرد: مبنای مالیات و نرخ‌ها تغییری نکرده، به همین دلیل این مالیات به شرکت‌ها آسیب نمی‌رساند، اما در هزینه‌کرد دولت موثر است. البته نباید فراموش کرد به‌نسبت تورم هم هزینه‌های دولت بالا رفته، به همین دلیل اثر رشد درآمد مالیاتی هزینه و درآمدها را متعادل می‌کند.

▣ کاهش مالیات تولید

این کارشناس مسائل اقتصادی با تاکید بر اینکه مالیات‌محوری بودجه ۱۴۰۲ بر بستن راه‌های فرار مالیاتی متمرکز است، توضیح داد: کاهش مالیات تولید اقدام مثبتی بوده که در لایحه بوده ۱۴۰۲ به آن توجه شده و در مقابل مقرر شده درآمد دولت از طریق بستن راه‌های فرار مالیاتی محقق شود. متاسفانه فرارهای مالیاتی و معافیت‌های بیجا در مالیات‌ستانی تاکنون باعث هدررفت درآمد دولت شده، اما قوه مجریه می‌تواند در سال ۱۴۰۲ با ایجاد سیستم یکپارچه مالیاتی و همچنین رصد دقیق تراکنش‌های بانکی جلوی فرار مالیاتی را بگیرد.

▣ افزایش غیرعقلانی

فرزانی متذکر شد: افزایش ۵۷ درصدی سهم مالیات در بودجه بدون آماده‌سازی زیرساخت مناسب برای جلوگیری از فرار مالیاتی عقلانی نیست، زیرا در اثر تورم بالا رکود بر اقتصاد حاکم است. نمی‌توان انتظار داشت کسبه، اصناف، تولیدکنندگان و صاحبان خدمات زیر بار افزایش غیرمعقول مالیات بروند. در سال ۱۴۰۱ هم این اقشار به ارقام مالیاتی اعتراض داشتند، زیرا در شرایط تورمی و رکودی نمی‌توان انتظار داشت درآمد صاحبان کالا و خدمات افزایش چشمگیری داشته باشد؛ بنابراین دولت نباید روی مالیات‌ستانی از اصناف تمرکز کند، زیرا در این صورت افزایش سهم مالیات در درآمدهای دولت در سال ۱۴۰۲ محقق نخواهد شد.

وی در ادامه توضیح داد: درآمدهای مالیاتی در بودجه سال آینده حدود ۸۴۰ هزار میلیارد تومان تعیین‌شده که باتوجه به اینکه حدود ۵۰ درصد نسبت به درآمد مالیاتی امسال کشور افزایش یافته، احتمالا تحقق این میزان درآمد فراهم بودن فاکتورهای مختلف را می‌طلبد و اگر برنامه‌های آن به‌درستی اجرا نشود ممکن است به کسری بودجه تبدیل شود.

▣ سخت اما شدنی

وی با اشاره به اینکه بخشی از افراد حقیقی نظیر پزشکان یا سایر اصناف حاضر به پرداخت مالیات نیستند، گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد طی ۳ سال گذشته ۳.۵ میلیون فرد حقیقی مالیات خود را پرداخت نکرده‌اند که می‌توان برآورد ۵۰ هزار میلیارد تومانی برای این فراریان مالیاتی در مدت۳ سال داشت و به‌نظر می‌رسد وصول بخشی از این درآمدها در سال آتی دور از انتظار نباشد. این کارشناس اقتصاد تاکید کرد: افزایش سهم مالیات و گذر از بودجه نفتی روی کاغذ اتفاق مثبتی در حوزه اقتصاد کلان است، همچنین کاهش مالیات بر تولید از ۵ درصد در سال گذشته به ۷ درصد اتفاق مثبتی است که سبب می‌شود هزینه عملیاتی کمتری به تولید تحمیل شود.

وی در ادامه یادآور شد: در ایران مالیات بر تولید نسبت به میانگین جهانی بسیار بالا است، درصورتی‌که رویکرد مالیاتی جهان به سمت مالیات بر مصرف و درآمد و کاهش مالیات بر شرکت‌ها حرکت کرده است.

این کارشناس اقتصاد تصریح کرد: درآمد محقق شده اشخاص حقوقی یا تبدیل به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دیگر می‌شود یا به‌عنوان سود به سهامداران پرداخت خواهد شد که این سود مشمول مالیات‌بردرآمد خواهد بود. همچنین سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها نیز اتفاق مثبتی خواهد بود؛ به‌بیان‌دیگر کاهش مالیات شرکت‌ها، بسیار سودآور است.

▣ ارقام بی‌پایه و اساس

این کارشناس اقتصاد در بخش دیگری از اظهارات خود برخی ارقام مالیاتی بودجه را فقط روی کاغذ دانست و گفت: از سال ۱۳۹۶ در بودجه سالانه مالیات بر خودروهای گران‌قیمت و خانه‌های لوکس در نظر گرفته شده، اما حاصلی از این بخش‌ها مشاهده نمی‌شود، زیرا هیچ سازکاری مدونی برای مالیات‌ستانی صحیح از این بخش‌ها وجود نداشته است. همچنین افزایش نرخ مسکن در اثر افزایش تورم بوده و چنین مالیات‌ستانی محکوم به شکست است.

وی ضمن اشاره به در نظر گرفتن مالیات بر مجموع درآمد در بودجه ۱۴۰۲ گفت: این پایه مالیاتی در سالیان گذشته بارها در اظهارنظر کارشناسان اقتصادی مطرح شده بود. در واقع به‌واسطه آن بسیاری از مسائل نظیر رفتارهای سوداگرانه نیز قابل‌حذف است؛ بنابراین افزوده شدن پایه جدید اخذ مالیات بر عایدی سرمایه در صورت اجرای صحیح، درآمدی قابل‌تحقق برای دولت نسبت به نمونه‌های مشابه به همراه دارد.

سخن پایانی

۱۴۰۲ سالی متفاوت برای دخل‌وخرج کشور است، زیرا دولت رقم درآمد مالیاتی را ۵۷ درصد افزایش داده است. کارشناسان با بیان اینکه افزایش درآمدهای حاصل از مالیات، در شرایطی که تورم کشور برای سال ۱۴۰۲ بالای ۴۰ درصد پیش‌بینی می‌شود، اشتباه است؛ بنابراین ضمن انتقاد از این تصمیم آن را مالیات‌ستانی از تورم می‌دانند، اما در مقابل دولت معتقد است این افزایش به‌ضرر آحاد مردم نخواهد بود و جامعه هدف این مالیات‌ستانی دلالان، سوداگران و همچنین بستن راه‌های فرار مالیاتی است. درآمد مالیاتی یک درآمد پایدار محسوب می‌شود و در همه جای دنیا مرسوم و از ارکان یک اقتصاد سالم به‌شمار می‌رود و این نقطه‌ضعفی نیست که دولت به‌دلیل آن موردهجمه قرار گیرد. فقط این مالیات‌ستانی باید به‌گونه‌ای باشد که به سفره معیشت آحاد مردم ضربه وارد نکند.

اصلاح شرایط نامساعد پست برق ذاکرتپه

مدیر امور برق گلشـهر زنجان از اصلاح و بهسـازی پسـت ایسـتگاه هواپیمایی ذاکرتپه در شرایط بسیار نامساعد جوی خبر داد.

بـه گـزارش خبرنگار صمت از اسـتان زنجان، جواد حسـنی با اعلام این‌کـه پسـت ۲۵۰کاواذاکرتپه با توجه به تامین بـرق رادار هواپیمایی، ایسـتگاه مخابراتی و دکل بی‌سـیم نیروی انتظامی از حساسـیت بسیار بالایـی برخـوردار اسـت، گفت: براثر بارش شـدید بـرف و وزش باد تیر پایه وترانسـفورماتور این پسـت دچار آسیب شدید و سقوط شده بود که پس از اعلام خرابی به امور برق گلشـهر، اکیپ‌های عملیاتی به سـرعت در محـل حادثـه حاضـر و اوضاع را پایش و میزان آسـیب وارده را اعلام کردند. مدیر امور برق گلشـهر زنجان افزود: پس از اعلام میزان آسـیب به پسـت ذاکرتپه، اکیپ‌های خودرویی حوادث به محل اعزام شـدند که باتوجه مسـدود بودن مسـیر امکان اعزام جرثقیـل و انجام پروژه اصلاح امکان‌پذیر نبود و با پیگیری گروه مدیریت بحران شـرکت توزیع نیروی برق اسـتان زنجان و همـکاری اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان مسیر بازگشایی و تعمیرات پست از ساعت ۸ شب آغاز و ساعت ۲ بامداد به اتمام رسید. براساس اخبار منتشر شده ۸ نفر از پرسنل اداره امور برق گلشهر زنجان در قالب ۲ اکیپ خودرویی و بالابر به محل حادثه اعزام و پروژه تعمیر و بهسازی پست ۲۵۰کاوای ذاکرتپه را به اتمام رساندند.

گسترش ابزارهای سرمایه‌گذاری در مازندران

پیگیری‌های مسـتمر مسـئولان ارشـد مازنـدران در قالب برگـزاری همایش معرفـی فرصت‌های سـرمایه‌گذاری برای جلب نظر فعالان اقتصادی برای راه‌اندازی واحدهای تولیدی و صنعتی این روزها دیار علویان را در مسـیر توسـعه و رشـد اقتصادی ۳ درصدی قرار داده است. مازندران با افزون بر ۳ میلیـون و ۲۸۳ هـزار نفر جمعیت و ۲۳ هزار و ۷۵۶ کیلومتر مربع وسـعت، در مجموع حدود۴ درصد تولید ناخالص ملی ایران را به خود اختصاص داده که بهره گیری از چنین ظرفیت بسـیار مناسـب در جهت توسعه اقتصادی و سرمایه‌گذاری جدید از اهمیت بسزایی برخوردار است. این دیار با مزیت‌های فراوان اقتصادی، طبیعی، گردشـگری، تجاری و صنعتی در ماه‌های گذشـته با اراده مسـوولان ارشد اسـتان و با پهن کردن فرش قرمز زیرپای سـرمایه‌گذاران به عنوان محور رایزنی‌های فعالان اقتصادی برای سـرمایه‌گذاری جدید تبدیل شـده و برگزاری هفت همایش معرفی فرصت‌های سـرمایه‌گذاری اسـتان باحضـور جمع زیادی از فعالان اقتصادی اسـتانی و ملی نمونه عینـی تکاپوی مدیران و بخش خصوصی برای توسـعه اقتصادی این دیار است که تاکنون بیش از یک هزار سرمایه‌گذار آمادگی خود برای راه‌اندازی یا اجرای طرح‌های توسعه‌ای در حوزه صنعت و تولید استان اعلام کردند.

عکس: صمت

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

موقعیت استراتژیک یک استان شمالی

قـرار گرفتن مازندران در مسـیر راهبـردی، موقعیت ویـژه‌ای بـه ایـن اسـتان داده و اهمیـت و جایـگاه سـرمایه‌گذاری جدیـد از این حیث مورد توجه اسـت کـه می‌تـوان باتوجه بـه بازارهای هـدف صادراتی این تولیـدات فرآوری شـده را به کشـورهای منطقه صادر کرد. به باور صاحبنظران سبقه رایزنی و دیپلماسی فعال اقتصادی امسال مازندران در افتتاحیه رویداد بین‌المللی سـاری ۲۰۲۲ در ۲۰ اردیبهشـت ماه امسـال با حضور سـفرای ۹ کشور عضو سـازمان همکاری‌های اقتصادی اکو شـامل سـفرای کشـورهای پاکسـتان، افغانستان، آذربایجان، ترکیه، ترکمنسـتان، قرقیزستان، قزاقستان، تاجیکستان، ازبکستان و مدیران این سازمان بین‌المللی در هتل بادله ساری خودنمایی می‌کند که فصل جدیدی از توسـعه اقتصادی مازندران با کشـورهای عضو اکو را آغـاز کرد که اجرای این برنامه نقش غیرقابل انکاری در افزایش سرمایه‌گذاری ارزی در این استان داشته است.

همکاری با قزاقستان، گام جدید سرمایه‌گذاری در مازندران

معاون هماهنگی امور اقتصادی و گردشـگری اسـتاندار مازندران در دیدار اخیر خود با جمعی از فعالان اقتصادی کشـور قزاقسـتان گفت: این استان آماده سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های مختلف اقتصادی، زیرساختی و عمرانی با کشور قزاقستان است.

حسن خیریانپور در دیدار با «کولژانوف کانات ژانبیر اولی» معاون اول استان مانگیستائو کشور قزاقستان در ساری افزود: مازندران ظرفیت‌های خوبی در حوزه صادرات محصولات مواد غذایی و کشاورزی از جمله برنج، مرکبات، کیوی، لبنیات، شیلات و دیگر کالاهای راهبردی و اساسی دارد که کشـور قزاقسـتان می‌تواند از ایـن ظرفیت بـرای واردات اسـتفاده کند. وی خاطر نشـان کرد: برقراری ارتباط با کشـورهای همسایه جزو برنامه‌های اصلی مسـوولان استان برای توسعه و رشد نرخ اقتصادی است که با مذاکرات دوجانبه و چند جانبه از این دسـت بـه دنبال تحقق این مهم هستیم. معاون استاندار مازندران اضافه کرد: در سال‌های گذشته تفاهمنامه‌های تجاری خوبی بین مازندران و کشـور قزاقستان به امضاء رسید که درصدد اجرای دقیق این مصوبات هستیم.

خیریانپـور تصریـح کرد: در کنـار حمایت از جذب سـرمایه گذار، تسـهیل گری روند اجرای طرح‌های اقتصادی از سوی شرکت‌های داخلی و خارجی در استان در دستور کار است و مراودات بانکی خوبی بین مازندران و قزاقسـتان می‌توان برقرار کرد.

وی با بیان این که، مازندران یکی از استان‌های گردشـگر پذیـر ایران اسـت، گفت: خواسـتار حـذف روادید برای حضور گردشـگران قزاق در مازندران هسـتیم. این مقام مسئول خاطر نشان کـرد: مازندران آمـاده همکاری‌هـای اقتصادی با کشـورهای منطقه اسـت و تمام ضوابط برای برگـزاری همایـش و معرفـی فرصت‌هـای سرمایه‌گذاری این دیار آماده است.

کشورهای منطقه آماده سرمایه‌گذاری در مازندران

معاون اول استان مانگیستائو قزاقستان هم در این نشست گفت: روند تبادلات تجاری و اقتصادی کشـورهای جمهوری اسـلامی ایران و قزاقستان باهدف توسعه روابط منطقه‌ای و انتقال تجربیات در حوزه علمی و زیرساختی افزایشی است. کولژانوف کانات ژانبیر اولی افزود: زیرسـاخت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری جمهوری اسلامی ایران چشمگیر و قابل توجه است و در سال‌های گذشته ارتباط خوبی بین ایران و قزاقستان شکل گرفت. وی خاطر نشان کـرد: به طور حتم با برنامه‌ریزی و مذاکراتی که در دسـت انجام است افزایش تبادلات تجاری برای سال‌های آینده بین قزاقستان و کشور دوسـت و برادر جمهوری اسلامی ایران افزایش می‌یابد.

معاون اول اسـتان مانگیستائو قزاقستان اضافه کرد: مازندران در بحث مرکبات، شـیلات، انواع مـواد غذایی واحدهای خوبی دارد که کشـور قزاقستان به دنبال استفاده از تجربیات این بنگاه‌های اقتصادی و واردات این محصولات براساس نیاز است. کانات ژانبیر اولی گفت: به اسـتان‌های همجوار مازندران هم سفر داشتیم اما این منطقه ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری بی‌نظیری دارد که باید از این منابع برای منافع ۲ کشور جمهوری اسلامی ایران و قزاقستان بهره برد. معاون اول استان مانگیستائو قزاقستان گفت: مازندران با برخورداری از منابع گردشگری و طبیعی منحصربه فرد و جذاب ظرفیت خوبی برای تبدیل شدن به مقصد گردشگردی برای مردم قزاقسـتان اسـت. ژانبیر اولی افزود: در نشست امروز برنامه‌ریزی خوبی برای توسعه روابط این استان با کشور قزاقستان انجام شد کـه به طور حتم برای تحقق گفت‌وگوهای انجام شـده، ۲ طرف خود را مکلف می‌دانند.

وی بـا بیان این که، زیرسـاخت‌های اقتصادی و گردشـگری مازنـدران برای توسـعه روابط تجاری و حضور مردم قزاقسـتان برای سیاحت در این استان بی‌نظیر است، گفت: توریست درمانی و فعالیت پزشـکان متخصص با جاذبه‌هـای طبیعی بکر فرصت ارزشمند برای حضور گردشگران خارجی در این استان را فراهم کرده اسـت. معاون اول استان مانگیستائو قزاقستان تصریح کرد: گردشـگری آسـان و حذف روادید برای حضور ارزان و با کیفیت مطلوب گردشـگران قزاقسـتانی در مازندران جزو برنامه‌های ما اسـت که در سـطح ملی پیگیر آن خواهیم شد. کانات ژانبیراولی کـرد: از ظرفیت شـرکت‌های دانش‌بنیان مازنـدران و همچنین واحدهـای تولیدی ایـن دیار برای انتقـال تجربیات و همچنین واردات کالا استفاده خواهیم کرد.

> مازندران آماده سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های مختلف اقتصادی، زیرساختی و عمرانی با کشور قزاقستان است

صدور ۱۵ روزه مجوز سرمایه‌گذاری در مازندران

اسـتاندار مازنـدران گفـت: اعطـای مجـوز سـرمایه‌گذاری در مازندران از سوی دستگاه‌های اجرایـی باهـدف اجـرای طرح‌های توسـعه‌ای و اقتصادی به ۱۵ روز رسید.

سـید محمود حسـینی‌پور در نشست شورای برنامه‌ریزی و توسـعه اسـتان مازندران در ساری افـزود: رویه غلط گذشـته در معطل گذاشـتن و فرار سرمایه‌گذار چالش جدی و مهم‌ترین دغدغه در استان اسـت که این رویه باید هرچه سریع‌تر ریشـه‌کن شـود. وی خاطر نشـان کـرد: تمامی دستگاه‌های اجرایی استان مکلف هستند حداکثر تا ۱۵ روز نسـبت به اعطای مجوز سرمایه‌گذاری اقدام کنند در غیر این صـورت پرونده راه‌اندازی واحـد تولیدی بـه متقاضی و فعـال اقتصادی به صورت خـودکار مثبـت ارزیابی می‌شـود و فرد مراجعه‌کننـده جـواز خـود را دریافـت می‌کند. استاندار مازندران تصریح کرد: طبق گفته یکی از مدیران دسـتگاه‌های اجرایی، یک فعال اقتصادی یکسال تا ۲ سـال برای اخذ مجوز سرمایه‌گذاری در استان در ادارات دولتی معطل می‌ماند که این رویه باطل و اشـتباه گذشته باید هرچه سریع تر برچیده شود. مقام عالی دولت در مازندران اضافه کرد: حمایت از سرمایه‌گذار و معطل نشدن بخش خصوصی باهـدف تکریم ارباب رجوع و همچنین ایجـاد اشـتغال پایـدار و رونـق اقتصـادی جزو اولویت‌های مهم و اساسـی دولت در استان است که لازم است تمامی دسـتگاه‌های اجرایی به آن توجه لازم و کافی را داشته باشند.

حسـینی‌پور افزود: برخی کارکنان دستگاه‌های اجرایـی رویکـرد جدیـد و اشـتباهی در معطل گذاشـتن سرمایه‌گذاری برای اعطای مجوزها این روزها اتخـاذ کردند و در نامه اداری می‌نویسـند که پرونده مورد نظر در دسـت بررسـی قرار دارد کـه به هیـچ عنوان این رویه درسـت نیسـت و حداکثـر تا ۱۵ روز باید نسـبت به تعیین تکلیف فـرد درخواسـت‌کننده راه‌اندازی واحـد تولیدی در اسـتان اقدام شـود. وی گفت: دولت سیزدهم نسـبت به رفع مشکلات زیرسـاختی و همچنین حمایـت همه‌جانبه از فعال اقتصـادی در تلاش اسـت و در صورت کارشـکنی بـا مدیران خاطی برخورد خواهد شـد. اسـتاندار مازنـدران با بیان این که، بی‌توجهی مدیران دستگاه‌های اجرایی به فعال اقتصادی برایشان به طور حتم هزینه خواهد داشت، اضافه کرد: در صورت تداوم بی‌رغبتی‌ها با دسـتگاه‌های اجرایی خاطی طبق قانون و اختیار برخورد خواهد شـد. این مقام مسـئول ادامه داد: باید تمام فعالیت دستگاه‌های اجرایی به روز شود و انباشت پرونده‌های سرمایه‌گذاری در استان معنا ندارد و اگر یک نامه کاری به اداری ارسـال شـد باید همان روز در جریان کار و حداکثر تا ۱۵ روز تعیین تکلیف شـود. حسـینی پور افزود: فرهنگ نادرست برخی دستگاه‌های دولتی در فراری دادن سرمایه‌گذاری با نظارت ویژه و افزایش بازرسی‌ها در استان برچیده می‌شود.

تایید سرمایه‌گذاری خارجی ۴۱ میلیون یورویی در مازندران

معـاون هماهنگی امور اقتصادی و گردشـگری اسـتاندار مازندران از فراهم شـدن هفت مورد سرمایه‌گذاری خارجی ۴۱ میلیون یورویی در مرکز خدمات سـرمایه‌گذاری استان مازندران خبر داد. حسـن خیریانپور افزود: با برگزار شـدن هفت همایش بزرگ فرصت‌های سرمایه‌گذاری در مازندران، زمینـه ورود سـرمایه‌گذاران جدید به این دیار فراهم شـده اسـت. وی خاطر نشـان کرد: امسـال در جذب سرمایه‌گذار خارجـی اقدامـات خوبی در حـال انجام بوده کـه تاکنون زمینه هفت مورد سـرمایه‌گذاری خارجی با سـرمایه‌گذاری ۴۱ میلیـون یورویی در اسـتان فراهم شـده اسـت. معاون اسـتاندار مازندران با اشـاره بـه اینکه یک‌هزار و ۱۰۰ فرصت سـرمایه‌گذاری در استان شناسایی شده اسـت، اضافه کرد: تاکنون در هفت ناحیه، همایش سرمایه‌گذاری برگزار و مقرر است همایش بزرگ فرصت‌های سـرمایه‌گذاری مازندران با حضور سـرمایه‌گذاران داخلـی و خارجی، بهار سـال آینده برگزار شـود. معاون اسـتاندار با اشـاره به توسـعه اشتغال دانش‌بنیـان و تقویت طرح‌هـای اشـتغالزایی در مازندران، اضافه کرد: تاکنون ۹۶ درصد سهمیه ۵۳ هزار نفری اشتغال مازندران تاکنون محقق شده و باید تا پایان سال این شاخص با میزان ۱۰۰ درصد در سـامانه رصد اشتغال مازندران ثبت شـود. خیریانپور با اشـاره بـه اینکه برگـزاری همایش‌های سرمایه‌گذاری در استان زمینه ورود و تقاضای سرمایه‌گذاری در مازندران را افزایش داده است، گفت: تا پایان امسال قصد داریم در حوزه سـرمایه‌گذاری و جذب اشـتغال از این حوزه گام‌های اساسـی‌تری برداریم. خیریانپور ادامه داد: در حوزه مردمی‌سازی یارانه‌ها و پرداخت تسهیلات حوزه کشاورزی و شـیلات، مازندران رتبه سوم کشور را کسب کرده و باید این شاخص به رتبه نخست کشور تبدیل شود.

سخن پایانی

صنعـت و تولید همواره در مازنـدران از جایگاه ویژه‌ای برخـوردار بـوده و ۱۵ درصد از تولید ناخالص اسـتان از این بخش اسـت و دسـتکم سـه هزار واحـد صنعتی با اشـتغال‌زایی مسـتقیم ۸۰ هزار نفر در استان وجود دارد که از این تعداد ۴۶۱ واحد صنعتی در بخش ماشین‌آلات و فلزات اساسـی، ۱۳۹ واحد در بخش برق و الکترونیک، ۱۱۵ واحـد در بخـش نسـاجی، ۴۰۸ واحـد در بخـش محصولات شیمیایی، ۲۱۶ واحد در بخش سلولزی، ۵۳۰ واحد در بخش کانی غیرفلزی و ۳۶۷ واحد صنعتی نیز در بخش تولید محصولات غذایی مشـغول به فعالیت هستند که نوسـازی و روغن کاری چرخ دنده‌های این بنگاه‌های اقتصادی با تلاش دولت سیزدهم در دست اجرا است.

همچنیـن مازنـدران حـدود ۴۶۰ هزار هکتـار اراضی کشـاورزی و باغی دارد که در آنها سـالانه بیش از هفت میلیون تن محصول تولید می‌شـود. این اسـتان در تولید ۱۵ نوع از محصولات کشـاورزی و باغـی هم رتبه اول تا سوم کشـور را دارد، ظرفیت این شـرایط در حالی است که تغییـر غیرمجاز کاربری اراضی کشـاورزی و باغی در مازندران همچنان از چالش‌های مهم این استان محسوب می‌شود.

منابع طبیعی، مجری طرح‌های آبخوان‌داری و آبخیزداری

در سی و یکمین جلسه شورای حفاظت از منابع آب شهرستان زنجـان که با حضور معاون عمرانی فرماندار زنجان، بخشـداران زنجانرود، مرکزی و قره پشتلو، مدیر دفتر حفاظت و بهره‌برداری شـرکت و مدیر امورمنابع آب شهرسـتان زنجان در محل سالن شهید خلیفه شرکت آب منطقه‌ای برگزار شد، به اجرای طرحهای آبخـوان داری و آبخیزداری توسـط اداره منابع طبیعی اسـتان تاکید گردید. به گزارش خبرنگار صمت در استان زنجان، در این جلسه که اعضای شورا، مدیران و کارشناسان ذیربط شرکت آب منطقه‌ای زنجان نیز حضور داشـتند درباره اصلاح الگوی کشت، اجرای سیستم‌های نوین آبیاری، انسداد و مسلوب المنفعه کردن چاههای غیرمجاز منطقه با همکاری نیروی انتظامی شهرستان، اصـلاح منصوبات چاههـا و تعدیل دبی چاههـای دارای پروانه گفت‌وگو و تبادل نظر گردید. براساس این گزارش، در این جلسه پـس از بحـث و تبادل نظـر، به اجرای طرحهـای آبخوان داری وآبخیزداری توسط اداره منابع طبیعی استان تاکید شد.

بحران آب با اضافه برداشت بی‌رویه

در ریچه

عزت‌اله رئیسی اردکانی در مناظره داغ علمی که با محوریت محیط‌زیست در دانشگاه شیراز برگزار شـد، اظهار کرد: میلیون‌ها سـال است که بین آب و درخت همزیستی مسالمت آمیز شـگرفی وجود دارد؛ بشر از زمانی با بحران در حوزه محیط‌زیسـت رو به رو شـد که توسـعه بی‌هدف و سردرگم خود را آغاز کرد.

وی بـا بیان اینکه بحران آب از سـال ۱۳۴۷ آغاز شـده اسـت، گفت: از سال ۱۳۴۷ تا سال ۱۳۷۰ بیشتر از سهمی که از بارندگی داشتیم اسـتفاده کردیم؛ پنجاه سـال اضافه برداشت کردیم تا با بحران آب روبه رو شـدیم؛ اما فریاد آن فقط ۱۰ ساله که بلند شده است.

به گزارش ایلنا، رئیسـی اردکانی با اشاره به وضعیت بختگان گفت: در حوزه بختگان ۳سد ساختیم و هزاران چاه حفر و ۹۰ مترمکعب آب به شـیراز انتقال داده شد. این اقدامات موجب اتفاقـات ناخوشـایندی در این منطقه شـد؛ ورودی آب رودخانه کر از سـال ۱۳۸۶ تاکنون کاملا قطع شـده اسـت و اگر آبی هم می‌آید از حوزه‌های اطرافش است؛ درحال‌حاضر شوری دریاچه به ۳۵۰ هزار میلی‌گرم در لیتر رسـیده و آب شـور دریاچه وارد آبخوان دریاچه شـده اسـت. پدر آب ایران یادآور شـد: دریاچه‌ها در سرنوشـت خود نقشـی ندارنـد؛ روزی آنها از باران و سـیلاب اسـت اما انسـان دارای فکر و اندیشـه و خلاقیت اسـت که با استفاده از این نعمت خدادادی به تکنولوژی و دانش عظیمی دسـت یافته و بسـیاری از مواهـب طبیعت را بـه خدمت خـود گرفته و از آنهـا بهره می‌برد و گاهی هم سـوء اسـتفاده می‌کند. اردکانی با ابراز تاسـف از اینکه انسـان مراتع، جنگل‌ها و کوه‌های اطراف دریاچه را از تبخیر آب دریاچه محـروم می‌کند، بیان کرد: با حفر هزاران چاه، پمپاژ تغذیه مصنوعی آبخیزداری و سدسـازی بیش از سهمی که طبیعت برای او تعیین کرده برداشت می‌کند. وی گفت: چرا انسان با تفکر و اندیشه قدرت هماهنگی و تعامل ندارد، منافع فردی را بر منافع جامعه ترجیح می‌دهد، منافع سـازمانی را بـر منافع اصولی کشـور ترجیح می‌دهد و فقط در حرف از منافع محیط‌زیست و توسعه پایدار می‌گوید؟ متأسفانه بهره‌برداری از منابع آب در اسـتان توسط سیاستمداران و ذینفعان قدرتمند تصمیم‌گیری می‌شـود. وی بـا بیان اینکه نگاه را بـه درخت باید تغییر داد و بایسـتی به نقش عمده و سـازنده درخت در زندگی بشـر اندیشـید، گفت: درخت و آب در تأمیـن غذای جهان نقش دارند و بشـر با تمام پیشرفت علمی نمی‌تواند کار آب یا یک درخت سـاده را انجام دهد؛ هیچ چیز نمی‌تواند جای درخـت را در تولید موادغذایی یا سـایر موارد بگیرد؛ اگر بشر قرار باشد ماده غذایی آلی بسازد نیازمند راه‌اندازی کارخانه‌های عظیمی است؛ البته هنوز هم به این دانش نرسـیده است. این کار از نظر اجرایی و اقتصادی امکان‌پذیر نیست.

وی بـا اشـاره بـه اینکـه بخشـی از آب در زمیـن فرو می‌رود و بخش دیگـر آن بر زمین جاری می‌شـود گفت: آب جاری شده بر زمین منبعی برای آب آشامیدنی و تولید محصولات کشـاورزی است. رئیسی اردکانی با بیان اینکه درختان زیسـتگاه پرندگان و جانوران هستند اضافه کرد: درختان در مرگ هم منشـأ زندگی هسـتند؛ بـرگ، میوه، ریشـه و تنـه درخت در خـاک می‌ماند و در یـک مکانیزم پیچیده تبدیـل بـه موادی می‌شـوند که بـرای ادامه حیات درخت لازم است؛ درخت‌ها در طبیعت خودکفا هسـتند و خودشـان از مرگشان ارثی بر جا می‌گذارنـد که این ارث می‌تواند موجب ادامه حیات شان شود. وی یادآور شد: درختان نقش مهمـی در پاییـن آوردن درجه حرارت دارند؛ انسان‌ها از مناظر زیبای جنگل، درختان و گل‌هـای زیبای آن لذت می‌برند و سـاعات تفریح خود را در زیر سایه درختان می‌گذرانند و شـادی و نشـاط را تجربه می‌کنند. رئیسـی اردکانی ادامه داد: در ۱۰۰ سـال گذشـته بشر توسـعه غیرعلمی را هدف اصلی خود قرار داده و طبیعـت را برای رفـاه زندگی‌اش به خدمت خود گرفته اسـت این در حالیسـت که آب و درخـت در یک اکوسیسـتم قـرار دارند. وی یادآور شـد: تعداد گونه‌های جانوران و گیاهان در طبیعـت و در یک سیسـتم اکوسیسـتمی تا حدی نگه داشـته می‌شـود و طبیعت اجازه افزایش یا کاهـش را نمی‌دهد. بنابراین تعادل اکولوژیکی از موارد مهمی اسـت که باید به آن پرداخته شـود. چراکه تعداد گونه‌های مختلف جانوران و گیاهان نباید از مقدار معینی افزایش یابند و استفاده از منابع آب، خاک، زمین و هوا محدودیـت دارد و هرگونه بهره‌برداری بیش از حـد توان از منابـع، تعادل اکولوژیکی را به هم می‌زند و مشکلات بسیاری را ایجاد می‌کند.

یکشنبه
۱۴ اسفند ۱۴۰۱- ۱۲ شعبان ۱۴۴۴ - ۵ مارس ۲۰۲۳- شماره ۲۲۸۰-پیاپی ۳۵۹۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

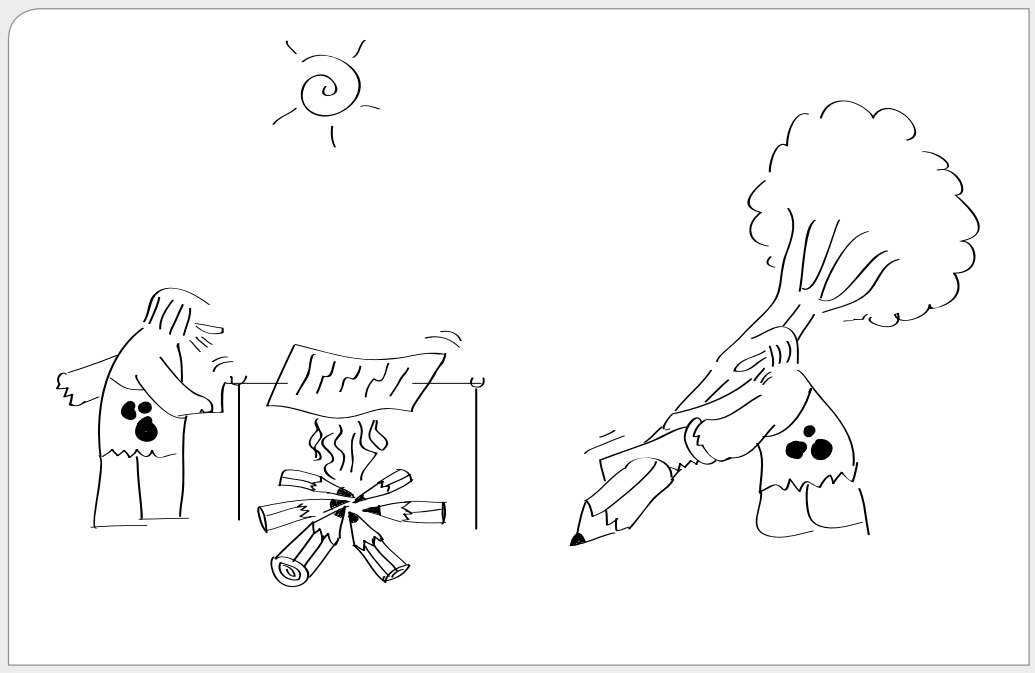
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

ملغمه مالیات در بودجه ۱۴۰۲

بسیاری از کارشناسان معتقدند لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ ملغمه‌ای از بندهای مالیاتی با اهداف متناقض و دارای پیامی جدی برای تولید و بخش خصوصی مبنی بر فشار بیش از پیش از ناحیه سیاست‌های مالیاتی است.

به گفته فعالان اقتصادی، این اهداف متناقض در حالی قرار است بر اساس لایحه حاضر محقق شود که در شرایط فعلی اقتصاد ایران، فعالیت‌های تولیدی رسمی در چمبره‌ای از کژکارکردی‌های نظام مالیاتی، کمبود تقاضای مؤثر، بی‌ثباتی نرخ انرژی و ارز و بهره گرفتارند. کارشناسان معتقدند اگر کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش، قطعی مکرر گاز طبیعی در زمستان و برق در تابستان و... را نیز به فهرست مشکلات تولید بیافزاییم سختی فشار تامین مالی منابع عمومی دولت بر دوش تولید بیش از پیش احساس می‌شود. با اینهمه تولید همواره در خط مقدم مالیات‌ستانی قرار دارد. اخذ مالیات از حقوق و دستمزد نیز سهل‌الاوصول‌ترین راه دولت برای مالیات ستانی است. در این بین نمی‌توان مشکلات ناشی از تورم را برای هر دو حوزه تولید و دستمزد نادیده گرفت.

بر اساس برخی از بندهای مالیاتی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ از جمله بند (ت) تبصره ۶ مبنی بر کاهش نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره‌برداری در فعالیت‌های تولیدی حداکثر تا معادل ۷ درصد و بند (هـ) تبصره ۲ مبنی بر مشمول مالیات شدن با نرخ صفر سودهای تقسیم نشده شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و فرابورس، قرار است با هدف حمایت از تولید و تشویق سرمایه‌گذاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و فرابورس، میزان مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی کاهش یابد. همچنین در برخی دیگر از بندها از جمله بندهای ل (توقف کاهش نرخ‌های مالیاتی)، ن (حذف معافیت مالیاتی صادرکنندگان مواد خام و نیمه‌خام) و ث (محدود کردن برخورداری واحدهای صنعتی و معدنی از معافیت سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته) برخوردار است.

در تبصره ۶ نیز موضوع افزایش میزان مالیات بر درآمدهای اشخاص حقوقی به صورت مستقیم و یا از طریق محدود کردن معافیت‌های موجود دنبال شده و بنابراین بسیاری از کارشناسان معتقدند این روند اثر منفی بر تولید و اعمال فشار مضاعف بر بخش خصوصی ایجاد خواهد کرد.

کاهش ۳۵ هزار میلیارد تومانی درآمد مالیاتی با مصوبه مجلس

رئیس سازمان امور مالیاتی کشور معتقد است مجلس شورای اسلامی با تصویب افزایش معافیت مالیاتی حقوق تا سقف ۱۰ میلیون تومان در بودجه سال آینده، باعث شد تا ۳۵ هزار میلیارد تومان مالیات وصولی در این بخش را از دست بدهیم. داود منظورچندی پیش در نشست هم‌اندیشی مجمع کارآفرینان ایران اظهارکرد: با بیان اینکه در لایحه بودجه ۱۴۰۲، معافیت به حقوق و دستمزد تا سقف ۷ میلیون بود و بر این اساس درآمد مالیات از بخش حقوق ۵۵ هزار میلیارد تومان محاسبه می‌شد. با تدبیر مجلس در معافیت حقوق تا سقف ۱۰ میلیون تومان، برآورد می‌کنیم با معافیت حقوق و دستمزد ۲۰ هزار میلیارد تومان مالیات در این بخش وصول شود و ۳۵ هزار میلیارد تومان مالیات وصولی را از دست خواهیم داد.

منظور می‌گوید؛ دولت برای جبران این گپ مالیاتی به دنبال شناسایی مودیان جدید و بستن روزنه‌های فرار مالیاتی است تا کاهش درآمد مالیاتی را جبران کند. رئیس سازمان مالیاتی درعین حال تاکید می‌کند: هرچند هدف تامین مالی دولت است، اما نباید اقدامات مالیاتی دولت خلاقی به تولید وارد کند. برهمین اساس نیز با نگاه حمایت از تولید، مالیات این بخش ۷ درصد کاهش یافته و شرکت‌های بورسی در صندوق‌های سرمایه‌گذاری هم معاف مالیات شدند.

منظور خاطرنشان کرد: برای واحدهای تولیدی آسیب‌دیده شرایط ویژه‌ای در بخشودگی جرایم و مالیات در نظر گرفته‌اگرفته شده است. وی با بیان اینکه ۳۴۰ هزار میلیارد تومان مجموع معافیت‌های مالیات در قانون مالیات‌های مستقیم است، گفت: سال گذشته ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از محل ماده ۱۳۲ معافیت داشتیم این نوع معافیت‌ها را برای توسعه تولید در کشور لازم می‌دانیم.

دام اخذ «مالیات تورمی»

افزایش ۱۲۸ درصدی مالیات بر درآمد شرکت‌های غیردولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ که قرار است نسبت به سایر انواع مالیات‌ها، بیشترین میزان از کل درآمد مالیاتی لایحه بودجه را تامین کند (سهمی در حدود ۳۰.۹٪)، به تنهایی گواه این مدعا است. بخشی از رشد ۱۲۸ درصدی مورد اشاره، ناشی از نرخ تورم بالای اقتصاد در امسال است.

کارشناسان اقتصادی معتقدند؛ اخذ «مالیات تورمی»، توان تجهیز واقعی بنگاه‌های اقتصادی را کاهش خواهد داد و این مورد در کنار افزایش نرخ نهاده‌های وارداتی (به دلیل افزایش نرخ ارز) و افزایش نرخ نهاده‌های داخلی (به دلیل تورم)، کاهش توان تولیدی بنگاه‌ها را رقم خواهد زد.

به این ترتیب با تخلیه این منابع به دلیل مالیات‌ستانی، نیاز به تامین منابع با استقراض از بانک‌ها (که وضعیت مطلوبی ندارند) افزایش خواهد یافت.

مشکلات بیشتر برای شناسنامه‌دارها

مشکل دیگری که از ناحیه رشد ۱۲۸ درصدی مالیات بر درآمد شرکت‌های غیردولتی و در یک کلام بیش‌برآوردی مالیاتی برای بنگاه‌های تولیدی ایجاد خواهد شد، اعمال فشار مضاعف از سوی ماموران وصول مالیات بر بخش خصوصی و نامناسب‌تر شدن محیط کسب‌وکار است.

با توجه به عدم گسترش پایه‌های مالیاتی و کاهش معافیت‌های مالیاتی در قوانین مرتبط در سال‌های اخیر و عدم توان جلوگیری از فرار مالیاتی بدلیل عدم ایجاد زیرساخت مناسب اطلاعاتی از فعالیت‌های اقتصادی؛ رشد ۱۲۸ درصدی مورد اشاره و افزایش درآمدهای مالیاتی موردنظر در لایحه بودجه، صرفا می‌تواند از طریق اعمال فشار بیشتر مودیان شناسنامه‌دار و شفاف فعلی، محقق گردد و این به مفهوم تنگنای اقتصادی بیشتر برای فعالان اقتصادی بخش‌خصوصی آن هم در شرایط رکود اقتصادی است.

نکته مهمی که باید درباره افزایش درآمدهای مالیاتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ مد نظر قرار داد این است که درحال‌حاضر چنین استدلال می‌شود که افزایش درآمدهای مالیاتی به منظور تغییر ترکیب منابع دولت به سمت منابع پایدار به یک ضرورت تبدیل شده است. اما باید توجه داشت این موضوع زمانی به نتیجه خواهد رسید که اراده کافی برای کنترل سمت هزینه‌های دولت و کوچک‌سازی آن وجود داشته باشد. در غیر این صورت در مسابقه بین افزایش مالیات‌ها و افزایش هزینه‌های دولت همواره کسری تراز عملیاتی یعنی بیشتر بودن هزینه‌های جاری دولت از درآمدهای دولت، تداوم خواهد داشت. البته این اتفاق در لایحه بودجه ۱۴۰۲ نیز روی داده است و با وجود افزایش شدید مالیات‌ها، رشد در حدود ۴۸ درصدی هزینه‌های دولت موجب افزایش کسری تراز عملیاتی شده است. بنابراین شرط کافی برای اثربخشی افزایش مالیات‌ها، کنترل هزینه‌های دولت است که در لایحه پیشنهادی به آن توجه نشده است.

بر این اساس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران پیشنهاد کرده، مجلس درباره قابلیت وصول منابع مالیاتی پیش‌بینی شده در لایحه و آثار تصمیمات اتخاذ شده در این حوزه، بررسی‌ها و تعدیل‌های لازم را انجام دهد.

سخن پایانی

تنظیم بودجه در نظام بودجه‌ریزی دولتی از پیش‌بینی هزینه‌ها آغاز می‌شود و معیار اصلی برآورد منابع بودجه، هزینه‌های جاری است. برای اصلاح روش تنظیم و نظام بودجه‌ریزی فعلی تاکیدها و توصیه‌های متعددی از سوی مقامات ذی‌ربط ارائه‌شده و با وجود اینکه کم و کیف اصلاح نظام بودجه‌ریزی تابعی از اصلاح نظام حکمرانی و مدیریت دولتی است؛ ولی تاکنون دولت به‌طور عمده اصلاح روش‌های پیش‌بینی هزینه‌ها و آن‌هم هزینه‌های جاری را در دستور کار قرار داده‌است.

در نظام بودجه‌ریزی فعلی اصالت با تامین مالی هزینه‌های جاری است که عمده‌ترین سرفصل آن‌هم هزینه‌های حقوق، دستمزد و مزایای کارکنان است. سهم هزینه‌های سرمایه‌ای در بودجه‌عمومی دولت در قانون ۱۴۰۱ کمتر از ۱۹ درصد بوده که اگر در قانون بودجه ۱۴۰۲ رشد ۲۸ درصدی داشته باشد، به کمتر از ۱۷ درصد بودجه‌عمومی بالغ خواهد شد.

به این ترتیب لایحه بودجه ۱۴۰۲ همانند بودجه‌سال‌های اخیر سندی توسعه‌ای نیست و فهرستی از منابع و مصارف جاری است که به‌صورت‌حسابداری در تعادل قرار دارد و هدف نظام بودجه‌ریزی درج ارقام منابع برای ایجاد همان تعادل است.

زیر ذره‌بین

غریب‌نوازی به صرف دلار ۲۸ هزار تومانی

در حالی که شرکت‌های هواپیمایی داخلی مجبور به تهیه ارز ۴۰ هزار تومانی برای تأمین قطعات هواپیما هستند، اسناد منتشر شده از مصارف ۶۳ گانه ارز خدماتی که در مرکز مبادله ارز و طلا تامین می‌شود نشان می‌دهد؛ شرکت‌های هواپیمایی خارجی بابت تبدیل ریال حاصل از فروش بلیت ارز ۲۸۳۰۰ تومانی بابت فروش بلیت پروازهای خود دریافت می‌کنند.

سوال اینجاست که آیا بهتر نیست که چنین حمایتی از شرکت‌های هواپیمایی داخلی که هسته اصلی صنعت هوانوردی ایران را تشکیل می‌دهند و اقتصاد بخش بزرگی از خانواده‌های فعال در این حوزه از آنها تامین می‌شود انجام شود؟

نظرگاه

بدقولی‌های شریک ۲۵ ساله

حمیدرضا شکوهی-کارشناس علوم سیاسی: همه می‌دانند که چین، همان شریک ۲۵ ساله!، از توسعه میدان نفتی یادآوران کنار کشیده اما وزارت نفت هنوز اصرار دارد که «سینوپک چین تاکنون به‌هیچ‌عنوان به‌صورت رسمی اعلام نکرده که در توسعه میدان یادآوران همکاری نمی‌کند.» با این حال قرار است شرکت‌های داخلی پروژه را پیش ببرند تا یک پروژه دیگر هم در این کشور توسط چینی‌ها زمین بخورد.

اما هیچکدام از حامیان دولت یا مخالفان غرب که، هم به دلیل آمدن توتال و هم به دلیل رفتن توتال به خاطر تحریم، گریبان پاره می‌کردند، بابت وقت تلف کردن چینی‌ها انتقاد نکرده اند!

چینی‌ها توسعه فاز نخست میدان یادآوران را مرداد ۱۳۸۷ آغاز کردند و قرار بود تا تابستان ۱۳۹۲ آن را به‌طورکامل به بهره‌برداری برسانند و در مرحله اول ۸۵ هزار بشکه نفت از آن تولید کنند. اما پروژه با دو سال و نیم تاخیر به این میزان تولید رسید و برای فاز دوم هم آنقدر وقت تلف کردند تا عملا کار متوقف شود.

پیش از این، چینی‌ها تمایلی به توسعه فاز دوم میدان آزادگان شمالی هم نشان نداده بودند و کار به شرکت‌های داخلی واگذار شده بود. چینی‌ها در فاز ۱۱ میدان گازی پارس جنوبی هم داستان دنباله‌داری برای وقت تلف کردند داشتند.

دو بار توتال فرانسه به خاطر تحریم از فاز ۱۱ خارج شد و هر دو بار چین جایگزین توتال شد. نخستین بار سال ۸۸ بود که قرارداد بخش بالادستی فاز ۱۱ بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت سی‌ان‌پی‌سی چین به مدت ۵۲ ماه منعقد شد که بر اساس آن باید فاز ۱۱ در مهر ۱۳۹۲ به تولید می‌رسید اما چینی‌ها ۴۰ ماه وقت تلف کردند و از پروژه رفتند. بار دوم، تابستان ۱۳۹۷ و پس از خروج ترامپ از برجام بود که توتال از پروژه فاز ۱۱ کنار رفت و کار به شریک دوم یعنی چینی‌ها رسید.

اما چین باز هم ۸ ماه دست روی دست گذاشت و سپس انصراف داد! این روند را چینی‌ها در پروژه‌های نفتی دیگر هم در ایران تکرار کرده‌اند.

حالا که شریک ۲۵ ساله، اینقدر پروژه‌های نفت و گاز ایران را معطل کرده و پاسخگو هم نبوده، نفتی‌ها دست به دامان شریک ۲۰ ساله! یعنی روسها شده‌اند و مدیرعامل گازپروم به ایران آمده است. آنچه که با چینی‌ها منعقد شده بود «قرارداد» بود اما چینی‌ها از قراردادها یکی یکی خارج شدند و دستمان به جایی بند نبود؛ حالا که روسها فقط «تفاهمنامه» با ما امضا کرده‌اند که ضمانت اجرایی هم ندارد، دستمان به کجا بند است؟! تا وقتی تحریم هستیم، در یک رقابت نابرابر، بازیچه شرقی‌ها می‌مانیم و دود این عقب‌ماندگی‌ها به چشم همین مردم می‌رود. نفت و گاز داریم، اما از هیچکدام نمی‌توانیم بیشتر برداشت کنیم و این وضعیت اقتصادی ماست؛ با دلار ۶۰ هزار تومانی و تورم ۷۰ درصدی! خنده‌دار نیست؟!

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

نگاه روز

تصویری ترسناک از تهران بعد از زلزله!

امیر محمد درویش: زلزله یکی از بلایای طبیعی است که اگر قدرت آن زیاد باشد، خرابی‌های فراوانی را به بار خواهد آورد. یک اتفاق عجیب در زمین که سبب می‌شود، یک شهر ویران شود و تعداد بالایی عزادار شوند. همانطور که می‌دانید، در کشور ما زلزله هایی با قدرت بالا اتفاق افتاده است که می‌توان از زلزله، منجیل، بم و کرمانشاه نیز نام برد.

زلزله هر گونه لرزش ناگهانی زمین ناشی از عبور امواج لرزه‌ای از میان سنگ‌های زمین است. امواج لرزه‌ای یا زلزله هنگامی تولید می‌شوند که شکلی از انرژی ذخیره شده در پوسته زمین به طور ناگهانی آزاد شود. معمولاً وقتی توده‌های سنگی که در حال فشار بر روی یکدیگر هستند می‌شکنند و لغزش می‌کنند، زمین لرزه رخ می‌دهد.

سالانه حدود ۵۰ هزار زمین لرزه بزرگ و ویرانگر در کل کره زمین رخ می‌دهد. از این تعداد زلزله‌های سالانه حدودا ۱۰۰ زلزله در سال اگر مرکزشان نزدیک به مناطق مسکونی باشد، خسارات قابل توجهی ایجاد می‌کنند. زمین لرزه‌های بسیار بزرگ، با خسارات بسیار زیاد به طور متوسط حدود یک بار در سال رخ می‌دهند. قرن‌های طولانی است که این زمین لرزه‌ها مسئولیت جان باختن انسان‌های زیاد و خسارات جبران ناپذیری در مکان‌های مختلف را بر عهده دارند.

بعد از زلزله خوی و ترکیه، چند روزی می‌شود بحث زلزله در کلانشهری مانند تهران بسیار داغ شده و صحبت از آن است که اگر زلزله‌ای با قدرت بیش از ۷ ریشتر در پایتخت اتفاق بی‌افتد چه صدمه هایی به شهر وارد می‌شود. بسیاری از کارشناسان زمین شناسی بر این باور هستند که اگر زلزله‌ای در تهران اتفاق بی‌افتد، تمام کشور درگیر خواهند شد. چراکه قطب‌های مهم و اساسی کشور در پایتخت است و روزانه تعداد بالایی جمعیت وارد پایتخت می‌شوند.

زمان وقوع زلزله به درستی مشخص نیست

محمد حسین رامشت، کارشناس زلزله و زمین شناسی، در ارتباط با عواقب زلزله احتمالی در تهران به صمت گفت: زلزله یک بلای طبیعی است و نمی‌توان به درستی از زمان و شدت وقوع آن اطلاعی داشت. هر زمان این امکان وجود دارد که زمین لرزه‌ای اتفاق بی‌افتد. اما مهم آن است که با چه شدتی رخ می‌دهد.

رامشت ادامه داد: اگر زلزله‌ای در تهران اتفاق بی‌افتد، تبعات بسیار شدیدی خواهد داشت. اگر بخواهم مثالی از زلزله ترکیه و سوریه برایتان بزنم، قدرت زلزله در تهران اگر مانند زلزله ترکیه باشد، تبعات بسیار بدی برای تهران خواهد داشت.

این زمین شناس و کارشناس زلزله گفت: در تهران خطوط زلزله بسیاری وجود دارد و اگر شدت زلزله بیش از زلزله‌های قبل تهران باشد، قطعا برای پایتخت دردسر ساز خواهد شد. به دلیل آنکه در فضای شهری ما بیش از حد معمول بارگذاری صورت گرفته است، این امکان وجود دارد که در همان ساعات اولیه زلزله، راه‌های دسترسی و امداد رسانی به طور کلی مسدود شود.

وی افزود: باتوجه به ساختمان سازی‌های گسترده، اگر شدت زلزله زیاد باشد، ساختمان‌های بسیاری آوار خواهند شد و مسیر برای امداد رسانی مسدود می‌شود. فرض را بر این بگیریم که امکان امدادرسانی هم وجود داشته باشد، برای یک جمعیت ۱۲ میلیونی در یک شهر با خرابی‌های گسترده‌ای که به وجود می‌آید، چطور می‌شود امداد رسانی کرد؟ چنین چیزی اصلا امکان‌پذیر نخواهد بود.

رامشت در ادامه این گفت‌وگو به گسترش نیوز گفت: اگر یک زلزله با ریشتر بالا در تهران اتفاق بی‌افتد، نه فقط برای تهران مشکل ساز خواهد شد، بلکه کل کشور را دچار مشکلات بسیاری خواهد کرد. به دلیل آنکه کارخانه‌های بسیاری در تهران وجود دارد و همچنین جمعیتی که روزانه به کلانشهر مراجعه می‌کنند زیاد است، بسیاری از فعالیت‌ها مختل خواهد شد.

زلزله یک پدیده طبیعی است

این کارشناس زلزله اظهار کرد: عوامل بسیاری در ایجاد زلزله نقش مهمی دارد. این نکته را باید بدانیم که مرام و معرفت زمین به گونه است که تکان بخورد. نباید بگوییم که چرا زلزله آمده. زلزله یک پدیده طبیعی است که هر زمان ممکن است اتفاق بی‌افتد.

رامشت ادامه داد: مهم تر از هرچیزی، این بارگذاری‌های غیر اصولی است که در شهر اتفاق می‌افتد. وقتی گفته می‌شود که یک سد، ۱ میلیارد متر مکعب آب دارد یعنی ۱ میلیارد تن وزن را در یک نقطه متمرکز کرده اید. حالا در یک ساختمان ۱ طبقه چند هزار تن مصالح به کار می‌رود. حالا ببینید که در تهران چقدر ساخت‌وساز صورت می‌گیرد و چه حجمی از رسوب و آهن و دیگر مصالح در یک نقطه محدود بارگزاری می‌شود.

این زمین شناس در بخش پایانی صحبت‌هایش گفت: زمین در برابر حجم ساخت‌وساز و بارگزاری هایی که انجام می‌شود، نمی‌تواند مقاومت کند. علاوه بر آن توسعه شهرنشینی یکی دیگر از مهم‌ترین عواملی است که زمین را تحریک می‌کند و امکان زلزله را افزایش می‌دهد. امیدواریم در تهران، زلزله‌ای با قدرت بالا اتفاق نیفتد.

بر اساس اخبار منتشر شده؛ گسل‌های اصلی تهران شامل گسل مُشاء - فَشَم، گسل شمال تهران، گسل نیاوران، گسل تِلو پایین، گسل محمودیه و گسل شیان و کوث می‌شود و این گسل‌ها خطرناک می‌باشد. طبق محاسبات علی درویش زاده (پدر علم زمین‌شناسی ایران)، این دوره برای تهران ۱۵۰ سال است در حالی که از وقوع آخرین زمین‌لرزه بزرگ آن ۱۸۰ سال گذشته. این تاخیر ۳۰ ساله به این معنی است که زمین‌لرزه بعدی، احتمالا شدت و بزرگی بیشتری خواهد داشت.

انرژی زمین در حال جمع شدن در گسل هاست و زلزله بعدی تهران قابلیت وقوع تا ۸ ریشتر را دارد. گسل شمال ری، گسل جنوب ری، گسل کهریزک، گسل گرمسار، گسل پیشوا، گسل پارچین هستند؛ البته گسل‌های فرعی زیادی در سطح شهر تهران وجود دارد مانند نارمک، شادآباد، داوودیه، عباس‌آباد، باغ فیض و ... بر پایه پژوهش گروه همکاری‌های بین‌المللی ژاپن جایکا (JICA) از این میان احتمال فعال شدن سه گسل مشا، جنوب ری و شمال تهران تشخیص داده شد که فعال شدن هر کدام خسارات و شدت گوناگونی را در هر منطقه از تهران در پی خواهد داشت. البته در ماهیت گسل ری تردید وجود دارد. در سال ۱۳۸۰ آژانس بین‌المللی مطالعات زلزله ژاپن (جایکا) برمبنای مطالعه وضعیت زمین، خاک، عرض خیابان‌ها، تعداد طبقات ساختمان‌ها، جمعیت تهران، شیب تهران و موارد بسیاری از این دست، دو گزارش ارائه داد که بر اساس آن گسل شمال تهران توانمندی وقوع زلزله تا ۷.۵ ریشتر و گسل جنوبی قدرت زلزله تا ۷ ریشتر را دارد. این گزارش هم چنین تعداد تلفات را محاسبه کرده بود و پیش‌بینی می‌کرد که زلزله تهران با چندصد هزار کشته و دوبرابر آن زخمی به همراه خواهد داشت